

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Egységesen.

Budapest, április 10.

Félhivatalos jelentések szerint a bécsi tárgyalások kedvező eredménnyel kecsegtetnek. A kedvező eredmény magyar nyelvre fordítva kedvezőtlen eredményt jelent, mert hiszen amit félhivatalosan kedvező eredménynek neveznek, abból azt kell érteni, hogy a kormány a költségvetés után mindjárt a véderő reformját fogja tárgyalatni. Ezt pedig igazán csak a félhivatalos mondhatja kedvező eredménynek.

Mindenestre közeledik azonban az a tizesztendő óta sokszor és eredménytelenül megismételt kísérlet, hogy a magyar parlamenttel elfogadtassák a magasabb vér- és pénzádót. Amibe még Széll Kálmán is belebukott s amit egyáltalán ki kellett kapcsolni a politikából, hogy a koalíció vállalkozhassék a kormányzás átvételére: a katonai kérdéseket most a Khuen-kormány még az osztrák mohóságát is lefűző sietséggel akarja tető alá hozni. Hogy micsoda mértéktelen lojalitási örjögés futi a Khuen-kormányhoz ezt a sietséget, arról most nem akarunk beszélni. A császárt Khuen mindig szívesen és sietséggel szolgálta s ha most is erre törekszik, csak hü marad önmagához. A nemzet érdekeivel, a magyarság jogos óhajtaival ő sohasem törődött s ha most sem törődik, ezzel is csak hü marad

önmagához. Voltaképpen tehát nincs rá ok, hogy a Khuen minden osztrákot lefűző buzgóságán különösebben megütdjünk.

Mi arról akarunk inkább beszélni, hogy az ellenzéknek is kötelessége önmagához hünek maradni. Ha tiz esztendő óta, valahányszor a bécsi sürgetés napirendre kényszerítette a katonai kérdéseket, az ellenzék minden alkalommal tömörült és minden rendelkezésére álló eszközzel megakadályozta a magyar vér és a magyar pénz lehetetlen megsarcizását: akkor mi oka lehetne az egyéb kérdésekben meghasonlott ellenzéki pártoknak ebben az alapvető nagy kérdésben most engedékenyebbnek lenni, mint eddig voltak? Hogy talán kifáradt volna az ellenzék? A nemzet ugyan szépen megköszönné, ha a most választott parlament ellenzéke merne fáradt lenni, holott az ellentállás munkájában az előző parlamentek ellenzékei sohasem fáradtak ki. És ugyan miért volna ez az ellenzék fáradt? Mert az egyik árnyalat a meddő bankobstrukcióban kissé kimerítette az erejét? Ez nem ok. Először is ott vannak a többi ellenzéki pártok és ott vannak a pártonkívüliek, akik a katonai kérdésekben minden energiájuk kimerítésével fognak harcolni, mert nemzeti engedmények nélkül a Bécsből követelt áldozatokat a közös hadseregnek meg nem adhatják. De azonfelül nem igaz az sem, hogy a

Justh-párt ki volna merülve. Éppen a katonai kérdések, melyekről igazán minden képviselő eléggé informálva van, hogy akárha éjfél álomból költik fel, akkor is tudjon beszélni. De ha az obstrukció valaha jogosult volt, a katonai kérdéseknél mindenestre az. És a véradó felemelése ellen indított obstrukciónál nem fogják azt mondhatni, hogy nincs mellette a nemzet rokonszenve. Hiszen a magyar nemzet vérenek kimelése érdekében folya az.

De azt kérdezzük: mi oka volna az ellenzéknek, hogy amit tiz esztendőn keresztül minden eszközzel megakadályozott, most átengedje koncessziók nélkül a véderő reformját? A helyzet inkább az, hogy az ellenzék a régi argumentumok mellé egy újat is kapott. Mig azelőtt mindig azt vetették az ellenzék szemére, hogy meddő közjogi harcokba sodorja a nemzetet, ahelyett, hogy produktív gazdasági érdekek kivívásáért szállna sikra: most már faktumokkal bizonyíthatja a nemzet, hogy gazdasági törekvéseiben is ugyanolyan érczfal állja az útját, mint a közjogiakban. Hiszen ország-világ előtt demonstrálva van, hogy még a törvényeinkben biztosított gazdasági jogainkkal sem engedtek bennünket élni. A gazdasági önállóság legegységibb kezdéséhez sem foghattunk, mert ellenezte az udvar és Ausztria. A külön bankra való törekvés miatt pedig a végletekig ment ellenünk

Az ezred-kadétiskola.

Írta: Móricz Pál.

(Utánnyomás tilos.)

A Habsburgok nem hiában szomszédoskodtak századévekig a törökkel, némelyeket eltanultak a török szomszédától. Például megtanulták, hogy a népek fiaiból miként kell vak eszközöket, janicsárokat nevelni a népek leigázására. A török rablott keresztény gyermekekből nevelte a próféta ezen virágos kertjét. Ezen a zöld selyem zászló árnyéka alatt sudárodott, a dervisek fanatikus tanításától és mákonyától megbódult janicsárság legádázabban üldözte és pusztította saját véreit. A régiebb Habsburg-ármádia káplárbotos vezetői éppen így neveltek janicsárokat. A sárga-fekete zászló vad janicsárjait az ugynevezett ezred-kadétiskolákban nevelték. Amilyen területen, amilyen nyelvű nép között feküdt az ezredtörzs, onnét ragadták magukhoz a kis janicsáreseményeket. A katonai szülők leszármazottjain kívül, árva, sőt törvénytelen fiukból erőszikkal ki az anyagot. Természetesen fizetéses növendékeket is felvettek az ezredkadétiskolába, leginkább jobb módú városi polgároknak és nemeseknek tanulni nem szerető, makaes fiait, akik a rendet és a német nyelvet tanulták meg eme szigorú intézetekben néhány év alatt. Azonban az igazi janicsári anyagot a katonaszülők leszármazói, katonaságot viselt egyének

árvái és a törvénytelen, a „kocza“ gyerekek képezték, akik egészen zsenge kis korukban kerültek be az ezred-kadétiskolába. Itt a janicsár szeretházak derviseit subiczkos bapuszu, megcsontosodott, vén kaszárnyaaltisztek helyettesítették. A császár volt a földi istenök. A katonai fegyelem és a zászló iránti hűség kiölt a lelkökből minden más jobb érzést. Ezeknek az iskolázásából, ezeknek a neveléséből megérthető hogy a régiebb Habsburg ármádiában miként vadulhattak el annyira a tiszték is, amilyen például a szintén „koczagerek“ breszciai hiéna Haynau volt. Mert ezekben az ezred-kadétiskolákban a katonai oktatásokon kívül soha szó nem fordult a polgári erkölcsök, a haza szeretete, a nemzeti történelem példái felől. Többé még csak magyarul sem volt szabad beszélni a sárga-fekete zászló janicsári növendékifjának, aki midőn tizenhét éves korában a zászló alá fel esküdt, a sorhadba ki-kikerült kész, vak, gépies eszköze, sőt fanatikus bálványozója volt minden császári önkénynek.

1848-ig Szegeden is volt ilyen janicsáriskola. A 62-ik gyalogezrednek, a báró Wacquand — Waewand? — ezrednek volt a kadétiskolája. Egy tiszt volt az iskola parancsnoka. Tamitokul öreg őrmesterek voltak beosztva a parancsnok ur mellé. A gyakorlati kiképzést és felügyeletet altisztek végezték. Még külön katonai szakács, suszter, snájdér egészítették ki az érdemes előjáróságot. Ráadásul négy kivénhedt öreg bakkamosos is szerepelt az ezred-kadétiskolában. Ezek a fe-

hér invalidusok voltak az ezred-kadétek „dadái.“ Vízet ezek hordtak, szobát ezek tisztítottak a — kadétoznak.

Öt osztályból állott az ezred-kadétiskola. Éjjel s nappal zárva volt az iskola kapuja. Az őrszolgálatot az ötödik osztály növendékei végezték és a kadét-kapusnak a nyakába akasztva lógott a nagy kapukules, azonban még a „kosztosok“, az évi háromszáz bankóforintos városbeli urfiak is ritkán, külön parancsnoki engedéllyel mehettek ki a városba, szüleikhez. Tilos volt a magyar beszélgetés, mindent németül tanultak, egymás közt is németül kellett beszélgetniök. Az örökös tanulás és gyakorlatozások lekötötték a kis süldökadétot. Nagyon ügyeltek a példás tisztaságra. Durva, de tiszta vászonból volt a fehérneműjük. Extra ruhát, extra bakkamosot a „kosztos“ urfiak sem viselhettek. Nyári fehér „kitlijöket“, fehér „pantallójokat“ vitorlavászonból szabták mindenkinek. És minden szombaton következett a nagy mosás. Az udvaron nagy kádakban állott a víz. Ilyenkor mindenik kis kadét maga volt köteles kimosni, megszáritani, kimángorolni a ruháját. A szent vasárnapon olyan hegyes-begeyesek voltak a kérges fehér vászonruhában, mint a tubugalamb.

Még furesább és érdekesebb volt a téli, a paradés öltönyük. Alig képzelhető el, hogy az idomtalan esőbörnyű nagy esákó alatt, mint lapult, mint komolykodott egyik-másik kerek zsemlye gyerekehez. A csákónak a teteje háromszor szélesebb volt, mint az alja.

a korona. Hát ha így állunk a produktív gazdasági törekvésekkel, akkor ne akarjanak bennünket még egyszer is azzal csábítgatni, hogy a meddő közjogi harcok helyett térjünk át a termékeny gazdasági harcokra. Ausztria minden törekvésünknek gáncsot vet, nekünk tehát minden téren fel kell vennünk a harcot Ausztria ellen.

Az ellenzéki pártok helyzete és kötelessége tisztán áll előttünk. Miután a katonai kérdések a koalíció kormányzása idején ki voltak kapcsolva; az ellenzéki pártoknak most oda kell visszatérniük, ahol a koalíció előtt voltak. Jelentős nemzeti koncessziók nélkül a közös hadsereg számára semmit sem adunk meg. Vagy teljesülnek a nemzet óhajtsái, vagy nincs létszámemelés, nincs magasabb véradó, nincs újabb pénzadózat. Ez a helyzet és ez az ellenzéki pártok kötelessége. És ha egyéb okok miatt támadt is a múltban meghasonlás a koalíció pártjaiban, az ellenzék egységességének nyomában be kell következnie, mielőtt a katonai követelések előtérbe nyomulnak. Az ellenzék egységének be is kell következnie. A legenerikusabb ellentállás nem maradhat el. És ha Khuen siet — vesztébe kell sietnie. Nemzeti engedmények nélkül a közös hadsereg nem vehet sarcot a magyar nemzet vérére és vagyonára.

Budapest, április 10.

A banktörvény sorsa. Amint Bécsből értesülünk, most már egészen bizonyos, hogy a május végéig szóló *bankegyezményt* a két kormány *ez év végéig meg fogja hosszabbítani*, miután bankszabadalom meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot a júliusban összeülő új Reichsrath csak az őszi szesszióban intézheti el.

Szterényi József beszámolója. Szterényi József orsz. képviselő a napokban, mint már megírtuk, Brassóban járt, hol résztvett az elhunyt polgármester temetésén. Ez alkalomkor választói kérésére bejelentette, hogy beszámolóját május hó

Még a kétfejű rézmadár is ott diszlett a csúkon, az maga volt háromfontnyi nehéz, némelyik kis öregnek majd letörte a fejét az ostromba rézjóság. Minden nap fejfédőjük a simléderes katonasapka volt. „Blom gombu“ fecskefarkos kabát, sárga-fekete zsinóros magyar nadrág, nehéz bakancs volt a parádés viseletük. Az ezred-kadétek harcias hivatását a „rüsztung“ jelképezte. A mellen-válton keresztülkapcsolt kettős fehér szíjra egyik oldalon a „panganéta“, másik oldalon a „patrontás“ volt felcsatolva. Ámde kohós puskájuk és panganéájuk csupán az ötödik osztályos kadétnak volt. Ezek a serdültebb ifjak káplári, fráteri rangot viseltek a növendékseregben. Az egyik idősebb és legelső tanulóknak már kardja is volt, ő volt a — „fiókok őrmestere.“

A kadétek ágját numerizált „fejzedulálkkal“ jelölték. Még a magyar neveket is elnémetesítették. Ekként vedlett át 1839-ben a szegedi Zsótér Antal becsületes magyar neve „Anton Schaueter“-re . . . Lefekvés, felkelés „dobszóra“ történt. Az álmosabbakat az ágyból kidobolta a dobos. Azután kezdődött a „foglalkozás.“ A mindennapi séta a városi nyomásokra, ahol a nagyobbak rendes puskával, a kisebbek fapuskával „exereziroztak.“ Az iskolai tanulásokon kívül még tornáztak, vívtak is. Falábon ugrándoztak. Nyáron az intézet tisztái fürdőjében megtanulták az uszást. A rend, fegyelem, tisztaság, valóban példás volt, hanem a koszt igen sovány volt a sok testmozgáshoz. Az ezred-kadétkoláiban általános volt a korgó gyomor. Kis „profunt-

elején fogja megtartani. A brassói polgárság ezt az alkalmat, mint értesülünk, arra fogja felhasználni, hogy Szterényi mellszobrát, mely a Brassói Polgári Kör részére készült, ünnepiesen leleplezze.

Szerényi miniszter utazása. Gróf Szerényi Béla földművelésügyi miniszter tegnap este kilenc órakor putnoki birtokáról a fővárosba érkezett. A miniszter nyomban folytatta útját Bécsbe, ahonnan Kaltenleutgebenbe utazik. Négy-öt napi ott tartózkodás után Svájcba megy fia látogatására és 24-én tér vissza ismét a fővárosba. Távollétében Kazy József államtitkár vezeti a földművelésügyi minisztériumot.

A horvát helyzet. Zágrábból jelentik: Miután a pártonkívüli országgyűlési klub és a független cenzurklub között az összes taktikai kérdésekben teljes megállapodás jött létre, tegnap délelőtt 11 órakor gróf Pejacsevics Tivadar elnöklésével a horvát országgyűlési képviselők értekezletet tartottak, amelyen a képviselőház a költségvetési vita további során tanúsítandó magatartásukkal és programjukkal foglalkoztak. Az értekezlet során több indítványt nyújtottak be, majd a tanácskozás folytatását mára halasztották. A ma délelőtt az országos kormány elnöki termében folytatott értekezlet nem fejeződött be. Az értekezleten részt vett Tomasics bán és a három osztályfőnök. Jó forrásból származó értesülés szerint a tanácsozások teljesen simán folytak le és a kormány hívei között teljes egyetértés uralkodik.

Hivatalos zágrábi kommuniké szerint a közös országgyűlésre delegált horvát képviselőknek tegnap óta gróf Pejacsevich elnökletével folyó konferenciáján a többek között a honvédelmi tárczával összefüggésben álló kérdések is szóba kerültek, a többek között a nyelvbéli minősítési feltételeket, egy horvát hadapródiskola felállítását és több nyelvi téren történt kiegyezési sérelmet illetőleg. A vita során Tomasics bán is szóba emelkedett, aki azzal az indoklással tagadta meg a választ arra a kérdésre, hogy a horvát nyelvet a katonai büntető perrendtartás ügyében miért negligálják, — hogy a javaslat edig még nem került tárgyalásra a magyar és a horvát kormányok között. Egyebekben nem helyes különböző kérdéseket összekapcsolni egymással. A horvát képviselőknek álláspontjukat és kívánásaikat a törvény értelmében világosan és józanul kell megállapítaniok. Dr. Spevec kifejti, hogy minden körülmények között feltehető, hogy a katonai perrendtartásra vonatkozó új törvény a horvát nyelv jogait megőrvi. A honvédparancsnokságok levelezésében előforduló helységneveket illetőleg Tomasics bán megjegyzi, hogy e kérdést a helységnevekre vonatkozó törvényjavaslatlal együtt kell megoldani és így nem tartozik a honvédségre vonatkozó kérdések közé.

daraból“ állott a früstök és uzsonna. A vascsora többnyire zsirtalan, izetlen leves volt. Az egyhangú és változatlan déleled négyed-órától tartott. Negyedfont marhahusleves személyenként, csekély adag kenyér, még csekélyebb adag borsó, paszuly, kása-főzelékből állott a spártai ebéd. Zöldsgéfélet soha nem főztek. Pénteken a hus is elmaradt. Nem is esodálható, ha a vas-egészséges kis ezred-kadétek a „maeskanadrágnak“ esufolt, zsirtalan úrpakása kotyvalék mellett, ez volt a rendes esti vacsorájuk, örökösen korgó gyomorral feküdtek le a szalmazsákra. Azonban egy olyan napja minden héten volt a kiéhezett kadétseregnek, amikor — véleményünk szerint — lukullusi volt az ebéd. Érdekes, hogy éppen a péntek napi, a böjti ebédjük volt a legkedvesebbik, mert a kisubiczolt bajsuzu vén bakaszakács pénteken remekelte a minden ezred-kadétnak kedves — gombócot. Ennek a kedves esemének a kiosztása nagy körültekintéssel történt. Két darab gombócot kaptak az első és második osztályos növendékek, hármat a harmadik, négy darabot a negyedik, ötöt-hatot az ötödik osztálybeliek. A pénteki gombócadagok elvonása volt a legérzékenyebb büntetésük. Még a hanyagabb is törve-törte magát, hogy a pénteki gombócot kiérdemelhesse. Ugyannyira, hogy a rossz tanulás vagy rossz magaviselet miatt elvont gombócot más kitünőbb, jobb növendéknek találták — jutalmul. Pedig elég sok szó fért a bakaszakácsok gombóczyártmányához. Nevezetesen így folyt le a gombóczyártmány: Amidőn összeállott a tészta, az

Spevec dr.-nak a horvát hadapródiskola felállítására vonatkozó kezdeményező indítványa ügyében hosszabb vita keletkezik, amelynek során a bán kijelentette, hogy a kivánság indokolt, de hangsúlyozta, hogy előzőleg meg kell állapítani a magyar és horvát tisztek számarányát a horvát honvédekreknél. A honvédségre, valamint a közgazdasági és pénzügyi térre tartozó kérdésekben különböző határozati indítványok terjesztettek elő, amelyek a holnapi konferencián nyerne majd elintéztést.

Zbierzowsky képviselő levelet intézett a független centrum-klubhoz, amelyben bejelenti, hogy klubból kilép. Politikai körökben azt hiszik, hogy a képviselő ez az elhatározása nem végleges.

Tisza és a megyei tisztszélők. Gróf Tisza István a belügyi költségvetés alkalmával tudvalevőleg igen nagy beszédet mondott a képviselőházban az országos vármegyei tiszttakar anyagi helyzetének megjavítása érdekében. A beszéd hatása alatt az országos tiszttakar központi szervezete elhatározta, hogy mostre-küldöttséget vezet Tiszához, hogy jóindulatu támogatásáért impozáns módon fejjeze ki köszönetét. Az előkészületek a küldöttség szervezésére már javában folytak is, amikor Tisza levelet intézett dr. Horváth Józsefhez, a vármegyei tisztszélők Országos Egyesületének igazgatójához, amelyben felkéri, hasson oda, hogy a küldöttség tervétől álljanak el. A levél szövege a következőleg hangzik:

„Tisztelt barátom! Engedd meg, hogy szíves soraid kapcsán, amelyekben értesítesz róla, hogy a vármegyei tisztszélői egyesület nagyobb szabású küldöttséggel óhaj megköszönni, hálás köszönetem kifejezése mellett arra kérelek, hogy ettől eltekinteni sziveskedjete. Belső örömmel szolgál, hogy a vármegyei tisztszélői kar érdekében kifejtett tevékenységem az illetők elismerésével találkozott és a rokonszenv és becsülés azon érzelmei, melyeket a vármegyei tisztszélői kar iránt mindig tápláltam, e tisztszélői kar tagjainak lelkében viszhangra találnak. Az adott viszonyok között azonban az ügy érdekében célszerűbbnek látom, ha minden olyan lépéstől tartózkodunk, amely *téves megítélésre* adhatna alkalmat. Olybá veszem a dolgot, minthogyha megítéltető látogatásokat tényleg megtörtént volna és köszönetem ismétlésével maradok igaz híved. Tisza István.“

Tisza levele folytán a tervezett küldöttség ezuttal elmarad ugyan, e helyett azonban mozgalom indult meg, hogy Tisza a Vármegyei Tisztszélők Országos Egyesületének örökös tiszteletbeli tagjává választassék. A tagajánlást száznál több egyesületi tag ajánlásával a husvétii ünnepek után összehívandó rendkívüli választmányi ülés fogja tárgyalni, amely egyszerűs mind a státuszrendezés új alapját is átküszöli tárgyává fogja tenni.

őreg szakácsmester kérges két kezével belemarkolt a teknőbe vagy kondérba és amit két marokkal kiszakított, az volt egy adag. Ezt gömbölyítgette össze. Mivel pedig annyi sok kadétnak ugyan jócskán kellett gombócot gömbölyíteni, sokszor megszáradt a tészta és mivel az öreg „apus“ körül többnyire szükön volt a zsír, vagy ha restelt vizért lehajolni, markába pökött, úgy folytatta a gombóca gömbölyítését. A kiéhezett kadétnak ugy sem vette el az étvágyát, amidőn gombóczyezés közben foguk alá akadt egy-egy kis illatos bagómaradék . . .

Az ezred-kadétkiskola növendék janicsárjai korán megszokták a komiszkenyeret, komisz életet. A zárt falak közül tizenhét éves korukig ki sem mozdulhattak. Némelyiket nagyritkán, évek hosszú sora alatt, egyszerű kétszer meglátogatták a hozzátartozói, aki tudniillik nem volt teljesen árva. Ez volt minden kóstolójuk a családi örömeikből. Hiszen, ha valami pénzajándékot kaptak, afelől is a parancsnok rendelkezett. Krajczáros részletekben adogatta ki a fiúnak gyümölcse vagy más ilyen ritka esemegére. Ugy, hogy egyedüli, igazi ünnepnapok akkor volt az ezred-kadétnak, amikor a vármegyei főispán vagy az ország főgenerálisa esztendőnként egyszer felkereste az intézetet. Ezek a nagyurak ötven-hatvan pengő forint ajándékot mindig hagytak a kadétnak, amiből azután a parancsnok farsang utólján nagy lakomát rendezett, ekkor mulathattak a csöbör-nagyesákós kis kadétnak. Jókedvükben eljárhattak a „Laendler“-t vagy a „Hohe Pétert.“

Elárultak a magyar nyelvet!

— Khuen leszerelt Bienerthnek. —

A bécsi tárgyalások.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 10.

Consumatum est! Még nincs is itt a Nagypéntek s máris keresztrefeszítették a magyar eszmét, a magyar igazságot, a magyar nyelvet. Bienerth-Pilatus vigan dörzsölheti és moshatja kezét, mert a „feszítsd meg!”-et Khuen, Tisza és társaik kiáltották. És a gyászos kivégzésre még Bécsbe szökött Székely, a magyar igazságügyminisztert, hogy ő tegye az agyonkínzott áldozat fejére a töviskoszorút...

Az osztrák minisztertanács pénteken és szombaton több órán át tárgyalta a katonai büntető eljárást s annak minden részletét beható eszmecserére tárgyává tette. Ma pedig a tegnap Bécsbe érkezett gróf Héderváry miniszterelnök és Hazai honvédelmi miniszter konferáltak Bienerth osztrák miniszterelnökkel. Georgi Landwehr-miniszterrel és dr. Hochenburger osztrák igazságügyminiszterrel. Magyar részről több modalitást terjesztettek elő s ezek egyikében — amely a magyar államnyelv és a magyar egységes igazságszolgáltatás teljes elárulását jelenti — elvben meg is egyeztek, bizonyos szigorító osztrák feltételek figyelembevételével. Azután Bécsbe hívta Khuen Székely igazságügyminisztert, hogy a holnapi folytatolagos tanácskozáson ő is üsse rá a pecsétet a német nyelvnek a magyar jogtudományban való érvényesítésére. Ha ez is megtörtént, akkor a két miniszterelnök a király elé járul, aki erre legkegyelmebben meg fogja engedni, hogy a magyar kormány, az osztrákot megelőzve, már a húsvéti szünet után benyújthassa a véderőreformra vonatkozó javaslatokat s ezeket a magyar parlamentben még a nyáron tárgyalassa is.

De hát Nagypéntek után következik Nagyszombat: a föltámadás. A magyar igazság, a magyar ellenzék harcra kész, elszánt táborának képében föl fog támadni s el fogja seperni azokat, akik a magyar igazságot keresztrefeszítették s akik a magyar szuverenitást palástára koczkat vetének!

Tizenhetedik életévét elérvén, az így kikészített ezred-kadétot felavatták és beosztották a rendes sorhadba. Az intézet falai között megjelent a város katonai generálisa, nagy tisztúri kísérettel és a növendékek fegyverbe lépve sorakoztak. Kibontott rongyos zászló alatt felolvasták előttük a hadicikkelyeket, melyeknek betartását esküvel fogadták meg a kilépő ezredkadétek, majd a generális egyenként kezét fogott velük és így felvette, felavatta a síhedereket a sorhad katonái közé. A fickók könnyű szemmel bucsuztak visszamaradt cimboráiktól, akikkel ugye lehet többé nem találkoztak. Hosszu évek vergődései után a tisztséget, az aranybojtot is elnyerték az ezred-kadétek, a Habsburg-ház legkétségesebb janicsárjai, noha kerültek olyanok, akiknek a lelkéből nem pusztult ki az ősmagyar érzés. Az 1839-dik esztendőből való ezred-kadét, későbbi honvédhadnagy Zsótér Antal bátyám lelkesen emlegette, hogy a honvédseregben, a szabadságharc idején, több olyan hajdani „gombóczevő” kadét bajtársával találkozott, akik honvédőrnagy, kapitányi rangig küzdöttek fel magukat. Pedig a janicsári nevelés bilincseit le sem lehet irtani. Hiszen csupán a nyelvet illetőleg keresztül erőszakolták, hogy midőn a magyar fiú Szegeden, tehát egy törzsökös magyar városban, kikerült az ezred-kadétszobából, törve beszélt az anyanyelvét és a sárga-fekete lobogós eszászári kaszárnya volt az igazibb hazája.

szítotték s akik a magyar szuverenitást palástára koczkat vetének!

Bécsi híreinket itt közöljük:

Khuen és Hazai Bécsben.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök és Hazai Samu honvédelmi miniszter vasárnap délelőtt kilenc órakor dr. Bärzsy István titkár kíséretében Bécsbe utazott. A miniszterek egy órási kíséssel, délután negyednégy órakor érkeztek meg Bécsbe. Utközben a szalonkocsi közelében lévő egyik kocsi tengelye áttüzesedett és Brucknál le kellett kapcsolni; ez okozta a késést. Gróf Khuen-Héderváry és Hazai miniszter Bécsbe érkezve, az állomásról egyenesen a Sacher-szállóba hajtatott ebédre, onnan pedig a magyar házba ment. Vasárnap semmiféle tanácskozás nem volt. A miniszterelnök részt vett a német trónörökös-pár tiszteletére rendezett ünnepeken; az estén alkalma volt a trónörökös-párnak bemutatkoznia, akik a miniszterelnökkel hosszabb ideig társalogtak. A miniszterelnök bécsi tartózkodását két-három napra tervezi, a függő kérdések elintézése céljából. Illetékes helyen azt közlik, hogy a két kormány között való tárgyalást ezuttal előreláthatóan befejezik. A tárgyalás befejezése után a miniszterelnök rövid husvéti szabadságra Hédervárra utazik.

Lukács László pénzügyminiszter vasárnap este feleségével a Bécs melletti Badenbe érkezett, ahol tíz napi szabadságát tölti. Ha fölmerülne annak szüksége, hogy a pénzügyminisztert is bevonják a bécsi tanácskozásba, akkor Lukács Badenből rövid időre Bécsbe érkeznek, azonban sem a pénzügyminiszter, sem a honvédelmi miniszter kihallgatása ezuttal nincsen tervben.

Vasárnap délután Pallavicini János ögróf, a külügyminiszter helyettese meglátogatta gróf Héderváry Károly miniszterelnököt. Ma reggel a miniszterelnök Hoffmann Hugó altábornagy, hadügyminiszteriumi osztályfőnök látogatását fogadta és vele hosszabb ideig tanácskozott. A miniszterelnök ezután Vértessy Géza államtitkárral az ő felsége személye körüli miniszterium ügyeit intézte el. Dél felé a német trónörökös hadsegéde hajtatott a magyar palota elé és átadta a trónörökös névjegyét a miniszterelnök számára.

Közös értekezlet.

Ma délelőtt háromnegyed tizenegy órakor — mint Bécsből jelentik — a miniszterelnök és Hazai honvédelmi miniszter az osztrák miniszterelnökség herengassei palotájába ment, ahol közös miniszteri értekezlet volt, amelyen részt vett gróf Héderváry és báró Bienerth miniszterelnök, valamint Hazai és Georgi miniszter. Az értekezlet a katonai javaslatokkal összefüggő kérdések megbeszélésével foglalkozott. Az értekezlet délután két óráig tartott. Akkor gróf Héderváry Hazai miniszterrel viaszatért a Magyar Házba s ott a két kormányfő tanácskozott egymással. Illetékes helyről azt közlik, hogy a tanácskozás normálisan folyik, de ma még nem volt befejezhető. A holnapi nap folyamán gróf Héderváry miniszterelnök báró Bienerthtel folytatja tanácskozását. Gróf Héderváry királyi kihallgatása is holnap lesz.

Székely Ferenc meghívása.

Az osztrák miniszterelnökség palotájában tartott miniszteri értekezlet folyamán, amelyen részt vett dr. Hochenburger osztrák igazságügyi miniszter is, felmerült annak eszébe, hogy a további tanácskozásokba bevonják a magyar igazságügyminisztert is. Gróf Héderváry miniszterelnök ezért a mai tanácskozás befejezése után visszatérve a Magyar Házba, távbeszélő útján érintkezésbe lépett dr. Székely Ferenc igazságügyi miniszterrel, aki e meghívás folytán ma este fél tíz órakor Bécsbe érkezett. Mint illetékes helyen közlik, most a katonai büntető perrendtartásra vonatkozó végleges tárgyalásokról van szó. Holnap, kedden délelőtt a magyar miniszterelnök Székely és Hazai miniszterekkel rövid megbeszélést fog tartani, azután újabb tanácskozás lesz közte és az osztrák miniszterelnök között.

Nincs azonban kizárva, hogy ebbe a tanácskozásba az érdekelt reszortminisztereket is bevonják. A tárgyalások holnap alkalmasint véget érnek. Befejezésük után gróf Héderváry magyar miniszterelnök és báró Bienerth osztrák miniszterelnök is különkihallgatáson jelennek meg ő felségénél, hogy az ügyről jelentést tegyenek. A kihallgatás időpontja még nincs megállapítva. Ha a tanácskozások holnap egész nap eltartanak, a magyar miniszterek szerda estig maradnak Bécsben.

A nagy alku.

A két miniszterelnök mai tanácskozásáról alig szivárgott ki valami, de jól értesült politikai körökben azt nem titkolják, hogy a katonai büntető perrendtartás körül még fönnállott vitás elvi nehézség tisztázva van. Sikert a katonai perrendtartás tárgyalási nyelvét illetőleg megoldási módot találni, amely amellett, hogy nem érinti a közös hadsereg egységét, számol a magyar nyelv érvényesülésének követelésével s azt kielégíti, de azon az elven nem tör rést, hogy a közös hadsereg szolgálati nyelve a német. Valahányszor olyan vádlott fog a katonai bíróság előtt állani, aki a szolgálati nyelvet nem bírja elegendő mértékben, a tárgyalás magyar államnyelven fog lefolyni s övégből a hadvezetőség sürgősen törekszik majd megfelelő mértékben kiegészíteni a hadbírói kart olyan bírakkal, akik tökéletesen beszélnek magyarul. Természetesen a tolmács intézménye ezentul sem lesz kiküszöbölhető olyan esetekben, mikor a vádlott sem a német szolgálati, sem a magyar államnyelvet nem érti.

Megvan az árulás?

Gróf Héderváry miniszterelnök és Hazai Samu honvédelmi miniszter ma délelőtt fontos tanácskozást folytatott báró Bienerth osztrák miniszterelnökkel és Georgi osztrák landwehr-miniszterrel. Ezen a tanácskozáson a katonai büntető perrendtartásról és a véderőtörvény dolgában még fönmaradt utolsó differenciákról és arról volt szó, vajjon ezeket a törvényjavaslatokat a magyar országgyűlés elé terjeszték-e, még mielőtt az osztrák képviselőház újra együtt lesz.

Most végre, számtalan konferencia után, úgy látszik, megtalálták a kivezető utat. A nyelvkérdést ugyanis — mint Bécsből jelentik — következőkben oldották meg:

a német szolgálati nyelvet alkalmazni fogják mindazokban a büntető ügyekben, amelyeknél a vádlott a német nyelvet érti, a magyar államnyelvet pedig csakis azokban az esetekben, amikor a vádlott csak magyarul tud és a német nyelvet egyáltalában nem érti. Ha a vádlott nem érti sem a német szolgálati nyelvet, sem pedig a magyar államnyelvet, akkor a katonai bíróság tolmácsot fog alkalmazni, egyébként pedig a tárgyalás folyamán a német szolgálati nyelvet fogja használni. A magyar államnyelv területe magába fogja ölelni mindazokat az ezredeket, amelyek magyar vidékről egészítik ki magukat, vagyis az összes magyar állampolgárokat, akik csak a magyar nyelvet értik s ennél fogva a magyar nyelv igen széles területre fog kiterjedni. Ha a megegyezés ezen az alapon létrejönne, akkor a magyar államnyelv nagy területen érvényesülne és a taktikai kérdésekben könnyen lehetne a megegyezést biztosítani.

A két kormány a véderőtörvény dolgában teljesen megegyezett és a törvényjavaslat az utolsó betűig elkészült. A király holnap kihallgatáson fogadja gróf Héderváryt és báró Bienerthet, amiből azt következtetik, hogy a katonai büntető perrendtartásnak még függő kérdéseiben a döntés legközelebb várható. A két kormány abban állapodott meg, hogy a magyar kormány az országgyűlés elé terjeszti a véderőről és a katonai büntető perrendtartásról szóló javaslatokat, míg ellenben Ausztriában csak ekkor kerülne a két törvényjavaslat tárgyalására a sor.

A véderőreform beterjesztése.

A holnapi konferencia a két miniszterelnök között már nem lesz meritoriális, csupán azt a formát fogják megbeszélni, hogy *mi módon tárgyalassák a parlamentekkel a véderőreformot és a katonai perrendtartás javaslatát.* A magyar miniszterelnök nagy súlyt helyez arra, hogy a magyar képviselőház már a huszét után hozzáfoghasson a javaslatok megvitatásához és a magyar kormány alaptalannak mondja azt az osztrák részről hangoztatott aggodalmat, hogy ily módon a Reichsrath befejezett tény elé állíthatnák, ha a magyar képviselőház előbb tető alá juttatná az egész reformot és a katonai perrendtartást, még mielőtt az új osztrák Reichsrath megalakulna. Sérelmesnek tartja viszont az osztrák kormány azt is, hogy Ausztria közvéleménye Magyarország révén szeressen tájékozódást a készülő nagy reformról. Ezek azonban másodrendű kérdések, melyekön a két miniszterelnök holnapi tanácskozása nyilván el fog igazodni.

Királyi döntés előtt.

Megbízható forrásból kapjuk a következő információt:

Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök és báró Bienerth mai tanácskozása teljes két óráig tartott s holnap új konferencia lesz a két miniszterelnök között. Ha a holnapi tárgyalások megegyezéssel bíztatnak, akkor a magyar miniszterelnök még szerdán is Bécsben marad és közvetlenül az uralkodó wallseei utazása előtt fog kihallgatásra menni.

A mai tanácskozások során olyan új szempontok merültek föl, hogy a magyar miniszterelnök telefonosan Bécsbe hívta Székely Ferenc igazságügyminisztert. A tárgyalások során főleg arról volt szó, hogy milyen legyen a katonai büntető eljárás nyelve az osztrák helyőrségeken állomásozó magyar csapatok katonai törvényeségei előtt s az a felfogás alakult ki, hogy e részben át kell térni a territorialitás elvét s tehát ha a vádlott magyar katonu, a tárgyalás nyelvének is magyarnak kell lennie az osztrák helyőrségen.

Ha a holnapi tárgyalás nem hoz megegyezést, akkor a magyar miniszterelnök külön fog kihallgatásra menni és az osztrák miniszterelnök is külön audiencián fog jelentést tenni az uralkodónak. Ebben az esetben ő felsége nem dönt, hanem utasítani fogja a két miniszterelnököt, hogy huszét után folytassák a tárgyalásokat. De valószínűbb az, hogy holnap megtörténik a végleges megegyezés.

Szinleges bajvívás.

(Kiküldött tudósítónktól.) A bécsi Magyar Ház üdvi, kopott falai, amelyek között már annyi megalkuvást pécsettéltek meg gerinctelen exzellenziások, kottiljonos titkos tanácsosok, újra egy elszomorító árulának lesznek tanúi. Megismétlődött a készfetések körül már egy ízben lejátszott komédia a katonai büntető eljárás tárgyalási nyelve kérdésében. Khuenék addig fogadkoztak a készfetések feltételére, amíg a magyar államnyelv jogát is föladták most. Alkalmam volt egy előkelő osztrák korifeussal, aki az itt, Bécsben folyó tárgyalások témáiba és menetébe be van avatva, ma beszélgetést folytatni s az ő információja bizonyára meg fogja győzni az egész magyar közvéleményt arról, hogy a Khuenkabinet milyen merényletet követ el a magyar államiság és a magyar nemzet legszebb jogai ellen. A bécsi illuztris politikus ezeket mondta:

— Magyarország legszerencsésebb kezű miniszterelnöke, mint előre látható volt, érvényesíteni tudta Bienerth báróval szemben akarátát s keresztül vitte, hogy a magyar

parlament még a nyáron, a Reichsrathot megelőzve tárgyalhassa a véderőtörvényt, még pedig eredeti szándékához képest, együttesen a katonai perrendi javaslattal. Öntől hallom, hogy a Lajtántul Bienerth és Khuen mérközését „Spiegelgefecht“-nek, szinleges bajvívásnak szeretik nevezni, amennyiben előre ki volt osztva a győző és a legyőzött szerepe. Hát ez nem egészen így van. Mert Khuen csakis a javaslatok beterjesztésének formai kérdésében ért el eredményt, ámde a meritum dolgában Bienerth diadala oly kétségtelen, hogy a választási kampányban lényeges segítségére leez ez a tagadhatatlanul jelentős siker, tehát már nem kell attól félnie, hogy baj lesz abból, ha a katonai javaslatokat Ausztria közönsége a magyar parlamenti tárgyalások révén ismeri meg.

— *Az osztrák kormány megvédelmezte a közös hadsereg egységét, az egységes német szolgálati nyelvet!* Visszaverte azt a magyar követelést, hogy Magyarország mint külön igazságszolgálati terület szerepelhessen — katonai szempontból. Még azt a kívánságot sem honorálta, hogy legalább a legalsó fokon biztosítsák a magyar tárgyalási nyelv Magyarországon, mert ezzel nemcsak a szolgálati nyelv egységén ütött volna rést, hanem sérelmét okozta volna amaz osztrák alattvalóknak, akik nem egyéni passzióból, hanem felső parancsra szolgálnak Magyarországon. A territoriális elvet azonban ama magyar állampolgárok érdekében is el kellett ejteni, akik viszont Ausztriában szolgálnak és csak magyarul tudnak. *A katonai igazságszolgálat különben tisztára szolgálati ügy, tehát itt sem polgári jüdikatura, sem a közigazgatásba vehető nem volt, hanem fölértelmezni kellett a szolgálati érdek föltételeihez, így első sorban az egységes német szolgálati nyelvhez.* A nyelvi kompromisszum, amelyhez a ma sürgősen Bécsbe hívott Székely Ferenc magyar igazságügyminiszternek is hozzá kell járulnia, a főbb vonásaiban a következő

A katonai bíróságok mind a három fokon (hadbíróság, dandár-bíróság, legfelső katonai bíróság) németül ítélnének. A vádlottnak azonban joga van az esetben, ha csak magyarul tud, megkövetelni úgy Ausztria, mint Magyarország területén, hogy magyarul tudó hadbírók elé állítsák. Az esetben, ha két legfelső bíróság alakíthatnák, egy Bécsben és egy Budapesten, az legfőbb csak a paritás respektálását jelentené, de nem a területi vagy a nyelvi megosztást a katonai igazságszolgálatnak. Vagyis az eddigi gyakorlat, amely szerint a vádlott — amint ez természetes is — az anyanyelvén hallgatandó ki, az új törvényben csak annyiban változik, hogy a magyar katonának tolmácsra ezentúl nem lesz szüksége, hanem csak a többi nemzetiségűeknek, úgy Ausztriában, mint Magyarországon.

— Amint ebből látható, magyar szempontból is van haladás, de a hadsereg német egységét, hála Istennek, még sem sikerült megtörni. Ami az ügyvédvallást és a nyilvánosságot illeti, itt is megvan a megállapodás. A szigorúan vett katonai (fegyelmi és jellembevágó) ügyekben ezentúl is hivatalból kirendelt katonavédőt fognak alkalmazni és csak néhány precizizozott büntető ügyben nevezhet meg a vádlott polgári ügyvédet. A törvénykezésnél, amely eddig szigorúan titkos volt, ezentúl katonai közönséget be fognak bocsátani, de a sajtó részvételéről szó sem lehet. Egyébként a mostani katonai épületek elégtelensége sem teszi lehetővé nagy karzati hallgatóság beocsátását, ha-

csak újabb tekintélyes költséggel nem akarnának építtetni újabb katonai törvénykezési palotákat. A közvetlenség és a szóbeliség elve teljesen érvényesülni fog.

KÜLFÖLD.**A helyzet Albániában.**

— Montenegro szerepe. —

Budapest, április 10.

Albániában a helyzet ismét kiélesedett. A fölkélok újabb erőre kaptak és egyre támadóbban lépnek fel. Több elvesztett pozíciójukat vérrel szereztek vissza és megbízható jelentések szerint ebben a montenegróiak is segédkeztek nyújtottak nekik. Montenegro magatartása a porta előtt egyébként is a legsúlyosabb aggodalomra ad okot és ma már a nagyhatalmak előtt is hitelt talál az a hír, hogy Montenegro éppenséggel nem igyekszik semlegességét megőrizni. Ebből pedig Montenegro nézve még súlyos komplikációk származhatnak.

Az albániai csempészekről a következő tudósítást adjuk:

Szalónikiból érkező jelentés szerint a lázadó arnauták fölbátorodva az ellenük küldött katonasárcsekély erején, montenegróiak támogatásával ismét visszazoritották Tuziig a csapatokat. A reggel óta működő gyorstüzelő ágyuknak köszönhető csak, hogy Tuzit nem tudták ismét megszállani. Hír szerint a határon levő őrházak helyzete kétségbeesítő. Montenegro a beérkezett hivatalos jelentések szerint az egész határ mentén mozgósít és tüzéséget helyez el. *A helyzetet ismét komolyan tekintik.*

A porta köriratot intézett nagyköveteihez, melyben azt kívánja, hogy a nagyhatalmak figyelmét irányítsák Montenegro magatartására, mely az adott ígéretek ellenére nem tanúsít semlegességet.

Bedir pasa skutariii váli és katonai parancsnok beadta lemondását. Portakörökben híre jár, hogy Cetinjëből visszahívják a török követet, mert nem áll hivatása magasztán. A skutariii váli jelenté, hogy április 3-án mirdita banda támadta meg a Puka-prizrendi uton levő Vezirköprü csendőrlak-tanyát. A támadókat visszaverték.

A skutariii képviselő táviratot kapott a skutariii polgármestertől és előkelőségektől, amelyben a csapatok helyzetét Tuziban és a skutariii lakosság helyzetét veszélyesnek mondják és sürgősen csapatok kiküldését sürgetik Durazzóból és környékéről. Hivatalos portakörök kijelentik, hogy több oldalról származó s egybehangzó információk szerint Montenegro nem viselkedik semlegesen, hanem aktív részt látzik venni a fölkelésben.

A határról Cetinjëbe érkezett jelentések szerint a fölkelőknek sikerült különböző hadállásokat visszafoglalni és a csapatokat a kasztrati területen lévő Supiig visszahúzni. A fölkelők nagy löszerményiségeket zsákmányoltak. Megkerülési műveletekkel valószínűleg sikerült a fölkelőknek a csapatok és Skutari között elvágni az érintkezést. A fölkelők Kopliku helységet felgyújtották és a Skutari 16. partján lévő Zdrebesben megakadályozták 400 Skutariiból jövő nizam-katona partraszállítását.

Török lapok illetékes helyről származó czáfolatot közölnek a Nationalzeitungnak az Agence Ottomane által terjesztett hírével szemben, mely szerint báró Müller nagykövet a török külügyminiszternek kijelentette, hogy amennyiben a fölkelés átterjed a novibazári szandzsákra, Ausztria-Magyarország elővigyázati intézkedéseket fog tenni a déli határokon.

A berlini Lokalanzeigernek jelentik Konstantinápolyból: *Az albániai harcok veszedelmes mértékűt öltenek.* Skodrában válságos a helyzet. A lázadó malisszor törzseknek már ágyuk is vannak és most Tuzi, Kastrati meg a környékbeli falvak megszállása után Skodra ellen vonulnak. Skodrából a hatóságok hiába kértek a kormánytól sürgős katonai segítséget, mert a város helyőrsége jelentéktelen. *Mától fogva a távirati összeköttetés Tuzi és Skodra közt meg van szakítva.* A konstantinápolyi lapok megbízható hírei szerint a lázadó albánok táborában jól felfegyverezett aktív montenegrói katonák is vannak.

Párisból jelentik: Az albániai zavargások kitérése óta az érdekelt nagyhatalmak között tárgyalások folynak avégből, hogy mi módon lehetne elejét venni a forradalmi mozgalom terjedésének. Jól értesült körökből kiszivárgott, hogy a tárgyalások főleg akörül forognak, hogy miképpen védjék meg a nagyhatalmak a katolikus albánokat és mi módon kell az albániai közigazgatást újjászervezni, hogy a török uralom fenttarthassa a rendet.

Milanói távirat szerint a Corriere della Sera tudósítója táviratozza Cetinjëből, hogy az albán

lázadók tegnap nagy győzelmet arattak. A török csapatok egyrészt lefegyverezték és fogságba ejtették, másik részét megfutamtították.

Szalonikiból jelentik, hogy egy csendőrhad nagy hat csendőrral az arnauták elől Podgoriczába menekült. A kormány kiadatásuk iránt lépéseket tett. A Tuzi és Kastrati vidékén megindult harcok meg nem értek véget.

A bécsi Südslavische Correspondenznek jelentik Czettinjből: Tomanavics miniszterelnök határozottan megczáfolja azt a híresztelést, amelyet török részről terjesztenek, hogy t. i. az albán lázadók között montenegrói katonák is vannak. Montenegro szigorúan megőrzi semlegességét s erről írásban adott biztosítékot a nagyhatalmaknak.

Duicignoból táviratozzák Czettinjébe, hogy sok albán származású török katoná megszökött. Ezek a szökevény katonák beszélik, hogy az albán lázadók föltétlenül bíznak a zendülés sikerében és hogy Albánia déli vidékein a nép is forradalomra készül.

A török belügyminisztérium ma este Skutariból érkezett táviratot közölt a lapokkal, amely szerint Castratiban a csapatok bátran állottak ellent a felkelőknek. Minthogy Muhiddin ezredes parancsnoksága alatt további csapatok érkeztek az ostromlott vár felmentésére, a felkelők visszavonultak. A felmentő csapatok tüzérése elpusztította a felkelőknek Kurudere melletti pozícióit s kényszerítette azokat, hogy Gradeca felé meneküljenek. A Castrati mellett folyt küzdelmekben 14 katoná elesett, egy tiszt és 19 katoná megsebesült. A felkelők veszteségei nagyok. A felkelők holttesteit mellett montenegrói Muser-fegyvereket találtak. A Muhiddin-ezred ma indult meg Hoti és Detsic felé. Skutariban nyugalom uralkodik.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint Perinbe érkezett benszülöttek jelentik, hogy a felkelők lesbe csaltak egy 1800 főből álló török sereget és azt megsemmisítették. A felkelők 12 nap előtt elfoglalták Vladent és az ott táborozó három ezred török katonaságból csak 15 menekült.

A Marokkó-vita és a Ferrer-ügy befejezése. Madridból jelentik: hogy a kamara tegnapi ülésén Canalejas miniszterelnök érdekes közléseket tett a marokkói kérdéstről és ezuttal maga mellett találta az ellenzékét is, kivéve a szocialistákat. Ezen az ülésen végre befejezték a Ferrer-vitát is, még pedig anélkül, hogy a republikánusok bármit is elértek volna. Az ülés lefolyása a következő volt:

Canalejas miniszterelnök egy Marokkóra vonatkozó kérdésre válaszolva, a legutóbbi fezi eseményekre emlékeztet, hozzátéve, hogy a francia kormány elérkezettnek látta az időt arra, hogy értesítse az algériai egyezményt aláíró hatalmakat afelől, hogy kénytelen fontos események megelőzése céljából intézkedni. A spanyol kormány válaszában kijelentette, hogy a vállalt kötelezettségeket betartotta s kötelesek érzé magát, hogy megőrzött pozícióit minden eshetőséggel szemben biztosítsa. Ez sem nem kaland, sem nem oly vállalkozás, amely tulmenne a kötelezettségek határain. A kormány semmit sem tervez, ami a költségvetés segédesszékeit meghaladná. Maura volt miniszterelnök a konzervatív párt nevében biztosítja a kormányt, hogy a marokkói kérdésben szükség esetében pártja mindenben támogatja. (Élénk tetszés.) Dentosa nacionalista és Mella karlista biztosítja a kormányt pártjaik támogatásáról. Iglezjas szocialista kijelenti, hogy a Canalejas szavai nem ryzótték meg párthíveit és magatartásukat a kormány tettei fogják irányítani. Canalejas megköszönte a pártok támogatását és a szocialistákkal szemben kijelentette, hogy ha kísérletet tesznek arra, hogy a katonákat visszatartsák a bevonulástól, mikor a haza fegyver alá szólítja őket, a kormány a szocialistákkal szemben minden rendelkezésére álló eszközt fel fog használni. (Hosszantartó éjjezés.) A kamara ezután folytatta a Ferrer-ítét. Soly-Ortega folytatja tegnapi beszédét, a kérdés politikai oldalát vizsgálva meg és azt próbálja bebiztosítani, hogy a barcelonai eseményekért a konzervatív-párt felelős. Végül elvetnek egy republikánus indítványt 179 szavazattal 23 ellenében, amely a kormányt felszólítja, hogy törvényjavaslatot nyújtson be a katonai büntető törvény megváltoztatása és a katonai ítélkezésre vonatkozó törvény felfüggesztése ügyében. Ezzel a Ferrer-vita be van fejezve.

Berlini jelentés szerint Franciaország és Spanyolország megegyeztek, hogy az esetben, ha a föl-

kelők a szultánt megbuktatják, vagy az európaiak életét fenyegetik, együttesen járnak el Marokkó ellen.

Párisból jelentik, hogy Fezt délkelet felől megtámadták a barberek. A támadás a zsidónegyed részén történt, amelynek lakói iszonyuan megijedtek. A francia konzul közbefjöttének köszönhető, hogy helyeállt a nyugalom.

A madridi Imparcial aggasztó híreket kapott Fezből, amelynek lakossága minden pillanatban várja a lázadó barberek támadását. A szultán seregei ki vannak merülve s harcra képtelenek. Az egész spanyol hajóraj Cadixnál egyesült s várja a parancsot, hogy Marokkóra induljon. Cadixből 1500 főnyi katonaság ment Larrasba. Spanyolország északi helyőrségei, sőt az ország belsejéből is nagy csapatok vonultak délnek s most a helyőrségeket pótolni kell.

Madridból jelentik: Az itteni helyőrség több ezrede parancsot kapott, hogy azonnal készüljön indulásra Marokkó felé és a flotta is készen áll, hogy Afrikába induljon.

Ellentétek Spanyolország és Portugália között. Párisból jelentik: Spanyolország és Portugália között feszültség állott be, mert a köztársasági kormány azzal vádolja a madridi kabinetet, hogy nem járt kezére, mikor felkérte, hogy akadályozza meg azt az agitációt, amely a volt király érdekében spanyol földön fészkelte be magát. Ezzel szemben Canalejas azt hozza föl, hogy a vád nem alapos, sőt ellenkezőleg Spanyolországnak volna oka panaszkodni, mert a portugáliai republikánus áramlat a Spanyolországban egyre elhatalmasodó dinasztia-ellenes elemekkel szövődött.

Antidinasztikus forradalom Kínában. Londonból jelentik: Honkongból táviratozzák, hogy ebben a tartományban a forradalmi mozgalom veszedelmes arányokat ölt. Az odaküldött katonaság nem elegendő, noha ki van hirdetve a hadiállapot. Az antidinasztikus áramlat magával ragadta a mandzsu uralkodóház esküdt ellenségeit s az általános gyűlöletnek az volt következménye, hogy a honkongi kanton tatár negyedének kormányzóját egy fanatikus forradalmár megölte. Négy golyó találta a tábornokot a fején. A merénylő elmenekült, de később sikerült kézrekeríteni.

Egy londoni nagykereskedő cég táviratot kapott Kantonból, hogy a katonai lázadás nagyon veszedelmes és az európaiak Honkongba menekültek. A katonaság Kantonban és környékén kizárólag kínai benszülöttekből áll és a kínai hadseregnek legmodernebbül kiképzett csapatai ezek. Mivel a régensherczeg, tehát a mandzsu uralkodóházi sarj lett a hadsereg főparancsnoka, ezek az ezredek fellázadtak.

Sanghaiból jelentik: Futsi Kanton helyettes csapatparancsnokát tegnap este egy singaporei forradalmár agyonlőtte.

Az unió a leszerelésért. Londonból jelentik: A Daily Telegraph közli, hogy az Egyesült-Államok kormányának kezdeményezésére a hágai III. békekonferencia ismét foglalkozni fog a leszerelés kérdéssel. Az Unió kormánya nem akarja, hogy a leszerelés kérdése megmaradjon papirosos diplomáciai problémának, hanem odahat, hogy a harmadik békekonferencia kézzel fogható eredményeket mutathasson föl a leszerés ügyében.

A portugál lázadás. Az oportói lázadás — mint a berlini Tageblattnak Lisszabonból jelentik — sokkal veszedelmesebb volt, semmint a cenzurázott táviratok hírül adták. A zendülő royalisták fölfegyverkezve vonultak az arzenálba. Az volt a tervük, hogy megfosztják állásától a tengerészeti minisztert és Fontez Ferrara tengerészkapitányt kiáltják ki helyette miniszterré. A Sac Rafaelé ágyúszázad, amelyre a lázadók számítottak, ellenük irányította ágyúit és a kikötőben horgonyzó hadihajók legénysége sem csatlakozott a zendüléshez, mire a terv kudarcot vallott. A minisztertanács egész éjjel együtt volt és várta a jelentéseket a veszedelem színhelyéről.

Carnegie a döntőbírósgért. Newyorkból táviratozzák Berlinbe, hogy a békelakomán tegnap, amelyen a kormány képviselői is megjelentek, Carnegie több új alapítványt jelentett be ünnepi beszédében. Azt hangoztatta, hogy megszűnt minden nehézség, amely eddig akadályozta a döntőbírósgéi szerződés megkötését az Unió és Angolország között, most már csak napok kérdése, hogy a szerződést aláírják.

A mexikói felkelők győzelme. Newyorkban Mexicalából érkezett jelentések szerint William tábornokot, aki ezelőtt az Egyesült-Államok hadseregéhez tartozott, 80 amerikaiból álló csapattal együtt megerősített állásban 500 főnyi szövetségi csapat, melynek egy gépfegyvere is volt, megtámadta. A szövetségi csapatok megsemmisítő vereséget szenvedtek. Alig 20 ember menekült meg és William tábornok életveszélyesen megsebesült. Higuahuából április 7-én érkezett távirat szerint a szövetségi csapatok 19 emberét lázadók üldözöbe vették, Callonban lesbe csalták és az utolsó emberig lemészárolták. Mexikóból érkezett távirat szerint a képviselői kamarában előterjesztették azt az indítványt, hogy az ország megnyugtatójának céljára 4 milliót szavazzon meg a Ház. — Liman-tour pénzügyminiszter egy intervjú folyamán kijelentette, hogy még senki sem delegáltatott a béketárgyalások vezetésére. Ezt annak jeléül tekintik, hogy a kormánynak kevés bizalma van a nyugalom gyors helyreállításához. A kormány tagadja, hogy a Magdalena-öblöt akár az Egyesült Államoknak, akár Japánnak akarta átengedni.

Az orosz flottaépítés. Pétervárról jelentik: A birodalmi tanács a vasárnapi szünnap daczára napali és esti ülést tartott, amelyen befejezték a költségvetés általános vitáját. A tengerészeti költségvetés folyamán a tengerészeti miniszter a törvényhozó intézmények részéről tárczája ellen intézett számos kifogást jogosultnak ismert el. A miniszter rámutatott arra, hogy a Balti-tengeren a háboru óta az idén történik első ízben, hogy egy négy sorhajóból és egy páncélos czirkálóból álló hadosztály formálható lesz. A hajóépítés tempója gyorsan halad. Mutatja ezt négy hajó építése, melyek közül kettő nyáron, kettő őszszel lesz vízrebocsátható. A birodalmi tanács erre a 110 millió 220.636 rubel tengerészeti költségvetést elfogadta.

Gyilkosságok egy konzulátuson. Konstantinápolyból jelentik: A portához érkezett jelentések szerint a busiri török konzulátust a perzsa csöcselék megrohanta és követelte, hogy a konzulátusra menekült, gyilkosság miatt üldözött rendőrtisztviselőket adják ki. A tömeg behatolt a konzulátusra, megölt egy rendőrtisztet és a konzulátus két szolgálóját és a hivatalos helyiségekben mindent elpusztított. A porta a perzsa kormánytól elégtelt, a bűnösök megbüntetését és megfelelő kártalanítást követelt. A perzsa kormány a porta összes követeléseinek teljesítését megígérte.

Merénylet a csári palota ellen. Pétervárról jelentik: A téli palotában pénteken olyan izgalmas dolog történt, ami arról tanuskodik, hogy Oroszországban minden drákói szigorúság mellett is széleskörű összeesküvés lappang, amely a csárnak és családjának életére tör. A titokzatos, rémregénybe illő eset a következő: A csár téli palotájának egyik bejáratánál két embert jelent meg pénteken reggel fakoporsóval a vállán. A koporsóvivők írást mutattak föl a csárnak, amely szerint a koporsót egy, az éjjel elhunyt lakáj számára rendelték. Az emberek ezután az udvaron keresztül arrafelé tartottak, ahol a szolgák laktak, amikor egy szolgálatban levő tiszt jött velük szembe és szintén megvizsgálta irásukat. Ő is tovább eresztette a két embert, de amint kissé utánuk pillantott, úgy tett neki, mintha nehezen vinnék az üresnek mondott koporsót. Rögtön utánuk kiáltott, hogy álljanak meg és tegyék le a koporsót. Azonnal katonákat rendelt oda s megparancsolta nekik, hogy a koporsóvivőket, akiknek arcáról le lehetett olvasni, hogy szökésre gondolnak, tartsák fogva és vegyék le a koporsó fedelét. Érdekes látvány tárult most elébük. A koporsóban annyi bomba volt gondosan szalmába csomagolva, hogy fölrobbantva, az egész téli palotát, minden bentlakójával együtt, a levegőbe lehetett volna röpíteni. A lefogott emberek első kihallgatásukkor azt vallották, hogy sejtelmük se volt a koporsó veszedelmes tartalmáról. Arra a kérdésre azonban, vajjon nem tűnt-e föl nekik, hogy milyen nehéz a koporsó, adósok maradtak a felelettel. Ugy látszik, az orosz újságíróknak megtiltották, hogy az esetet szellőztessék, hogy a tervezett merénylet bünrészeit annál könnyebben kinyomozhassák.

A német trónörökös Bécsben.

— Két nap. —

Budapest, április 10.

Az osztrák császárvárosban buzgón gondoskodnak arról, hogy a külvilág előtt a dinasztianak szóló fejedelmi látogatásokkal is dokumentálják, hogy a monarchia súlypontja Bécs. A kedvelt „Kaiserstadt“-nak jóformán hétről-hétre kijut egy kis és nagy fejedelmi látogatás, ha másért nem, legalább azért, hogy az idegenforgalomnak, s az iparnak hasznájanak vele. Még véletlenségből is alig esik meg, hogy egy-egy ilyen látogatást valahogyan Budapest felé tereljének.

A német császári család után most *Frigyes* Vilmos német trónörökös és neje keresték fel Bécsben az öreg uralkodót. A német trónörökös most tér haza keleti utjáról, amelyet tudvalevőleg a Kinában pusztító pestis miatt a tervezettnél korábban kellett félbeszakítani. A fiatal trónörökös nem most először időzik Bécsben, most azonban magával vitte feleségét is. Bécsben — ezt már csak új téma szerint írjuk le — lelkes szeretettel ünneplik a trónörökös párt, kasirozott lelkesedés ez, melylyel Bécs lakossága épp oly kötelességgel adózik, mint a kereskedő, aki vételre kínálja áruját. A német trónörökös párt egyébként két napig marad Bécsben.

A fejedelmi látogatásról a következő tudósítást adjuk:

A pályaudvaron.

Az egész utvonalon, amelyen át a fejedelmi vendégek a déli vasút pályaudvaráról a Hofburgba hajtaztak, a házak ünnepi díszben pompáztak. Különösen szépen volt feldíszítve a külső Burgkapu környéke. Zászlós árbócok közt kifeszített lombfűzerek és a német és osztrák színekből művészi esportosított zászlócskák voltak az egész uton elhelyezve. A barátságosan lüvős időjárás dacára az egész bevonulási uton nagy néptömeg helyezkedett el. Alkalmos tereken és a Burg kapuja előtt felállított tribünökön elegáns közönség foglalt helyet.

A gyönyörűen feldíszített déli vasúti pályaudvaron jóval a vonat megérkezése előtt megjelentek *Tschirsky* német nagykövet nejével és leányával, a német nagykövetség tagjai hölgyeikkel. *Tucher* bajor követ, *Leipzig* szász követ helyettese, *Liebig* bécsi német főkonzul a konzulátus tagjaival, valamint gróf *Rantzau* budapesti német főkonzul. Ott voltak ezenfelül a Bécsben lakó birodalmi németek egyesületeinek vezetői. Megjelentek ezenfelül a polgári hatóságok fejei, a Déli vasút magasrangú tisztviselői, valamint a trónörökös párt mellé beosztott diszszolgálat tagjai: *Rupprecht* altábornagy, báró *Apor* ezredes, gróf *Hoyos* szárnysegéd és herceg *Hohenlohe* Gottfried.

A perronra diszszázad helyezkedett el zászlóval és zenekarral. Négy óra tájban érkeztek *Mária Annunciata* főhercegnő, valamint *Ferencz Ferdinánd*, *Károly*, *Péter Ferdinánd*, *Lipót Salvátor*, *Ferencz Salvátor*, *Frigyes*, *Károly Albrecht*, *Jenő* és *Rainer* főhercegek német ezredeik egyenruhájában a pályaudvaron.

Jóval a különvonat érkezése előtt érkezett a király német tábornagi egyenruhában a pályaudvarra. A király a néphimnusz hangjai közben lépett a perronra, meghallgatta a jelentést és megtekintette a diszszázadot, majd beszélgetést folytatott az uralkodóház tagjaival.

Pontban négy óra husz perczkor robogott be a német trónörökös párt különvonata a pályaudvarra. A zenekar a német himnuszot játszotta. A király közvetlenül a vonathoz lépett és *Cecilia* trónörökösné, aki elsőnek lépett ki a szalonkosiból, lesegítette a léposökön. A király a trónörökösné szívélyes kézzorítással üdvözölte, mire a trónörökös, aki ez alkalommal osztrák-magyar huszárezrednek egyenruháját viselte, az uralkodóhoz lépett.

Az üdvözlés rendkívül szívélyes volt, a király és trónörökös kétszer megcsókolták egymás arcát. A király erre mindenképp *Mária Annunciata* főhercegnőt mutatta be trónörökösének, mire a trónörökös az uralkodóház tagjait üdvözölte. Mialatt *Cecilia* trónörökösne cserélt tartott, a király a német trónörökösrel a diszszázadot szemléltette meg, mire a diszszolgálat tagjai jelentkeztek a fejedelmi vendégeknél. A többi tisztelgésre megjelent hölgyek és urak üdvözlése után a király a trónörökösnek nyújtotta karját és kocsijához vezette, a trónörökös pedig *Mária Annunciata* főhercegnővel ment. Utánuk következtek a fogadásra megjelent személyiségek. A pályudvar előtt egybegyült közönség hoch-kiáltásokkal üdvözölte az uralkodót és a trónörökös párt és az óvációk az egész uton a Hofburgig folyton megújultak. Az első kocsin a király ült a trónörökösrel, a másodikon a trónörökös és *Mária Annunciata* főhercegnő foglaltak helyet.

A Hofburgban.

A Hofburgba érve a külső kapu előtt Bécs város képviselőtestülete tisztelgett a német trónörökös párt előtt, majd pedig *Montenuovo* herceg első főudvarmester és gróf *Cholonlewski* főszertartásmester.

A király ezután vendégeit a feketesas lépcsőn vezette fel, melynek plateau-ján *Mária Terézia*, *Mária Krisztina* és *Blanka* főhercegnők, valamint *Hohenberg* hercegnő várakoztak. Az üdvözlés rendkívül szívélyes volt. Ezután a vendégek lakosztályaikba vonultak, ahol az udvari méltóságok tisztelgését fogadták.

Este hét órákor a királynál családi ebéd, ezzel egyidejűleg a kíséret számára pedig marschall-ebéd volt, amelyen a diszszolgálat tagjai is részt vettek.

Este félkilenc órákor a Hofburg szertartástermében udvari estély volt, amelyen 300 meghívott, köztük udvari és állami méltóságok és a diplomáciai testület tagjai jelentek meg. A király a német trónörökösné, a trónörökös *Mária Annunciata* főhercegnőt vezette karján. *Tschirsky* német nagykövet a diplomatákat mutatta be a trónörökösnek, a nagykövet neje pedig a diplomáciai kar hölgyeit mutatta be a trónörökösnek. *Mária Annunciata* főhercegnő mutatta be ezután az udvari társaság hölgytagjait. A trónörökös párt élénken elcsévegett a bemutatottakkal s a trónörökös szívélyes szavakat váltott többek közt a két miniszterelnökkel is. Háromnegyed 10-kor az udvar visszavonult.

A kapuczinusoknál.

Ma délelőtt féltizkor a német trónörökös, ki osztrák-magyar huszárezrednek az egyenruháját hordta és *Cecilia* trónörökösne, ki ibolyakék toalettn volt, a kapuczinusok sirboltjához hajtatnak, hol koszorút helyeztek *Erzsébet* királynő és *Rudolf* trónörökös koporsójára. Azután meglátogatták az udvari lovagló iskolát és megnézték a spanyol lovassági produkciókat. Félegykor *Ferencz Ferdinánd* trónörökös és *Hohenberg* Zsófia hercegnő dejeuner adtak a német trónörökös párt tiszteletére.

A trónörökös párt kedden délelőtt 11 óra 16 perczkor érkezik Potsdamba, hol fogadásukra nagy előkészületeket tesznek.

Látogatások.

A belvederei dejeuner után a német trónörökös párt *Mária Annunciata* főhercegnővel látogatást tett és azután a német nagykövetségre ment, ahol meglátogatta a német nagykövetet és feleségét. Itt már összegyűltek a nagykövetség tagjai feleségeikkel, valamint Bajorország és Szászország diplomáciai képviselői és a bécsi és budapesti német főkonzulok. A nagykövet meghívta továbbá a birodalmi németek itteni egyesületeinek elnökségeit. A trónörökös párt körülbelül egy óráig maradt a nagykövetségen, ezután visszautazott a Hofburgba. A német trónörökös a mai nap folyamán leadta névjegyet gróf *Khuen-Hédervary* Károly miniszterelnök számára. A névjegy, mely a szokásos névjegyeknél háromszorosa nagyobb, gót betűkkel ez áll: *Wilhelm*, Kronprinz des Deutschen Reiches und Kronprinz von Preussen.

Az udvari ebéd.

Este 7 órákor a német trónörökös és trónörökösne tiszteletére a schönbrunni nagyteremben

udvari ebéd volt amelyen a trónörökös párt és a melléje adott diszszolgálat, *Ferencz Ferdinánd* főherceg és neje, *Mária Annunciata* főhercegnő, szony a többi főherceggel és főhercegnővel, a német nagykövet és neje, a német nagykövetség többi tagjai feleségeikkel, a budapesti német főkonzul, gróf *Khuen-Hédervary* és báró *Bienerth* miniszterelnökök, gróf *Pallavicini* nagykövet és *Burián* és *Schönaich* közös miniszterek, herceg *Bourbon Éliás* és felesége, herceg *Liechtenstein* Alajos és felesége, valamint egyéb udvari és állami méltóságok és a tábornoki kar tagjai vettek részt. Az asztalnál közösen a király és a trónörökös, a királytól balra a német trónörökösne, mellette *Ferencz Ferdinánd* főherceg, a német trónörökösstől jobbra *Mária Annunciata* főhercegnő foglalt helyet. A fejedelmi személyiségekkel szemközt ült herceg *Montenuovo* főudvarmester, *Tschirsky* nagykövet és *Schenk* főhadsegéd. Az udvari ebéd pár perczrel 8 óra előtt ért véget. Felköszöntök nem voltak. Ebéd közben a király vendégei egészségére üritette poharát. Az udvari ebéd után a király és a trónörökös párt cserélt tartott, mire az uralkodó szívélyesen elbucszott vendégeitől és kocsijukhoz kísérte őket.

Az elutazás.

Este kilenc órákor a trónörökös párt elutazott Potsdamba.

Az északi pályaudvaron röviddel a különvonat elindulása előtt bucsutisztelgésre megjelentek a német nagykövet nejével, gróf *Oberndorff* és neje, gróf *Kageneck* katonai attasé és neje, valamint a nagykövetség többi tagjai és gróf *Rantzau* budapesti főkonzul. Pár perczrel kilenc óra előtt érkezett a trónörökös párt *Ferencz Ferdinánd* főherceggel, a kísérettel és a diszszolgálat tagjaival a pályaudvar udvari várócsarnokába. Itt a trónörökös párt szívélyes bucsut vett a nagykövetség tagjaitól és hölgyeitől, majd a diszszolgálat tagjainak jelentését hallgatta meg, akiknek a trónörökös szívélyes köszönet szavaival ellátott arcképet adományozta. *Ferencz Ferdinánd* a perronra vezette a trónörökösné, és szívélyesen elbucszott tőle, majd a trónörökösstől vett szívélyes bucsut. Mielőtt a vonat a pályaudvarról kihaladt, a trónörökös párt megjelent a leeresztett ablaknál és még néhány szót váltott *Ferencz Ferdinánd* főherceggel, mire a vonat pontban kilenc órákor utnak indult. A trónörökös párt a pályaudvarra vezető uton egybegyült nagyszámú közönség lelkes ovációban részesítette.

Kitüntetések.

A király *Vilmos* német trónörökösnek ugyanannak a plakettnek egy példányát ajándékozta, melyet nyolczvanadik születése napja alkalmából uralkodóház tagjainak és *Vilmos* császárnak nyújtott át.

A német sajtó a trónörököséről.

A berlini *Nordd. Allg. Ztg.* a trónörökös párt holnapi visszaérkezése alkalmából üdvözölő cikket közöl, amely kiemeli, hogy a trónörökösnek utazása folyamán bőséges alkalma volt kulturális és gazdasági területen beható tanulmányt folytatni. Különösen lehetővé tette ezt az az előzékeny fogadtatás, amelyben az indiai és egyiptomi angol hatóságok és magánszemélyek részesíttek. A cikk rámutat továbbá arra, hogy azon szerencsés lefolyású magas feladatnak, amelylyel *Vilmos* császár a trónörökösst és feleségét az olasz királyi párnál teendő látogatással megbízta, a bécsi udvarnál tett látogatás is nyomában járt, amely újból bizonyította, mily benső viszony kapcsolja össze a két uralkodóházat. Nagy örömmel láttuk Németországban, mily meleg rokonszenvvel fogadták a trónörökösst utjában mindenfelé és mily egyöntetűen elismerő volt a külföld itélete a trónörökös személyéről és fellépéséről. Ez az utazás ily módon a trónörökösnek tökéletes sikere és Németországnak nyeresége lett.

Az „EGYETÉRTÉS”
szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. alatt van.
A szerkesztőség telefonja 788.
A kiadóhivatal telefonja: 706.

Singer Zsigmond ünneplése.

— Az újságkiadó tisztviselők lakomája. —

Budapest, április 10.

Az Újságkiadó Tisztviselők Egyesülete vasárnap délelőtt a Pesti Lloyd-Társulat dísztermében lakomát rendezett ujjonnan megválasztott elnöke Singer Zsigmond tiszteletére. A lakomán a kormány képviselőiben Székely Ferenc igazságügyi miniszter, továbbá politikai életünk sok kiváló tagja jelent meg. Ott voltak többek között gróf Batthyány Tivadar, dr. Holló Lajos, Vaszilievits János alpolgármester, haraszi Jellinek Henrik, botfai Hüvös József, Székely Ferenc és Kohner Zsigmond, a Lloyd-Társulat alelnökei, udv. tanácsosok, Werner Gyula, Vadász Lipót, Bródy Ernő és Grätz Gusztáv orsz. képviselők, a Budapesti Újságírók Egyesületének képviselőiben Herczeg Ferenc elnök és Roóz Rezső titkár, dr. Légrády Ottó laptulajdonos, a Hírlapírók Nyugdíjintézetének képviselőiben Lenkey Gusztáv titkár, Braun Sándor, továbbá Mérey Miksa, Atzél Endre, Szerdahelyi Sándor, Márkus Miksa, Erdős Armand, Zilahi Simon, az Újságkiadók Országos Szövetségének elnöke, Illés József, az Újságkiadók Otthona elnöke, Blockner Izidor, a Hirdetési Irodatulajdonosok Egyesületének elnöke, dr. Brachfeld Hug, Brachfeld Emil. Megjelent továbbá a „Pester Lloyd“ szerkesztősége testületileg Schiller Zsigmond felelős szerkesztő vezetésével, a kiadóhivatal személyzete élén Barta Manó igazgató és a technikai személyzet Krausz Soma vezetésével.

Az első tószót Sümegi Vilmos mondta. Bejelentéssel, hogy Székely Ferenc, Hüvös József és Ereitner L. Zsigmond 1000—1000 koronával alapító tagokul léptek be. Az újságkiadóknak is vannak tradíciói, amelyekhez ragaszkodnak. Amidőn ugyanis 22 évvel ezelőtt az egyesületet alapítottuk, néhai Joanovich György korelnök azt az élelmes indítványt tette, hogy a beszédek meg kell adóztatni. Erre aztán később Lukács Vilmos kartárs egy ezüst serleget ajándékozott az egyesületnek, mely Joanovich-serleg név alatt minden alkalommal ott volt a beszélő előtt, amely már nagy öszszeggel szaporította az egyesület vagyonát. Büszke erre a napra és boldog, hogy ezt a szép napot elérhette. Szívből kívánja, hogy az újságírók és újságkiadók között omoljon le a válaszfal. A mai nappal ez a fal ledől, mert olyan embert választottak elnöknek, ki úgy is mint újságíró, úgy is, mint kiadó, első és kiváló személyiség. Singer Zsigmond egészségére üríti poharát.

Singer Zsigmond emelkedett ezután szólásra. Ha ezen a díszes társaságon végigtekint, úgy belátja, hogy kezd karriert csinálni. Egy év óta most harmadszor választják meg elnöknek és fölöttük neki, hogy miért éri most e kitüntetés és miért nem azelőtt, mikor közel negyven évi újságíróskodás után megfogyott erővel van itt. Sokszor volt alkalma a sajtóról nyilvánosan beszélni. Most azonban a sajtóról, mint ipari termékről akar megemlékezni. Míg más iparágban a nagy produkció nagy haszonnal jár, addig az újságnál éppen fordítva áll. Igazat adnak neki azok, akik az újság ipari részét intézik. Az elnöki székét dísznek, de fontos szociális kötelességnek is tudja. Üdvözlő Székely minisztert, Vaszilievits alpolgármestert és összeségükben köszönti a képviselőket és lapkiadó barátait. Ötletes beszédét azzal fejezi be, mikép reméli, hogy nem sokára itt lesz az az idő, amikor Magyarország azzal a sajtóval bír, amelyet megérdemel.

Székely Ferenc igazságügyi miniszter őszinte hálás köszönetet mond a sajtó és a kormány nevében az őt ért ünneplésért. Kellemes dolgot akar mondani, (Halljuk!) életet kívánja tisztelt barátját, Singer Zsigmondot. (Zajos éljenzés.) Több ok van arra, hogy az egyesület boldogulását kívánja. Jól tudja, hogy a kiadóhivatal majdnem szükségesebb, mint a szerkesztőség. Ismeri a kiadótisztviselők testét és lelket ölt munkáját. A kiadónál megbecsülik azt, ami a nyilvánosságra jött, a szerkesztőnél azt, ami nem jött a nyilvánosságra. (Ó hálás Singernek azért, hogy nyilvánosságra hozott nekünk olyant, amiről a kormány informálta, de hálás neki azért is, mert sokszor tudott hallgatni. Sajtótörvényre, a sajtótörvény reformjára szükség sincsen, ezt ma épp úgy vallja, mint ahogy azt a multkor mondotta. A fokozatos felelősséget fontos kincsnek tartja már csak azért is, mert feleslegessé tesz minden sajtóreformot. Beszédét Singer életével fejezte be.

Herczeg Ferenc az Újságírók Egyesülete nevében gratulál a kollégáknak, hogy ilyen elnökre lettek szert. Ő ismeri Singert, tudja róla, hogy erős akaratu, de jó ember is. Erős akaratának

végrehajtásában jó ember, mert kollégáinak szociális javát folyton előmozdítja. Singer az összekötő hid az újságírók és az újságkiadók között. Végül Sümegi Vilmost élte.

Zilahi Simon után Vaszilievits alpolgármester szólalt fel. Az utóbbi időben nagyobb mértékben foglalkoztak a törvényhatóságban is szociálpolitikával és ezen a réven többet törődtek az egyesültekkel is. Ismeri az egyesületet, amely büszke lehet Singerre, de Singer is büszke lehet az egyesületre. Singerre és az egyesületre emeli poharát.

Székely Ferenc igazgató hármasságban szólalt fel: Ugyis mint házigazda, ugyis mint újságíró és ugyis mint újságkiadó. De jogszimmet e felszólalásra az ad neki, hogy ő jó „kuntsaft is.“ (Egy hang: keveset fizet! zajos derűtség.) A közbeszólásra reflektálva megjegyzi, hogy olyan anyagi helyzetet kíván az újságkiadóknak, hogy átalányokra ne legyenek rászorulva. A kiadóhivatali tisztviselőkre emeli poharát.

Gróf Batthyány Tivadar elismerő szavakkal nyilatkozik az újságkiadók nagygyűlése fejlesztett és kiválóan tökéletes munkájáról s az egyesület új elnökére, Singer Zsigmondra emeli poharát.

Holló Lajos ugyancsak Singer Zsigmondot köszönti fel, aki nemesak, mint sokat próbált, nagymultú és kiváló újságíró, hanem mint az újságírás technikai munkáinak is mindenkor támogatója, új tisztességére a legérdemesebb. Annak a munkakörnek amelyet Singer magára vállalt, diszt fog adni az ő kiváló egyénisége, az egyesület törekvéseinek pedig teljes sikert biztosít odaadás, önzetlensége és humanizmusa. (Lelkes éljenzés.)

Singer Zsigmond élteti Batthyány Tivadar grófot, aki a köztisztviselők szociális törekvéseinek lelkes támogatója. Holló Lajost, mint az újságíróknak és lapkiadóknak egyformán atyai barátját, Kohner Adolfot és Székely Ferencet, akik az újságírás ügyének is mindenkor mecénásai voltak, továbbá Jellinek Henriket és Hüvös Józsefet, akiknek jóvoltából az újságírók legnagyobb része meg van kímélve a gyaloglás fáradalmaitól. (Derűtség és taps.)

Jellinek Henrik arra az idealizmusra emeli poharát, amely a hírlapírókat és a hírlapkiadókat közös munkájukban összeköti.

Szóltak még: Werner Gyula, Vadász Lipót, Braun Sándor, dr. Kovács József és Illés József. A társaság derűs jókedvében a késő délutáni órákig maradt együtt Törley pezsgője és Toll János és fia zenekarának magyar muzsikája mellett. A lakománál való távozásukat kimentették: Berzeviczy Albert, a képviselőház elnöke, Karáton Lajos államtitkár, Hollán Sándor miniszteri tanácsos, dr. Fekete Ignác, Brát Ármán királyi tanácsos, Heltai Ferenc és Vászonyi Vilmos országgyűlési képviselők és Szatmári Mór főszerkesztő.

EGYHÁZAK.

(Várad püspök Temesváron.) Dr. Várady L. Árpád győri püspök Temesvárra érkezett, ahol tegnap a józsefvárosi zárdában bucsubeszédet tartott a szokásos misszió-beszédek keretében. Az új győri püspök, aki Csernoch János kalocsai érsek vendége, a nagyhetet is Temesváron tölti.

(Naptáregyesítés.) Dr. Vályi János, az eperjesi gör. kat. egyházmegye püspöke, a kormány által újabbán ismét megkezdett naptáregyesítési munkálatokra való tekintettel, az egyházmegye espereseihez körlevelet intézett. Ebben felhívja az espereseket, hogy a kerületbeli papságot gyűlésre hívják össze és tárgyalják a naptáregyesítés kérdését s jegyzőkönyvileg állapítsák meg: 1. kivánja-e és ezélszerűnek tartja-e a papság a naptáregyesítést, 2. milyen a nép és esetleg a más vallásúak hangulata, 3. mit szólna a nép, ha a naptáregyesítés egyszerűen rendeleti uton léptetnék életbe. A jegyzőkönyvet május 10-ig kell a püspökhöz felterjeszteni.

(Csernoch bucsuja Temesvártól.) Dr. Glattfelder Gyula, az új esanádi püspök, tegnap érkezett Temesvárra, hogy hivatalát átvegye. Temesvár város közönsége pedig ugyanakkor bucsut vett Csernoch János érsektől. A Vigadóban tartott a Katholikus Népszövetség diszgyűlést, a melyen megjelent Joanovics Sándor főispán, Telbisz Károly polgármester, és nagyszámu díszes közönség. Az elnök üdvözlésére Csernoch meghatva köszöntö meg azt a nagy szeretetet és ragaszkodást, melylyel a hívek a vallás- és hit ápolására irányuló munkáját és törekvéseit honorálták.

Szabadelvű tanítók gyűlése.

— Tiltakozás a Tanítók Szabadegyesületének a feloszlata ellen. —

Budapest, április 10.

A Magyarországi Tanítók Szabadegyesületének feloszlata és más aktuális tanítói és tanügyi kérdések tárgyában vasárnap délelőttre a tanítók országos gyűlést hívtak össze. A gyűlés tárgyai az állami közoktatás, a Szabadegyesület felfüggesztése és a tanítók helyzete volt. A gyűlés, melyre az ország minden részéből igen sok tanító jelent meg és amelyen a főváros tanítószághoz és polgársághoz számos képviselője résztvett, a régi képviselőház nagytermében folyt le. A gyűlésen impozáns tömeg vett részt, mely a jele annak, hogy ezek iránt a fontos kulturkérdések iránt milyen intenzív érdeklődés mutatkozik. A tanácskozásokat Vászonyi Vilmos tüzes és nagyhatást keltett beszédje vezette be, aki az igazi hazaszeretet, a szabadgondolat és a demokratikus fejlődés nevében üdvözölte a megjelenteket. Utána Szende Pál, Jászai Oszkár, Somogyi Béla, Szöllösi Jenő és mások szólaltak föl, valamennyien nagyhatással és nagy sikerrel szálltak síkra az állami oktatás mellett. Végül három határozati javaslatot fogadtak el, amelyekben a hitoktatás kiküszöbölését kívánják az iskolából, a tanítók fizetésjavítását és az általános titkos és egyenlő választói jogot. Délután a szociáldemokratapárt tartott gyűlést, amelyen ugyanezeket a határozati javaslatokat fogadták el.

Ezek az események azt mutatják, hogy a tanítószághoz és a szociáldemokrácia olyan érintkezési pontra találtak, amelyen közösen munkálkodhatnak. Természetes, hogy ezzel csak az antiklerikális és radikális tábor erősödik, aminek azok fogják meginni a levét, akik ezt a harcot földézték. Elhatározták, hogy az egész országban a radikális tanítószághoz és a szocializmus karöltve fog dolgozni. A parlament bizonyos elemei számára ez mandátumkérdéssé válhatik s remélhető, hogy azok, akik ma a parlament reakcionárius jellegét megadják, csakhamar érezni fogják, hogy az ő retrográd működésük alkalmas arra, hogy érzékeny visszahatást idézzen a fejükre.

Tudósításunk a következő:

Az előkészítő bizottság nevében Zigány Zoltán polgári iskolai igazgató nyitotta meg az ülést és indítványozta, hogy elnökké Vászonyi Vilmos orsz. képviselőt válasszák meg, amit a gyűlés egyhangulag elfogadott.

Vászonyi Vilmos hosszabb beszéddel nyitotta meg a gyűlést. Hangoztatta azt, hogy mindazok, akik az ülésen megjelentek, a haladást és így az igazi hazaszeretetet szolgálják. A trikolór — ugymond — szent nekünk és azt nem engedjük át a reakciónak. Nekünk nem csempészlobogó, amely alatt az osztályuralom kalóza áruikat becsémpészik. A hazaszeretet és a haza fogalma más melőttünk, mint a reakció emberei előtt. Szerintük a haza mindig az, ami az ő érdekük, étvágyuk és hiúságuk. (Taps.) A népoktatás államossítása a legalkalmasabb arra, hogy ezeket a hazafiszédelgőket leleplezze. Azokban az országokban, amelyek fajji és nyelvi tekintetben egységesek, nem a fajt és a nyelvet védelmezik, mégis minden erő az állami népoktatás szolgálatában áll, az emberiség legfeketőbb ellensége, az igazi internacionálé, a klerikalizmus ellen. Hamis és bárgyu jelszavakkal küzdenek minden ellen, ami az ő érdekükbe vág. A klerikalizmus és a reakció minden irányhoz és elvhez alkalmazkodik. Ha kell, az abszolutizmust, ha kell, a forradalmat pártolja, szükség esetén nacionalista, máskor nemzetietlen. Ők szervezik csendben a maguk ellenforradalmát és ellenreformációját. Pázmány zsenialitása nélkül, de alattomosan és spekulációval. A középkori klerikalizmus fanatikus embergyűlölő volt, a mai azonban csak üzerek spekulációja. (Nagy taps.) Üdvözölte a megjelenteket végül az igazi hazaszeretet nevében, a szabad gondolat és a demokratikus fejlődés nevében. (Hosszan tartó éljenzés és taps.)

Utána Zigány Zoltán terjesztette elő az üdvözölő iratokat, amelyek a gyűléshez érkeztek.

A gyűlés első előadója Szende Pál volt, aki az állami közoktatás fontosságáról beszélt. Az utolsó száz évben — ugymond — az egységes államok kialakulásával párhuzamos volt mindenütt az iskolának az egyház hatalma alól való felszabadítása. Ahol azonban a reakció korúlt újra fölül, mindig visszazervezte az iskola feletti uralmat. Az ipari és kereskedelmi polgárság, a főváros kö-

zónsége, az értelmiség meleg rokonszenvvel kíséri a tanítók e mozgalmát és segíteni fog kivívni az állami népoktatást.

A tetszésajától többször megszakított beszéd után Jászi Oszkár mondott nagyhatású beszédet a szabad egyesület felfüggesztése ellen tiltakozva. E tiltakozásoknak — ugymond — eddig semmi eredménye nem volt és a mai sajtó, vagis az egész hivatalos Magyarország e tiltakozásokra még reagálni nem fog. Emellett a rendszer mellett megmarad a néptanítás nyomorult, elmaradt állapotában. A főváros legliberálisabb polgársága magáévá teszi ezt az ügyet. Kell, hogy a tanító előkészítse a jövő korszakot és a szociális haladás első embere legyen.

A lelkes és gyújtó beszéd után Somogyi Béla foglalkozott a tanítóság helyzetével. Ez a mai gyűlés az első eset, amikor a tanító és a polgárság, a tanítók és a munkásság együtt vannak. A tanítónak annyi joga sem volt eddig, hogy szervezkedjék, most a munkásság és a szabadgondolkodó polgárság segítségével talán el fogja érni azt, amire 43 évig hiába várt.

Ezután Szöllösy Jenő, a gyűlés jegyzője a napirend három pontjához határozati javaslatot terjesztett elő. Az elsőben a gyűlés megállapítja, hogy a mai népoktatás mélyen alatta marad korunk követelményeinek és követeli, hogy a népoktatás államosíttassék és a felekezeti oktatás az iskolai tantárgyak sorából töröltetvén, az egyházak hatáskörébe utaltassék és annak helyét az iskolában az általános emberi erkölcs tanítása foglalja el. A másodikban a szabad egyesület felfüggesztése ellen való tiltakozását fejezi ki a gyűlés, a harmadikban pedig a tanítók fizetésének és szabályozásának javítását követeli és sürgősen megalkotandónak tartja az általános, egyenlő, titkos választói jogról szóló törvényt és ezért való küzdelemre hívja fel a néptanítókat. A javaslatokat Czobán Samu temesmegyei tanítónak azzal a pótlásával fogadták el, hogy az elnökség az ország összes nagyobb városainak progresszív polgárságát hasonló célú gyűlések tartására fogja felszólítani. Végül Dobos Sándor közönte meg a rendezőségnek és Budapest polgárságának a mai gyűlést és tanulságait, mire a gyűlés Vázysonyi Vilmos zárszavaival véget ért.

Vasárnap délután a szociáldemokrata párt tartott gyűlést az Építőmunkások Otthonának nagyszobájában a tanítók ügyében. Itt is jobbra ugyanaz a közönség gyűlt össze, mely a délelőtti összejövetelen jelen volt: Bokányi Dezső és Garbai Sándor szocialista vezetők, Zsigány Zoltán és Somogyi Béla tanárok, Migrai József és Drózdai J. budapesti, Tuba Károly komáromi, Kertész Ignác egri, Szabó Sándor hajduböszörményi és Czobán Samu klapodjai tanítók szóltak föl a gyűlésen. Ugyanazt a határozati javaslatot fogadták el, melyet a délelőtti gyűlés magáévá tett.

TÁVIRATOK.

György angol király Korfuban.

Achilleon, április 10. György görög király ma délelőtt a Spetsai páncélos hajó fedélzetén a korfui kikötőbe érkezett. A fedélzeten fogadta a három német hajó parancsnokának jelentését és a partraszállásnál a görög hatóságok fejét üdvözölték. Ezután a király a királyi palotába ment, ahol Scholl szárnysegéd tolmácsolta Vilmos császárt üdvözlését.

A párisi aktatolvajok.

Páris, április 10. A külügyminisztériumban történt aktatolvás ügyével megbízott vizsgálóbíró ma kihallgatta Maimont. Ez kijelentette, hogy neki Rouet szállította az összes okmányokat. Tiltakozik a kémkedés gyanúja ellen és kijelenti, hogy az okmányoknak csak pénzügyi jelentőségük volt.

Ferdinánd király beteg.

Szofia, április 10. (Saját tudósítónktól.) Ferdinánd király meghalt és ágyban fekvő beteg Orvosi tanácsra nem hagyhatja el a szobát, noha már már valamivel jobban érezte magát.

A lemészárolt angol expedíció.

Kalkutta, április 10. Az angol expedíció tegnap jelentett lemészárolása egész Felső-Asszánban nagy izgalmat idézett elő. Attól tartanak, hogy az eset igen vésthozó befolyást fog gyakorolni a többi törzsre. A vétkes törzs ellen egy önkéntes hadtestet mozgósítanak, amely a békésen viselkedő törzsektől erősítéseket fog kapni.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.		ápr. 10.	ápr. 8.	ápr. 7.
Buza	helyben	95	94	93½
	májusra	94½	93½	93%
	juliusra	93%	93½	93

Tengeri májusra	56	55½	55½
juliusra	58	56½	56¼

Chicago.

Buza májusra	88¼	87	87
juliusra	86¼	85¾	85¾
Tengeri áprilisra	48¾	47¾	47¾

Newyork, április 10. Gyapot Newyorkban, helyben 14.75 (14.65). Gyapot áprilisra 14.54 (14.46). Gyapot júniusra 14.63 (14.46). Gyapot New-Orleansban, helyben 14¼ (14¼). Petroleum Stand white Newyorkban 7.40 (7.40). Petroleum Stand white Philadelphianban 7.40 (7.40). Petroleum Refined in Cases 8.90 (8.90). Petroleum Credit Blancs at Oil City 1.30 (1.30). Zsir Western steam 8.15 (8.25). Zsir Rohe és Brothers 8.55 (8.55).

Chicago, április 10. Zsir májusra 8.75 (8.90). Zsir júliusra 8.85 (8.97). Szalonna short clear 8.56 (8.56). Sertéshus júliusra 16.65 (16.67).

Kis dolgok,

nagy következmények.

Tavaly történt, amikor a „Parseval“ nevű szivarhoz volt szerencsénk, hogy az armádia kormányozható léghajója Győrben megrekedt. Azóta a légi vánszorgásból „sikeres“ légi ut lett, az önkéntelen győri pihenőből „jól megfontolt“ tartózkodás, amelynek emlékére most felépítik az első magyar léghajóállomást. Ezt megelőzőleg tanácskozás volt Bécsben, amelyen ösz aviatikus katonák elleneztek, hogy ezt a léghajóállomást Győrben állítsák föl.

Íme:

Első aviatikus: Überflüssig, diese Station... nem kell ez állomás...

Második aviatikus: Diese Magyaren... még mit nem akarnak... Cs. és kir. léghajó... na ja... sovas...

Harmadik aviatikus: Hogy kilopják a drága eráris gázt... hogy a selyemből olyan izéruhát csináljanak... so a Gulasuniform...

Negyedik aviatikus: Meine Herren... azt hiszem, egyszerűen elvethetjük diese Idee... Nem szabad megengedni, hogy a magyaroknak ugy meg-nőjön a... hogy is hívják... a szarva... Na ja, was noch? Léghajóállomás...! Ugyis széthuznak a magyarok és annyi engedményt kaptak, hogy ez már a hadsereg — wie sagt man — egységének a rovására megy... Na ja... magyar kommandó, magyar bíróségek, a magyar bakkanesba nyolez lyuk és a magyar betyár bakának nagyságos titulus... na ja, was noch?

Ötödik aviatikus: Győr...! nie gehört... bizonyan so a Nest csikósokkal, rablópandurral, gulyáspörkölttel és gróf Kisbíró a legnagyobb ur... Ilyen helyen feküdjön a garnizonban egy császári léghajó...? És miért éppen Győr...? Épp így lehet csinálni állomást minden faluban... Mit lehet tudni, merre röpül máskor ez a luftballon?

Az összes aviatikusok (köhögnek és zavartan fészkelődnek.)

Ötödik aviatikus (észreveszi, hogy mit mondott) Appardon...

Az elnök (busan): Das ist's meine Herren... Itt van a kutya elásva... A dieső hadsereg ki van téve mindenféle tiszteletlen viceznek... Die Zeitungsschreiber... ez a banda ugy is csufol... És tünni kell, mert nem lehet vasra voretni das Gsind... Befehl, hogy Magyarországon léghajóállomás legyen és ennek uraim Győrben kell lenni, mert...

Mind (busan): Ja, ja...

Elnök: Értjük már egymást, meine Herren... Mert ott szállt le először a léghajó... Nem akart lezúlni, az igaz de ez Wuret... Nekünk ugy kell határozni, hogy ennél idealisabb hely nincs in der ganzen Provinz... Különben megint nevetnek, die Magyaren...

(Igy lett egy füláthőzvégből cs. és kir. léghajóállomás.)

UJDONSÁGOK.

Fanatikus szeretet.

Fanatikus szeretetnek nevezte Bókay Árpád azt az erőt, amely az Ingyentéj Egyesületet ez előtt tíz esztendővel megalkotta és amely, tíz esztendőn át fentartotta. És bizonyára e fanatikus szeretet lesz az, amely ezt az intézményt a jövőben is fenn fogja tartani mindaddig, amíg a gazdasági viszonyok ugy meg nem javulnak ebben az országban, hogy az emberi irgalmasság szükségtelessé és fölöslegessé nem válik.

Ez volna persze az emberileg elképzelhető legeszményibb állapot. Lehet, hogy egykor meg fog valósulni; de addig az egész emberiségnek oly metamorfózisra kell átesnie, amely erősen felfűtött fantázia sem tud elképzelni. Kellene, hogy egy akol és egy pástor legyen a világ; kellene, hogy az élő emberiség egy nagy és kimondhatlan testvérsülésben egyesülne; kellene, hogy az önzés kivonuljon az emberi lelkekből és minden hatalom csak egy törekvést ismerjen: az altruisztikus törekvést.

Eppen azért, mert talán évezredekre van szükség, amíg ez az ideális állapot lassu evolúció során bekövetkezhetik, végzetes tévedésbe esnek azok, akik ellenegei a jótékony-ságnak. Nem gonoszságból, vagy részvételességből ellenzik a jótetteket, hanem mert siettetni akarják az ideális állapot bekövetkezését.

Ennek az volna a konzekvenziája, hogy hagyjuk nyomorogni a nyomorgókat; ne enyhítsük az inséget; ne siessünk segítségére a szükülködőknek, mert minél hatalmasabban működik a jótékony-ság, a kétségbeesettek száma annál kisebb lesz. Már pedig a kétségbeesettek szolgáltatják azt a fermentumot, amelyre mulhatatlan szükség van, hogy az evolúció minél hamarabb bekövetkezzék.

Az a szeretet, amelyet Bókay Árpád találoan fanatikus szeretetnek nevezett, ezt a logikát nem fogadja el. És különösen nem lehet erre az állápontra helyezkedni, amikor éhező kisdedekről van szó. Van-e megrendítőbb, szívet tépőbb dolog, mint az a gondolat, hogy ezer, meg ezer csecesemő van, aki sem anyatejet nem kaphat, sem mesterséges tej-táplálékot. S még ennél is győtrőbb látványosság vagy gondolat, hogy sorsüldözött anyák kénytelenek gyermekeik sirását hallgatni és nem tudnak nekik enivalót nyújtani.

Mégis azokat, akik arra az állápontra helyezkednek, hogy az inséget enyhíteni kell, minden néven nevezendő oesmánysággal vádolják. Allitják róla, hogy a gonoszságot szolgálják tudatosan és hogy felforgató eszméket hirdetnek, amelyek az anarchiára vezetnek. És minden törekvés arra irányul, hogy azt a társadalmi egyesülést, vagy szövetséget, mely az inség enyhítését tüzte célul, a világ előtt befeketítsék.

Mert nemcsak az Ingyentéj-Egyesületet, de az Ingyenkényér-Egyesületet is megteremtették. És azonkívül a gyermekvédelmet is kezükbe vették és menhelyeket, napközi otthonokat, csecesemő- és anyavédő-intézményeket léptettek életbe oly számban, amennyiben csak lehetett.

Még ezt talán megbocsátanók nekik. De fanatikus emberszeretetük annyira terjed, hogy szellemi jótékony-ságot is gyakorolnak. Emberi jogokért küzdenek, amelyeket el akarnak kobozni, vagy amelyeket a markukban tartanak a hatalom letéteményesei. Világosságot akarnak terjeszteni; ki akarnak irtani babonákat és előítéleteket. Az embert meg akarják értetni az emberrel és le akarják rombolni a válaszfalakat.

Hát csak intézzenek ellenük támadásokat. Gondoljanak csak az Ingyentéj-Egyesület tíz esztendejére; azokra az intézményekre, amelyeket megteremtettek; az anyagi és szellemi jótettek, amelyekben a nyomorban és sötétségben snylódókat részesítették és nevetni fognak a támadók öröklődésén és folytatni fogják működésüket fanatikus szeretettel. Mert

nines megnyugtatóbb dolog, mint az emberileg teljesített kötelesség tudata.

(t.)

NAPIREND. Naptár: kedd, április 11. — Rom. kath.: Leó p. ea. — Prot.: Leó. — Görög-orosz: március 29. Cirill vt. — Zsidó: Nizan 13. — A nap kel reggel 5 óra 23 perczkor, nyugszik este 6 óra 41 perczkor. — A hold kel délután 4 óra 26 perczkor, nyugszik reggel 4 óra 49 perczkor.

A képviselőház elnöke fogad a képviselőházban délután 5 órakor.

A kereskedelemügyi államtitkár fogad délbén 12—2 óráig.

A posta- és távirda vezérigazgatója fogad délbén 12—2-ig.

Főistentisztelet a budavári Mátyás-templomban délelőtt 10 órakor.

Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj nincsen. — Háziipari Szövetség kiállítása (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum régiség-tára 9—2-ig. — Erzsébet Múzeum 9—4-ig. — Iparművészeti Múzeum 9—1. — Mezőgazd. Múzeum 10—1-ig. — Ráth Múzeum 10—4-ig. — Széchenyi Múzeum (Akadémia-utca 2.) 10—12-ig. — Tanszermúzeum 3—7-ig. — Technológiai Múzeum 9—1-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7 óráig. — Egyetemi Könyvtár 9—6-ig. — Fővárosi Könyvtár 3—7 óráig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—2-ig. — Nemzeti Múzeum Könyvtára 9—4-ig. — Pedagógiai Könyvtár 3—7-ig. — Statisztikai Könyvtár 9—2-ig. — Technológiai Könyvtár 9—1-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Műcsarnok tavaszi tárlata. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — Női arcképek kiállítása a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.) Nyitva 9—7-ig. Belépődíj 60 fillér. — Gyűgyei Nagy Zsiga magyar tárgyú festményeinek kiállítása a Művészethonban (Váci-utca 9.) Nyitva 9—8-ig. Belépődíj 1 korona. — Történelmi Képcsarnok. Nyitva 10—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum régi képtára. Nyitva 10—1-ig.

— **A király egy orleansi hercegnék.** A király *Emánuel* orleansi herceget Vendome herceget az I. Miklós Oroszország császára nevet viselő 5. számú dragonyos ezredbeli tartalékos századost szolgáltonkívüli viszonybeli örnagygyá nevezte ki.

— **Kossuth Ferencz állapota.** Kossuth Ferencz betegségében az utóbbi időben jelentékeny javulás volt észlelhető, annyira, hogy néhány órára már elhagyhatta az ágyat. Most azonban ismét rosszabbodás állott be, amely noha remélhetőleg csak muld természetű, mégis hátráltatja a felgyógyulást. Háziornosa Müller Kálmán főrendiházi tag továbbra is a legnagyobb nyugalmat ajánlotta a betegnek.

— **József főhercegek és az özvegy angol királyné.** Alexandra özvegy angol királyné tegnap a Victoria and Albert jachton Nápolyba érkezett. A királyné a Bertolini-szállóban találkozott József főherceggel és *Augusztá* főhercegnővel. A királyné Nápolyból Athénbe utazik, a görög királyi család látogatására.

— **Magyar képviselők Rómában.** Rómából jelentik: Miklós Ödön, a római nemzetközi művészeti kiállítás magyar csoportjának kormánybiztosa holnap délután 5 órakor üdvözlő a magyar pavillonban a magyar parlament kiküldöttéit. Szombaton Capelli márkinál, az olasz parlamenti fogadóbizottság elnökénél fogadó-estély lesz a magyar képviselők tiszteletére, hétfőn az olasz parlamenti bizottság az Excelsior nagyszállóban bankettet rendez a magyar kollégák tiszteletére, akik szerdán, április 19-én utaznak el.

— **Az új főudvarnagy.** Megírtuk, hogy a király gróf *Zichy Ágostot* nevezte ki néhai *Czirák Béla* utódjának főudvarnagnak. A király vasárnap délelőtt már ki is vette az esküt az új főudvarnagytól. Az ünnepélyes aktusnál *Montenuovo* herceg főudvarmester, gróf *Gudenus* főkamrás és *Burián* miniszter interviáltak. Az eskütel után a király gróf *Zichy Ágost* főudvarnagytól külön kihallgatáson fogadta. Délután a főudvarnagy a német trónörökös fogadásánál már teljesítette új teendőit. Gróf *Zichy Ágost* főudvarnaggyá való kinevezése alkalmából számtalan üdvözlést kapott a társaság minden köréből. — Mint Bécsből jelentik: Gróf *Zichy* meglátogatta gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnököt és bemutatkozó látogatást tesz a közös minisztereknél.

— **Kitüntetés a főhercegeknek.** A hivatalos lap vasárnapi száma két királyi kéziratot közöl. Ezek szerint a király *Jenő* főherceget, valamint *Lipót Szalvátort* főherceget a Szent István-rend nagykeresztjével tüntette ki.

— **Rendjelek.** A király dr. Lengyel Vilmos állami számvevőszéki tanácsosnak a Lipót-rend lovagkeresztjét, dr. Strausz István állami számvevőszéki osztálytanácsosnak pedig a III. oszt. yaskoronarendet adományozta.

— **Magyar nemesség.** A király idős Temesváry János uzoni földbirtokosnak és törvényes örökösének a magyar nemességet adományozta.

— **Magyar diákok a Balkánon.** A Keleti Akadémia növendékei a husvétii szünidőben két hétig tartó tanulmányuttra a Balkán-félszigetre utaztak. A kirándulókat dr. *Kunos Ignác* igazgató vezeti s az intézet tanárai közül többen résztvesznek a kiránduláson. A társaság ma, hétfőn indult a keleti pályaudvarról és *Belgrádon, Szófián, Philipopolin* át *Konstantinápolyba* utazik. Innen a kormányzó-pasa meghívására *Szalonikibe* mennek, ahol a város látja vendégül a kirándulókat. A társaság *Dedeagas* és *Üszküb* érintésével utazik vissza Budapestre.

— **Állami tisztviselők gyűlése.** Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete vasárnap délután a Vigadó kistermében tartotta közgyűlését. Gróf *Batthyány* Tivadár hosszabb elnöki megnyitó-beszédet mondott, amelynek során rátért az összes tisztviselői kérdésekre. A tisztviselői eladósodások kérdésével a kormány kezd foglalkozni s a terv az, hogy ugyanolyan módon konvertálják a tisztviselők adósságait, mint ezt a kormány a katonatisztek adósságaival cselekszi. A vasárnapi munkaszünet kérdésében azt a kívánságát fejezte ki, hogy csak multhatlan szükség esetén legyen köteles az államhivatalnok vasárnap hivatalnokoskodni. Követelik az automatikus előléptést, mert csak annak a tisztviselőnek van ambíciója s csak az dolgozik lelkesedéssel, akinek jövője biztosítva van. Szó volt erről a parlamentben is, de ott nem akart e kérdéssel foglalkozni, mert ebből az elnöki szökből akar először hozzászólni e nagyfontosságú dologhoz. Ugy mint a postánál és vasutnál, kívánják a többi alkalmazott állami tisztviselő is az automatikus előléptést. (Eljenzés.) Politikai jogaik gyakorlásában nem térhetnek el attól a kívánságtól, hogy a szavazás titkos legyen, mert csak ez biztosítja a tisztviselők politikai jogát. Végül a fizetés-nélküli szolgálatról beszélt. Ezt enyhén szólva, abuzusnak tartja. (Felkiáltások: Gyalázat! Uzsora!) A pénzügyi bizottság is kimondta már, hogy ezek a fizetéstelen állások megszüntetendők. Előadja, hogy már régen sürgetik a postások és vasutasok egyenlő fizetésbe való helyezését és kijelenti, hogy a jövőben is különös gondoskodás tárgyát fogja ez a kérdés képezni. Néhány nappal ezelőtt a parlamentben az állami tisztviselők rosszakaratu kritikában részesültek, amelyet kötelessége, hogy visszautasítson. Az évi jelentéshez dr. *Andor Endre* osztálytanácsos szölt, aki az évi jelentés néhány tételét kifogásolta. Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint az egyesületi tagok ingyen lapot kapjanak a vezetőségtől és az elnökséget megbizva, hogy a tagsági díjakat az állam a jövőben hivatalból vonja le. A közgyűlés a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta. A felmentvény megadása után a közgyűlés a tisztikart egészítette ki, mire a gyűlés véget ért.

— **Ónodi tanár klinikája.** A budapesti tudományegyetem orvosi karának előterjesztésére a régi belgyógyászati klinika Baross-utcai épületében új klinikát rendeznek be, mely dr. *Ónodi Adolfnak*, az orv- és gégegyógyászat professzorának vezetése alatt fog állani. Ónodi, aki európai hírű tudós, e klinika berendezésénél nem csupán a betegekre van tekintettel, hanem arra is, hogy az orvos-tanhallgatók mintaszerű laboratóriumokhoz és műszerekhez jussanak és a legexaktabb tudományos kísérleteket végezhessek. Az új klinika berendezése a szeptemberben kezdődő iskolai évre teljesen elkészül.

— **Leégett harminczöt ház.** Gután, Komárom-megyé egyik virágzó községében vasárnap nagy tűz pusztított. A déli órákban a község felső végén *Madarász Flórián* gazda háza kigyuladt és az erős északi szél a lángot a község felé hajtotta és a szomszédos házakat is csakhamar meggyújtotta. Alig fél óra leforgása alatt valóságos lángtengeré vált a község déli része. Éjjeli 11 óráig összesen 33 ház pusztult el a hozzá tartozó melléképületekkel. Ezenkívül nagymennyiségű takarmány semmisült meg. Az éjjeli órákban sikerült a mentési munkában résztvevő gutai, komáromi és keczegfalusi tűzoltósnak nagy erőfeszítéssel a tüzet lokalizálni. Dacára annak, hogy a leégett épületek nagy része biztosítva van, a kár igen nagy. A vizsgálat felylik annak kiderítésére, hogy hogyan keletkezett a tűz.

— **Meggyilkolt főpostaigazgató.** Zarában szenzációs mérénylet történt. Tichy helytartósági tanácsost, akit néhány nap előtt főpostaigazgatóvá nevezték ki, tegnap délután egy órakor egy *Gentilizza* nevű egyén orozva megtámadott és hosszú, hegyes konyhakéssel hátulról leszurt. Tichy a szurás a hátgerinczen ért és a kés a jobb tüdőszárnnyát is átjárta. *Gentilizza* önként jelentkezett a rendőrségen.

— **A bicskei csata évfordulója.** Szabadságharcunk egyik magaslató eseményének, a tápió-bicskei csatának évfordulója alkalmából tegnap a honvédszobor előtt hazafias ünnep volt, amelyen dr. *Förster Aurél*, a kerület országgyűlési képviselője mondott gyujtó hatású emlékbeszédet. Az ünnepségre *Dessewffy* Emil főszolgabíró feleségének vezetésével kivonultak a nagykátai hölgyek teljes számban. Este a kaszinóban díszlakoma fejezte be a szépen sikerült hazafias ünnepet.

— **Diákok forradalma.** Lembergől jelentik nekünk: Stanislauban tegnap az ukránjai gimnáziumi diákok lakásán motozásokat tartottak, mert a rendőrség nesztét vette, hogy a tanuló ifjuság között egy titkos forradalmi szervezet alakult. A forradalmi társaság neve *Sziacinski*. Így hívták gróf *Potoczki* egykori helytartó gyilkosát. A forradalmi szövetség vezetőinek szállásain sokszorosított lázító röpiratokat találtak, amelyekben a forradalmi szervezet föl hívja a diákságot a Sziacinski-kultusz fejlesztésére és egy nagy tüntető gyűlésre, amelyet Lembergben terveztek április 12-ére, mint *Potoczki* meggyilkolásának évfordulójára. A röpiratok arra voltak szánva, hogy a ruthén katonaság körében is folytassák a propagandát. A jelenlegi helytartó ellen tervezték a tüntetést. Az országos iskolatanács utasította a gimnáziumok igazgatóit, hogy minden áron vegyék elejét a tüntetéseknek. Hasonló irányban léptek közbe a ruthén politikusok is. Az iskolai hatóságok közhírré tették, hogy akik tüntetni fognak, elvesztik az egész iskolai évet, azonkívül az ügyesség ellenük gyilkosság dicsőítése miatt megindítja a bünyfenítő eljárást. Azok az elkobzott röpiratok, amelyeket a ruthén helyőrségeken akartak terjeszteni, azzal végződnek, hogy a katonák ne löjjenek atyjukra, fivéreikre, mert csak arra esküdtek föl, hogy az uralkodót és a birodalmat fogják fegyveresen megvédeni.

— **Egy többszörös gyilkos agyonlövésére.** Németországban megismétlődött a Vitális-est. *Laurahüttében* *Prick* csendőrőrmestert ma éjjel, amidőn *Kowoll* munkást szeretője lakásán le akarta tartóztatni, a munkás *szívenlőtte*. A csendőr azonnal meghalt. *Kowoll* az a hirhedt gonosztevő, aki március 16-án *Bismarkhüttében* egy betörés alkalmával *lelőtt egy éjjeli őrt*. *Laurahüttében* egy éjjeli verekedésnél *agyonlőtt egy rendőrt*, néhány nappal ezelőtt pedig *Jozefszdorffban* egy *lakost*, aki betörésen tettenérte, *halálosan megsebesítette*. A gonosztevőt azonnal több csendőr és rendőr üldözöbe vette, de mégis sikerült *elmenekünie*. — *Beuthenből* jelentik: *Kowoll*, a *Laurahütte* gonosztevője vasárnap üldözöttesé közben a *Beuthen* közelében levő *Rosbergben* lakó nagybátyjánál keresett menedéket. Ez értesítette ottlétéről a rendőrséget, amely behatolt a lakásba. *Kowoll* fegyverrel védekezett, a rendőrök azonban *agyonlőtték*, czinkostársát pedig megsebesítették. *Több rendőr megsebesült*, köztük néhány *súlyosan*. Egy később érkezett jelentés szerint a szökött fegyencz nem egyedül menekült a 'ömlőcből, hanem egy *Valerus* nevű rabtársával vetődött *Rosbergbe* a bányászok közé. Ott nagy dorbólást csaptak és leitták magukat. *Kowoll* részegségében dicsekedett a bányászoknak, hogy tegnapelőtt ő gyilkolta meg a csendőrt és revolverével hadonászott. *Valerus* is elővette revolverét. A bányászok még jobban leitták a két fegyenczet, aztán értesítették a csendőrséget, amely bekerítette a házat. *Kowoll* és *Valerus* hirtelen kijózanodtak s lövöldöztek a csendőrökre. Hatvan golyót váltottak a csendőrök a fegyenczekkel. Négy csendőr halálosan megsebesült. Mikor aztán a csendőrök behatoltak a házba, az ablaknál holtan találták *Kowollt*, öt golyó érte fejét és *Valerus* is halálosan megsebesült.

— **A gyilkos öngyilkossága.** Megírtuk a mult héten, hogy *Sárközi Imre* gazdálkodó megölte *Szentesen* kedvesét, *Horvát Terézt* s azután megszökött. Amíg rendőrök és csendőrök hiába kutatták mindenfelé, a gyilkos *Szegeden* a *Kossuth Lajos*-szállodában levő *Doroghi-szállodában* végzett magával. Tegnap este jelentették a szegedi rendőrség ügyveles tisztviselőjének, hogy a *Doroghi-szállodában* egy ember felakasztotta magát. A rendőrség azonnal megjelent a helyszínen és megállapította, hogy az öngyilkos a szentesi gyilkos, *Sárközi Imre*. *Sárközi* csütörtök éjszaka követte el a gyilkosságot és pénteken szállt meg a szegedi hotelben. Hátrahagyott hosszú levelében elmondja, hogy pénteken végigjárta a szegedi tanyákat és éjszaka ment vízeza szállására. Azért ölte meg *Horvát Terézt*, mert kicsiny vagyonát egészen elharácsolta és elszakította családjától.

— A hírlapírói nyugdíjintézet jubileuma. A Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének igazgatósága vasárnap ülésezett. A tanácskozást dr. Heltai Ferencz elnök vezette, aki meleg hangon bucsuztatta el néhai Márkus Józsefet, majd üdvözölte Fenyvessy Adolf igazgatósági tagot abból az alkalomból, hogy a király udvari tanácsossá nevezte ki. Üdvözölte az elnök dr. Lichtenberg Kornélt, aki a Lipótvárosi Kaszinó és Reiner Mihályt, aki az Adria Biztosító Társulatot képviseli az igazgatóságban a legutóbb tett jubiláris alapítvány révén. Az igazgatóság legutóbb küldöttségileg köszönte meg az alapítványt, amelyet az intézet jubileuma alkalmából Széll Kálmán belső titkos tanácsos, a Magyar Jelzálogbank nevében tett. Lenkey Gusztáv titkár beszámolt arról a mozgalomról, amelyet az intézet harminczéves jubileuma alkalmából azért indított, hogy harmoniát teremtsen az intézet szolgáltató képessége és az újságíró tényleges életviszonyai között. A jubileum alkalmából újabb Breiter L. Zsigmond udvari tanácsos 4000 koronás alapítványt emelte korábbi adományát, a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság 200 koronát, Löwenstein Arnold vezérigazgató 100 koronát adott. Rendes adományként befolyt: Pesti Izraelita Nőegylet 50 korona, Bamberger István dr. 500 korona, Művelődési és Művelődés Magyar Nők Köre 50 korona, Országos Raktárházak Részvénytársaság 100 korona, báró Incegydy Samu 100 korona, Az Újság 30 korona, Izabella bál-bizottsága 50 korona, Belvárosi Polgári Kör a Magyar Távirati Iroda utján 20 korona, Bethesda-kórház 50 korona, Nagypénteki Református Társaság 50 korona, Magyarországi Központi Fröbel Nőegylet 50 korona, Balla Vilmos és neje, a Pester Lloyd utján 20 korona, dr. Szigeti Gusztáv, a Magyar Távirati Iroda utján 20 korona, Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület rendes évi hozzájárulásként 400 korona, A Gelléri Szabó János-féle hagyatékból kapott az intézet tisztán 1998 koronát, Néhai Horváth Lajos főrendiházi tag 1000 koronát hagyományozott az intézetnek. Az igazgatóság hálás köszönetét fejezte ki az adományozóknak. Az igazgatóság felvette Pössel Gusztávot (Neues Politisches Volksblatt) az első nyugdíjosztályba és beiktatta a második, illetőleg harmadik nyugdíjosztályba Bródy Miksát (Pesti Napló), Zsoldos Lászlót (Vasárnapi Újság) és Vidor Jenőt (Magyar Távirati Iroda). Az intézetnek azok a tagjai, akik az A) csoportban nyugdíjait élveznek, emlékiratot terjesztettek az igazgatóság elé, amelyben a régi alapszabályok alapján élvezett nyugdíjuknak felemelését, illetőleg a mostani nyugdíjjal egyenlőségét kérik. Az emlékirattal kapcsolatosan indítványok merültek föl, hogy emeltesék föl az özvegyek nyugdíja is, a nyugdíjképességhez szükséges harmincz esztendő rövidítették meg azzal az újságírói gyakorlatban töltött három esztendővel, amely a tagságnak egyik előfeltétele, a fizetésektől való miatti kizárt tagok pedig fogadtassanak vissza az elvesztett esztendőket betudásával. Az igazgatóság bizottságot küldött ki, amelynek az a feladata, hogy ezekkel az indítványokkal behatóan foglalkozzék és az intézet matematikusának bevonásával alapítsa meg, megbírja-e vajjon az intézet és menniben ezeknek az indítványoknak a végrehajtását. A bizottság tagjai dr. Heltai Ferencz elnök, dr. Hoitsy Pál és dr. Fekete Ignác alelnökök, Lenkey Gusztáv titkár, Fenyvessy Adolf, Fuchs Lajos, Gerő Ödön, Lendvai Sándor és Seress László igazgatósági tagok.

— Gázok a szántóföldön. Nyitráról jelentik: A Szakolca mellett fekvő Égbell községben a pályatest mentén elterülő földeken több helyütt moosárgázforrásokat találtak. A környékbeli lakosság már régóta csöveken vezeti lakásába a gázt és azzal világít.

— Házasság. Diszes esküvő volt vasárnap délen a Dohány-utcai izraelita templomban Hirschler Leó mérnök-vállalkozó vezette oltárhoz a társaság egyik ünnepezt szépségét, Hochmann Erzsikét, dr. Hochmann Henrik fővárosi orvos leányát. A szertartáson előkelő közönség jelent meg, melynek soraiban ott voltak: dr. Balla Lajos miniszteri tanácsos, a szabadalmi hivatal elnöke, vajai és ibrányai Ibrányi Mihály és kir kamarás, báró Tornay Rezső, báró dírszai Dirszty Andor, Márkus József nyugalmazott főpolgármester, országgyűlési képviselő, dr. Visontai Soma udvari tanácsos, Barát Ármán és Czettel Gyula királyi tanácsosok, Fleischel Sándor dán főkonzul, Mezei Mór, Brüll Alfréd, Keppich Ödön, dr. Hirschler Henrik, Dallos Ignác, dr. Hirschler Károly (Páris).

Marsano Vilmos ulánus-hadnagy eljegyezte sipeki Balás Blankát.

Somló Mór, a Schwarz M. L. czég beltagja e hó 9-én számos és előkelő közönség jelenlétében tartotta esküvőjét Friedmann Erzsikével a Dohány-utcai templomban.

Kohn Miksa vasárnap tartotta esküvőjét Gottlieb Rózával Budapesten.

— Mese Kecskeméthy esontvázáról. A főváros világgá ment sikkasztója, Kecskeméthy Győző időnként visszajár kísértetni a fantáziát, mint a hirtelen tovatűnt legendás hősök árnya. A múlt pénteken, mint lapunk is jelentette, egy esontvázat találtak csatornázás közben a Részvénytársaság köbányai gyártelepén. Tegnap aztán elterjedt a fővárosban az a hír, hogy a csontváz Kecskeméthy Győzőé, a főváros sikkasztójáé, aki 1901. november 14-én eltűnt Budapestről 588.000 koronával. Hír szerint a csontváz egy vadonatúj zsákban volt s mellette egy kis pléhdoboz is feküdt, benne egy levéllel, amely elmondja, hogy a csontváz a meggyilkolt Kecskeméthy Győző földi maradványa. A híresztelés nem felel meg a valóságnak. Annyi igaz, hogy csatornázás közben egy esontvázra akadtak, amiről jelentést is tettek a rendőrségnek. A csontvázat azután elvitette a rendőrség s megvizsgáltatta. Megállapították, hogy a csontváz egy körülbelül ötven esztendő emberé lehet, aki azonban husz-harmincz év óta pihent a földben. E szerint Kecskeméthy Győzőt nem lehet vonatkozásba hozni a lelettel. Különböző is egy olyan ember, aki résztvett annak idején Kecskeméthy Győző nyomozásában, azt mondja, hogy a csontváz már csak azért sem lehet a hírhedt sikkasztóé, mert Kecskeméthy minden valószínűség szerint még most is életben van. Arányi Taksony, majd Bérczy Béla rendőrkapitányok nyomozása sikertelen lévén, a sikkasztás után három hónappal egy budapesti magán-detektív kapott megbízást a főváros tanácsától Kecskeméthy kikutatására. Ez a magán-detektív kiderítette, hogy a sikkasztó körülbelül öt hétig Budapesten rejtőzködött és csak azért nem ismerték föl, mert vörös parókát viselt. Régi lakásán, a Ferencz-körut 2. számú házában is megfordult és minden holmiját elvitette onnan. Férfi büntérsé nem volt, ellenben egy asszony, akivel viszonya volt, rejtgette. Ez az asszony 1901. karácsonykor két leánnyal Voloszkába utazott. Az egyik leány Kecskeméthy Győző volt, női ruhában. 1902. április hónapjában tért vissza ez az asszony a fővárosba. Azelőtt gyakran volt nála árverés, de 1902. közepétől kezdve jó anyagi viszonyok közé került s most a vidéken él mint gazdag mazánzó. A privátdetektív kénytelen volt visszaadni megbízását, mert a fővárosi tanácsból kiszivárgott az ő megbízásának híre s annak idején megirták a lapok az ő misszióját. Mivel dobál nem lehet veret fogni, kénytelen volt félreállni. Szerinte Kecskeméthy Győző egy dalmát kolostorba vonult s most a nyolczvan dalmát szigetek egyikén él.

— Visszaélés Kossuth Ferencz és Hoitsy Pál nevével. Egy délből megjelenő lap közlése szerint Soós Antal volt budapesti lapszerkesztő jelenleg Amerikában Buffalóban időzik és a south-riveri magyar gyár igazgatójához, Menyhért Istvánhoz intézett levelében hivatkozik Kossuth Ferenczre, továbbá arra való utalással, hogy Hoitsy Pál távirati értesítése szerint Hoitsy elfogadja a felállítandó gyár vezetését, részvényjegyzésre hívja fel az amerikai magyarságot. A közleménnyel szemben Kossuth Ferencz annak kijelentésére hatalmazta fel a Magyar Tudósítót, hogy soha senkinek ilyen megőzést vagy felhatalmazást egyáltalán nem adott, amiért is itt valami félrevezetésről vagy visszaélésről lehet csak szó. Ugyanezen ügyben Hoitsy Pál a függetlenségi párt volt ügyvezető alelnöke a következő nyilatkozatot tette a Magyar Tudósító szerkesztője előtt: Ha Soós Antal hírlapíró azt állítja, hogy megígértem, miszerint a south-riveri gyár igazgatója leszek, és ha ilyképen toboroz részvényjegyzőket, akkor éppen az ellenkezőjét teszi annak, amire levélben felkért. Soós Antal ugyanis levélben megírta, hogy Magyarországra való visszavándorlásra akarja bérni amerikai véreinket, még pedig olyan módon, hogy amerikai pénzzel Magyarországon állít vasgyárat, ahol munkát találhatnának éppen azok a visszavándorló magyar munkások, akik most amerikai gyárakban dolgoznak. Kérdésére, hogy erkölcsileg támogatnák-e ilyen mozgalmat, azt válaszoltam, hogy szívesen támogatom erkölcsileg ezt a tervet, ha komoly alapra helyezi. Sürgönyválaszt kért tőlem, mert levele szerint befolyásos emberek odaát komolyan foglalkoznak ezzel a tervvel. Kívánságára kilátásba helyeztem az erkölcsi támogatást, de éppen az ellenkező terv részére, mint amelyre nevémet visszaélés útján felhasználják.

— Tél a tavaszban. A hideg, télies időjárás jóformán az egész országban még mindig tart és a légnyomás elhelyezkedése változatlan; északnyugaton van a maximum s délkeleten meg keleten az alacsony légnyomás. A meteorológiai intézet prognózisa szerint némi hőemelkedés várható azért a napokban, helyenként, főleg keleten, csapadékkal. Szombat reggeltől vasárnap reggelig az ország déli felén mindenütt volt csapadék. Csáktornyától Kecskeméten és Debreczenen keresztül Szatmárig, illetőleg Aknaszlatináig vonul az a határvonal, amelytől a délfelé eső részekben mindenfelé esett vagy havazott. A csapadék az országnak ezen a felén igen jelentékeny volt, a tíz millimétert nagyrészt meghaladta, sőt a délvidéken, a Bácska déli részén, azután Temes és Torontál megyékben, valamint a Dráva és Száva közén általánosságban a 20 millimétert is elérte. Egyes helyeken 30 milliméternél is több volt a csapadék. Ma a délkeleti részekben csaknem mindenütt havazott. Havazást jelentenek Aknaszlatináról, Nagyváradról, Kolozsvárról, Marosvásárhelyről, Nagyenyedről, Nagyszombatról, Botfaluból, Vajdahunyadról, Aradról, Zombolyáról, Nagybecskerekéről, Verseczről és Pancsováról. Szegeden szombat este óta állandóan havazik. Az utcákat és háztetőket vastag hóréteg borítja. — Nagytapolcsányból jelentik: Napok óta borzasztó hideg van. Éjjel erősen fagy; a gyümölcsös csaknem mindenütt lefagyott. — Nagybecskereken tegnap egész nap esett a hó. — Szekszárdon és vidékén egy hét óta tartó hideg idő után ma reggel havazni kezdett. A virágzásban levő gyümölcsfában, valamint a szőlőben a hideg és a hó nagy károkat okozott. A hóvihár miatt az április 9-ére kitűzött országos vásárt nem lehetett megtartani. — Vágyhelyen az időjárás abnormálisan hideg. Erős északi szél fúj. A hőmérséklet fagypontra alatt áll. — Újvidéken tegnap este óta sűrű pelyhekben állandóan esik a hó és a háztetőket öt centiméter hó borítja. — Zombolyán nyolcz nap óta felváltva havazik és esik. A hőmérséklet minusz körül váltakozik. A nagy esőzések következtében a Loteringi-utca közepe mintegy öt négyzetöltnyi területen hat méterrel lesüllyedt. Az épületekben nem esett kár. — Nagybecskereken a földeket több centiméter magas hó fedi. A gyümölcsösökben nagy kár van. — Óbecsén tegnap pusztító zivatar volt villámlással. A villám egy kocsi csapott, a lovakat agyonujtotta, a kocsiiban ülő Bosnyákovics Pál tanító pedig megsiketült. Klity Jovan kocsis megvakult. A sebesülteket a kórházba szállították.

— A gésák városa leégett. Rövid távirati hír azt jelenti, hogy Tokióban a világhírű Yoshivara városrészt leégett. A keleti utleírásokban, operetekben, regényekben és költeményekben megörökített regés városrészt teljesen leégett. Négy száz kedves keleti pagoda égett le és több mint 2800 tipegős-topogós, ragyogó szírványzsinű selyemkimonós gésácska maradt hajléktalanul. A romok, az üszkők között hajléktalanul ödöngöznék a csokosszájú kis gésák. Yoshivarában elnémult a czimbalom. Egy időre vége a táncnak, vége a nótának, hiába illatoznak mámorítólag a japáni szent cseresnyefavirágok. — Tokióból jelentik újabb, hogy a Yoshivara negyed égésekor az örömlányok százával sebesültek meg. Még nem biztos, hogy mennyi emberélet pusztult el, de bizonyára sok emberáldozatot követelt a tüzvész. Az éjjeli mulatóházak egytől-egyig leégték s még ma is ki-kicsaptak a lángok a romhalmazból.

A tokiói tüzvészről még a következő részleteket jelentik: A nagy szelvihar és a vízhiány válságossá teszi a helyzetet. A yokohamai tűzörség alarmirozva van. A Toku Asakura és a Joshivara városrészek teljesen megsemmisültek. Házak százai égtek földig. A tüzvésznel százával sebesültek meg az emberek, részben lezuhanó épületalkatrészekről, részben a tüztől. Néhány ember oda is égett. Az európai városrészt fenyegeti veszély.

— Püspök és szerkesztő. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület a következő nyilatkozatot közzétételére kért fel bennünket: Azzal a hírel kapcsolatosan, hogy a F. M. K. E. elnöksége eltiltotta Clair Vilmost, az egyesület főtítkárát a Magyar Felvidék szerkesztésétől, a sajtóban különféle hírek kerültek forgalomba a F. M. K. E. elnöksége e hírekkel szemben kijelenti, hogy mindazok a hírek, amelyek Clair Vilmosnak, az egyesület főtítkárának a Magyar Felvidék szerkesztésétől való eltávolításával kapcsolatosan, valamint a gróf Batthyány Vilmos nyitrai püspökre és a kultuszminiszterre vonatkozólag a hírlapokban megjelentek, merőben önkényes kombinációk és azoknak semmi alapjuk sincs. A F. M. K. E. elnöksége.

— Tűz a petroleumgyárban. Késő éjszaka, jóval éjjel után, a Magyar petroleumipar r.-t. Kén-utca 8. szám alatt levő gyártelepén tűz támadt. Az olajpároló helyiségben, ahol éjjel-nappal folyik a munka, az egyik tartály éjjel után egy órákor kigyuladt. A tüzet robbanás okozta, ugyanis a fokmérőben levő gáz, mely a benzín mennyiségét jelzi, felrobbant és ettől tüzet fogott a tartály. A munkások előbb homokkal próbálták a tüzet elfojtani. De ez annyira nem sikerült, hogy a mellette levő másik két tartály is felrobbant. A robbanás oly erős volt, hogy a gyárépület összes ablakai betörték és messze környéken felriáztotta az alvó polgárokat. Csak ezután hívtak tűzoltókat. A nyolczadik és kilencedik kerületi őrségek, a központi készenlét és az önkéntes tűzoltók gőzfecskendővel vonultak ki Kállay segédtiszt vezetésével. Amikor kiértek, már az olajpároló tetőzete is lángokban állott. A tűzoltók nagy eréllyel fogtak az oltáshoz s egy órai kemény munka után sikerült is a tüzet lokalizálni. A lángok nem terjedtek tovább s még az olajpároló tetőzetének egy részét is sikerült megmenteni.

— Az elvetemült rablónő. Jelentették már néhány héttel ezelőtt, hogy Krausz András nap-számos beállított a Szerencsen-utca 33. szám alatt egy lakásba azzal az ürügygel, hogy ott egy ur számára szobát bérel. A lakásban csak Miklecz Anna cseléd volt, akit a lakáskereső Krausz meg-támadott, zsineget dobott a nyakába, fojtogatni kezdte, de az erős leány kiszabadította magát támadója kezéből, segítségért kiáltott, mire a menekülő tettest a házbeliek elfogták. A vizsgálat során kiderült, hogy Krauszt a rablásra ösztönözte Schenk Gyuláné, született Rosenberg Gizella negyvennégy éves nyakkendőkészítőnő bújította fel. Schenk ismerte a helyi viszonyokat és tudta, hogy hol állanak az értékes tárgyak. Schenk Gyuláné szerezte be a zsineget is és ő tanította ki a rablásra Krauszt, akire a közeli utcáson várt a rablás idejében. Amikor azonban látta, hogy Krauszt elfogják, elmenekült. Ugy állapodott meg Krausszal, hogy a pénzen és ékszeren osztozkodnak. A vizsgálóbíró Krausz beismerte vallomására megkereste a rendőrséget, hogy Schenk Gyulánét Lágymányosi-ut 4. számú lakásán tartóztassa le. Vasárnap délután vitték be a főkapitányságra Schenkét, akiről egy újabb hasonló ügy derült ki. A múlt év októberében Aradi-utca 33. szám alatt egy barátjánál járt és azt fojtogatni kezdte, hogy a pénzét elrabolhassa. Schenkének azonban ez a vállalkozása sem sikerült. A rendőrség a veszedelmes asszonyt letartóztatta.

— A schweidniti kéme. Boroszlóból jelentik: A schweidniti betörés részleteiről, amikor is kéme el akarták lopni a 10. gránátos ezred irodájában őrzött mozgósítási terveket, a következő részletek kerültek nyilvánosságra:

A betörés még 1909. december 22-én történt, de a tettesek csak most kerültek kézre. Nyolczan vannak. Nevüket a katonai hatóságok és a rendőrség, amely a nyomozást vezette, szigorúan titkolja. A nyolcz kém éjszakának idején hatolt be a gránátos ezred irodájába. A vasszekrényt nem sikerült felfeszíteniök. Ebben őrzik a német hadsereg mozgósítási terveit, ellenben két faladát feltörték és ezekből fontos katonai titkokat tartalmazó okmányokat vittek el. A vizsgálat kiderítette, hogy az ellopott okmányokat a kéme az orosz hadügyi kormányknak adták el. A foglyok fölött nem sokára fog itélkezni a lipcsei birodalmi törvényszék.

— Ugrás a harmadik emeletre. Ma délelőtt a Klauzál-ter 1. számú házában világító-udvarában a harmadik emeletre levelette magát egy öreg-asszony és holtan került el a köveken. Az öngyilkos asszony Schlesinger Jánosné, született Schlesinger Róza hetvenéves magánzónő. Már régebben ideggyógyintézetben szenvedett s hozzátartozóinak az utolsó időben többször mondta, hogy meg-untá életét s egy elkészített perczében majd le-ugrik az emeletre. Övéi vigyáztak is rá de ma délelőtt véletlenül el kellett menniök. Az öreg-asszony ekkor a szakácsnőt elküldte vásárolni. A szobaleány éppen nála takarított. Beszélgettek s akkor egyszerre azt mondta, hogy egy pillanatra kimegy a konyhába. Ki is ment, de az ajtót kívülről rázártta a szobaleányra. Azután az éléskamrába sietett, kinyitotta az ablakot és leugrott a világító-udvarba. Az életunt öregasszony holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— Angyalcsinálók. A rendőrség letartóztatta Fichmann Istvánné születőnőt, aki egy tizenhat éves leányon végzett tiltott műtetet és a megszületett gyermek holttestét a mosókonyhában elgetette. A születőnővel együtt letartóztatta a rendőrség a leányt, valamint az anyját is, aki szintén részt-vett a műtetnél.

— Halálozás. Czigány Dezső festőművész fiatalon elhunyt feleségét kedden, április tizen-egyedikén, délután három órákor kísérik örök nyugalomra az óbudai újtemető halottasházából.

Johnsdorfer Gyula nyomdász tegnap délután ötvennégy éves korában, hosszas betegség után Budapesten meghalt. Az elhunyt huszonkét éven keresztül állott a Budapesti Tudósító szolgálatában s mintaképe volt a lelkiismeretes, hü. kötelesség-tudó munkásnak. Temetése holnap délután négy órákor lesz a II. Szalag-utca 17. szám alól.

Zitterbarth Ede építőmester szombaton délután ötven éves korában meghalt. Temetése ma volt a központi új temető halottasházából.

Kohn Salamon fa- és szénkereskedő tegnap hatvanhat éves korában meghalt. Temetése holnap délelőtt 11 órákor lesz az új izraelita temetőben.

Herczegszántón tragikus véget ért Czár András ottani plébános. Gyónatás közben szívvelhűdés érte és rögtön meghalt. Halála nagy rész-vétet keltett paptársai és hívei körében. Vasárnap temették.

Párisból jelentik, hogy Isaac de Camondo gróf, a Banc de Paris elnöke hatvankétéves korában hirtelen meghalt. Az elhunyt volt az egyetlen zsidó vallású gróf. Híres műgyűjtő volt és zeneszerzővel is foglalkozott. Clown című operát is irt. Nagyszerű gyűjteményét, amelyikben sok Renoir, Manet és Monet festmény is van, a Louvre muzeumra hagyta.

Beliczey Istvánné, Békésmegye egykori érde- mes főispánjának, Beliczey Istvánnak özvegye, a nemeslelkűségéről messze vidéken ismert jótékony urnő, a békéscsabai Vöröskereszt Egylet elnöknője 74 éves korában Aradon meghalt. Holttestét Csabára szállították, ahol vasárnap helyezték örök nyugalomra a város közönségének impozáns részvéte mellett.

Németh János tekintélyes polgár, a független-ségi 48-as párt egyik hűséges harczosa Orosházán meghalt.

Fekesházy Miklósné, Ungvár város főjegyző-jének neje, 68 éves korában Ungváron meghalt.

Bedő Alfréd, a gelsei Guttmann-czég főtisztviselője 54 éves korában Ungváron meghalt.

Özv. Fehérvári Lajosné, Szakács Borbála, egy köztisztviselőnő álló jószágmatróza, aki a szabadságharc rémes napjainak is tanuja volt, 88 éves korában Székelyudvarhelyen meghalt.

Filla Edéné, Wrantzky Aurélia, Filla Ede kassa-oderbergi vasúti felügyelő neje hosszas szenvedés után 53 éves korában meghalt Budapesten. Halálát leánya, Filla Elza énekművész és nagyszámú rokonság gyászolja. Temetése holnap, kedden délután 3 órákor lesz az Izabella-utca 80. szám alatt levő gyászházban.

Dobonyosi Jakabovics József nyug. kir. ítélőtáblai bíró, köz- és váltóügyvéd, Nógrádmegyei törvényhatósági bizottságának tagja stb. életének 61-ik évében meghalt Balassagyarmaton.

× Royal-Orfenm, Budapest, Erzsébet-körút 31. Színházi és variété-műsor. Kezdeté 8 órákor.

× Fodor-féle vívőterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

× Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

× Nadrágszoknya és még tíz más új darab le-mezzel együtt egy remek hangú gramofon csak 20 frt. Senki se mulassza el e rendkívül alkalmas, mert ilyen hangszere kirándulások és mulatságok alkalmával igen kellemes szórakoztat. Ezért Marnitz Frigyes műhang-szerkészítő. Budapest, VIII., József-körút 37-39. saját készítményű hangszeregyháza minden hangszere- kedvelő figyelmére méltó.

× Használt írógépeket, elsőrendűeket 30-75 százalékos engedménnyel, jótállással, részletfizetésre is szállít az Ujlaki-írógéptelep, Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. Telefon: 122-60.

× A trójai háború című műfilm az Apollo-Színház teljesen új felhítté műsorának kimagasló ujdonsága. A gyönyörűen rendezett és nagy művészettel meg-fajított felvétel páratlanul áll a maga nemében és a trójai háború legnagyobb momentumait adja vissza tökéletes mesteri erővel.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© Az első magyar katonai léghajó-állomás. Győri jelentés szerint a 26. gyalogezred legény-sége révfalvi Müller Tódor főhadnagy vezetésével tegnap kezdte meg az első magyarországi katonai léghajóállomás építését. Győr városát a katonai léghajóosztály parancsnoksága választotta állomáshelyül, minthogy a „Parseval” múlt évi sikeres utja alkalmával itt kötött ki. A léghajóállomás a Jánosi dűlőn, a katonai gyakorlóterem épül a föld alatt és csak a léghajó kikötésére szolgáló karika látszik ki a földből. A kikötőállomás hamarosan elkészül, minthogy a hadsereg négy motoros lég-hajója rövidesen megkezdí gyakorlatait. A léghajó-állomás parancsnoka Müller főhadnagy lesz.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) A „Tessza” bemutató-előadása.) Az Operaház legközelebbi ujdonságát e hónap 19-én mu-tatják be. Ez lesz az idény ötödik premiérje s csak ez alkalommal kerül sor először külföldi szer-zőre, amennyiben az évad eddigi ujdonságai mind magyar szerzőktől valók voltak. A jövő hét szer-áján először adandó Tessza című négyfelvonásos lírai dráma szövegét egy angol elbeszélés nyomán Illica Lajos írta, zenéjét pedig Erlanger Frigyes angol komponista szerzette. A dalmű eddig számos külföldi színpadon aratott tetszést. Az operaházi bemutatón a czimszerepet Szamosi Elza, a többi szerepet Környey, Szoyer, Rózsa, Váradi Margit, Payer, N.-Várent, Gleviczky, Kornay, Kertész Ödön, Déri Jenő fogják énekelni. A premiérre már válthatók jegyek a színház elővételi pénztárá-nál, valamint a városi jegyirodáknál.

(*) A szimfonikusok utolsó hangversenye. A Kun László vezetése alatt álló Országos Szim-fóniai Zenekar még az idén töltötte be működésé-nek harmadik évét, tegnap este fejezte be az idei hangverseny szezonját. Bár a kellemes meglepeté-sekhez, melyeket a szimfonikusok a közönség szá-mára tartogatni szoktak — hozzá vagyunk szokva — mégis meglepetés számba ment a tegnapi est, melyen egyszerre három magyar komponista új munkáit ismertette meg a zenekar a hallgatóság-gal. A zsufolásig megtelt nézőtér igen szimpatiku-san fogadta az ujdonságokat, melyek közül feltű-nést keltő volt Horváth Atilla Humoreszkja. Hor-váth meleg, formás kompozíciója után Merkleer Andor Aubode mauresque című hangulatképét adták elő, míg a sorozatot ifj. Toldy László Bur-leszkája zárta be. Ez a szerző egyik legnagyobb ét-ékű munkája. A hangversenyt Humperdinck-nek a „Kénytelen házasság” című vígjátékához irt nyitányával kezdték meg. A szabályos szonátafor-mában alkotott mű, elmés fordulataival, csillogó hangszerelésével és gazdag polifoniájával, elméleti tudásának teljes vértetében állítja elének a nagy kontrapunktistát. Előadásra kerültek még Bach híres Toccata-ja Esser hangszerelésében és végül Csajkovszky III-ik szimfóniája, amelyet Kunét két év előtt mutattak be nálunk először. A közön-ség ugy a szerzőket, mint a zenekar vezetőjét Kun Lászlót igen melegen ünnepelte.

(*) Az Operaházban holnap, kedden hatodszor adják Rákosi-Szabados nagyszerű magyar dal-játékát, a Bolend-ot, ezuttal is Sándor Erzsi (Bim-billa), Takáta (Bimbó), Környei (Deli), Payer, Ambrusné és Váradi M. (a három leány), Mihályi, Kertész Ö. és Venczell (a három ifju), továbbá Hegedüs (a sekrestyés) és Ney B. (a korcsmáros) fellépésével. Vezényel Kerner István karagy. rendező Alszeghy Kálmán főrendező. (Évi bérlet 68. szám, kezdeté hét órákor.) — Szerdán délután öt órákor gyermekelőadásul a Jánosi és Juliska című meseopera, utána a Babatündér című lát-ványos ballet kerül színre. Az előbbikben Váradi Margit, Payer, N.-Várent, R.-Berts, Hardy, N. Bodor és Várady Sándor, a balletben Pallay, Smar-dali és Brada a főszereplők. (Béricszűnet 25. sz., clesó helyárak.)

(*) A bécsi operai affér. Bécsből jelentik nek-ünk, Hans Gregor igazgató ma nyilatkozott az operaházi afférről. Az ő felfogása szerint Kurz Zelma szerződése jogérvényesen fennáll mind-addig, míg a felettes hatóság fel nem bontja azt, tehát a művész né tartozik énekelni. Egyéb-ként senkinek sem volt eszéigában az olyan első-rangu és szinte nélkülözhetetlen művészi erőt megbántani, vagy éppen elkészeríteni, legkevésbé magának az igazgatónak, aki tisztában van vele, hogy mennyire kedveli Kurz Zelmát a bécsi közönség.

— Távol volt tőlem a szándék — mondta to-vább Gregor — hogy megsértem. Kurz Zelma Bécsben marad, az udvari opera nem fogja őt elveszteni. De ami engem illet, nem török prima-donna-uralmat, mert az anarchiára vezet. Kurz Zelma Ellen Förstellel fölváltva fogja énekelni Zsófia szerepét. Strauss is így kívánta. Rajtam pedig nem fog mulni, hogy helyreálljon a jó viszony köztem és a művész között. Monte-novo herczeg főudvarmester nem fogja elfogadni Kurz Zelma lemondását.

(*) Növendék-hangverseny. Jonescu Gabriella tanítványai mutatkoztak be vasárnap este a Viga-dóban, melyreik termét ez alkalommal nagyszámú közönség töltötte meg. A növendékek legtöbbször már erős fejlődésről tesz tanúságot s egyik-másik ni-vóra már egyenesen figyelmet keltő. Ezek között elsősorban kell említenünk dr. Kuyesay Feliczán-nét, ki a Lakmé opera nagy áriáját könnyedséggel, megkapó finomsággal adta elő és Plapu Deliát, ki-nek temperamentumos előadása a közönség körében

is igen nagy tetszést talált. Mellettük Borhegyi Klára, Gleyek Mary, dr. Kovács Sándorné és Fodor Margit keltek élénk érdeklődést. Tapusból természetesen mindenkinek bőven jutott.

(*) A Képzőművészeti Főiskola kiállítása. Vasárnap délelőtt nyílt meg ünnepélyesen az Országos Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskola tanulóifjúságának kiállítása. A kultuszminisztérium képviselőjében Molnár Viktor államtitkár jelent meg a tárlaton, akit az intézet részéről Sziényei-Merse Pál igazgató fogadott és kalauzolt végig a kiállítási termeken. Az államtitkár nagy figyelemmel tekintette meg a festményeket s nem egyszer csodálkozásának adott kifejezést a látottak fölött. A kiállítás a husvétii szünetében, e hó 17-éig marad nyitva és naponként reggel 9 órától délután 5 óráig minden belépődíj nélkül megtekinthető.

(*) A Rippl-Rónai kiállítás bezárása. Rippl-Rónai Józsefnek a Művészházban rendezett retrospektív kiállítását tegnap zárták be nagy és előkelő közönség jelenlétében. A záróünnepségen jelen volt többek közt gróf Andrássy Gyula is feleségével és leányával, Pallavicini grófnővel, akiket Olaszországból való megérkezük után első utjuk a Művészházba vitt, Vicomte Fontenay francia főkonzul fiával és még számosan notabilitásaink közül. A kiállítás sikere minden eddigi kiállítását felülmúlja, amennyiben a művásár összege megéri a 30,000 koronát. Még a kiállítás bezárása előtt érkezett le a kormány értesítése, hogy az állam a Szépművészeti Múzeum részére az „Óreganyám” című képet vette meg, míg Budapest székesfőváros az „Apám, anyám” című képet vásárolta meg múzeuma részére. A Művészház kiállítási helyiségei egész héter a keleti kiállítás rendezési munkálatai miatt zárva maradnak.

(*) Gróf Zichy János a grafikusok kiállításán. Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter vasárnap délelőtt megjelent a Magyar Grafikusok és Aquarellisták kiállításán, hogy megtekintse a tárlatot és a minisztérium által díjazott műveket. A miniszter az egész délelőttöt a Nemzeti Szalonban töltötte és különösen érdeklődött a különféle grafikai művek technikája iránt, melyekre nézve a kiállító művészek szolgáltak felvilágosítással. A miniszter távozása előtt a Nemzeti Szalonban fogadta a Magyar Képzőművésznők Egyesületének küldöttségét, amelyben Soós Elemérné, báró Korányi Anna elnök vezetése mellett részt vettek Lichtenbergné Propper Aranka, Klammer Mariska és Undi S. Mariska. A küldöttség felkérte gróf Zichy János minisztert a magyar képzőművésznők egyesületé harmadik kiállításának szerdán való megnyitására, aki megígérte megjelenését.

(*) Vernissage a Művészotthonban. Gyűgyei Nagy Zsiga festőművésznek magyar tárgyú festményeiből a Váci-utcai Művészotthonban rendezett gyűjteményes kiállítását vasárnap délelőtt óriási és előkelő közönség elenlétében nyitotta meg gróf Zichy János kultuszminiszter képviselőjében Molnár Viktor államtitkár. Az érdekes magyaros jellegű kiállítás iránt már a megnyitás napján szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánult meg és számos kép máris bevőre talált.

(*) Hangverseny Pécsen. Érdekes hangversenyt rendezett tegnapelőtt este a pécsi Nemzeti Színházban Gallovich János állami főreáliskolai igazgató a pécsi nőegylet népkonyhája és a pécsi tornaegyesület sporttelepe javára. A tornaegyesület hölgytagjai bot- és buzogány-gyakorlatokat mutattak be, nőegyleti tagok némaképleten a kilencz muzsát ábrázolták, a pécsi szintársulat pedig Taylor egy bohózatát adták elő. A hangversenyben két vendégművész is lépett föl. Gallovichné Ternovszky Margit (Szegedről) elénekelt a „Szün-tán” operette románját és Dell'Acqua Villanette dalát, csengő hangjával és ragogó koloratúrájával zajos tapsokat aratva. Az est legforróbb tapsait és legizgalmas sikerét, mint a „Pécsi Hírlap” írja, Sasvári Piroška (Budapestről) aratta, aki egy Chopin keringőt, egy spanyol és egy angol táncot lejtett el elragadó bájjal, temperamentummal és átgondolt stílussal. A „Pécsi Napló” a fiatal művésznőt „valóságos tánczenomen”-nek nevezi, aki csupa élet, temperamentum és aki külön egyéni felfogással a klasszikus világ szobrainak plasztikus formáit mutatja be.

(*) A bécsi filharmonikusok hangversenye. Budapesten dr. Muck Károly a berlini udvari Opera karnagya az április 11. és 12-én megtartandó filharmonikus-estélyre a következő műsört állította össze. Első est. I. Wagner: Előjáték a Nürnbergi Mesterdalnokok-ból. II. Haydn: I-ső szimfonia D-dur. 1759-ből. III. Strauss: „Don Juan” szimfoniai költemény. IV. Beethoven: III-ik szimfonia Es-dur (Eroica). V. Rákóczi szimfonikus költemény. (Liszt születésének 100. évfordulójára). Második est. I. Beethoven: Ezmont nyitány. II. Mozart: szimfonia Es-dur. III. Liszt: Mephistó-keringő. (Liszt születésének 100. évfordulójára). IV. Tschaiowsky. V. szimfonia E-moll. Jegyek a Harmonia R.-T.-nál.

(*) A Magyar Műkereskedelmi Vállalat, mely fővárosunk legfiatalabb művészeti szalonja, napról napra nyer népszerűségében. Az új szalon ugyanis eltérően az eddigi szokásoktól, oly olcsón árusítja műbeesével bíró és tárlati művészek által eredő festményeit, hogy ma már nemcsak a „felsőbb tízezrek”, hanem az intelligens középosztálynak is lehetővé tette, hogy otthonát effektív értékkel bíró, artisztikus alkotásokkal ékesítse. Örömmel regisztráljuk, hogy az új szalon, melynek művész tanácsadója Feszty Árpád, eredményesen tölti be közvetítő szerepét művész és műpártoló közönség között. A szalon (Budapest, VI., Nagymező-utca 4. sz.) d. e. 9—1 óráig, d. u. 3—7 óráig díjtalanul tekinthető meg.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* A Petőfi-Társaság ülése. Vasárnap délelőtt tartotta meg a Petőfi-Társaság az Akadémia zsúfolásig megtelt üléstermében rendes havi felolvasó ülést, amelyet részben a száz éve elhunyt Bessenyei György, gardista költő emlékének szentelt. Az ülést Herceg Ferencz elnök nyitotta meg.

— Mai üléseink — mondotta — legyen ünnep, még pedig az emberi akarat termékenyítő erejének ünnepe. Az idén volt száz esztendeje annak, hogy meghalt Bessenyei György, akinek akaraterje csodát művelt, feltámasztván halálos álmából a nemzet kulturális képességét. A magyar nyelv hódító utját Bessenyei György akaraterje indította meg. Ezért megérdemli, hogy az utódok halás kegyelettel őrizzék emlékét.

Az elnöki megnyitót a megjelent közönség lelkes tapsal fogadta.

Utána Váradi Antal főtítokár folyó ügyekről tett jelentést. Bejelentette, hogy Pártos Gyula építész értesítette a társaságot, hogy Petőfi halálának ötvenedik évfordulója alkalmával fonografon felvette a nagy költő kortársainak: Jókai Mórnak, Gyulai Pálnak, Podmaniczky Frigyesnek, Szász Károlynak és másoknak hangját. Ezt a fonográfot most felajánlja a Petőfi-Háznak. A társaság az értékes ajándékot halás köszönettel fogadta és elhatározta, hogy a nagybecsű fonografon valamelyik legközelebbi ülésen megszólaltatja a nagy idők holt tanuit. Majd Szávay Gyula lépett az előadói asztalhoz és bemutatta „Dali verszet Bessenyei Györgyről” című költeményét. A lendületes költemény őszinte tetszést aratott. Lampérth Géza „Bessenyei tanítása” című tanulmányát olvasta fel ezután. A mindvégig figyelemmel hallgatott felolvasás után Pósa Lajos mutatta be néhány újabb versét. Ferenczy József olvasta fel ezután Száok Lujza vendégnek „A párbaj” című novelláját. Végül Kiss József lépett a pódiumra és felolvasta „A kapitány” című költeményét, amely poétikus szépségeivel, hangjának nemes erejével magával ragadta a hallgatóságot. A felolvasó ülést az elnök néhány szóval berekesztette.

Nyiltér.

Erőváltban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Time is money, mondja az angol.

Ő nem ér rá ágyba feküdni és izzasztó-kurát tartani, ha mezhül. A mi kereskedőink is így eszeleksenek. Ha meghűlnék s köhögnek, elnyálkásodnak, nyakukat fájditják vagy más bajuk van, akkor tudják, hogy mindezeknek kényelmesen és biztosan véget vehetnek Fáy valódi sodeni ásványvizillájával. Még hozzá olcsón, mert egy doboz ára csak 1 korona 25 fillér. Hamisítványt ne engedjen magára erőszakolni.

Főképviselet Magyarországra és Ausztriára: W. Th. Guntzert, es. és kir. udv. szállító, Wien IV/1., Grosse Neugasse 17.

VÉRGYÓGYÍTÁS

(Hemopátia.)

Eredeti, 23 év óta sok ezer betegnél sikerrel kipróbált gyógymód, mely a jövő tudományos orvosi kezelésnek alapját képezi. **Görvélkór, közhvény, asthma, idült szív-, gyomor-, máj-, vese- és tüdőbetegségek, valamint vér- és bőrbántalmak** esetében, tartós és gyökeres gyógyulást hoz. **Székhűdés és elmezavar** ellen a legbiztosabb védelem! Használata kellemes és a foglalkozás megzavarása nélkül otthon végezhető. — E gyógymód megalkotója:

Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos, kinek rendelő intézete:

Budapest, V., Váci-körút 18. sz. alatt van.

Rendelőnaponta d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig. Ugyanott kapható a „Vérgyógyítás és eredményei” című könyv, mely könnyen érthető és élvezetes módon ismerteti a gyógykezelés alapelveit és irányát. — A könyv 2 koroná.

?! Akar Ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartsák? Olvassa el a „Társalgás művészete” rendkívül érdekes könyvet! Megtudhatja abból, mint viselkedjék, hogy férj, nő, aluváló, felebbvalót egyaránt megdöntsön! **Korrekció ut. mutatja le az élet minden helyzetében, balokon, bankettéken, esküvőkön, stb. stb.** Tartalomjegyzékét ingyen küld **DEÁK, Budapest, Rákóczi-ut 80**

FŐVÁROS.

(*) Közigazgatási ügyek. A közigazgatási bizottság ma délelőtt Fülepp Kálmán főpolgármester elnöklésével rendes havi ülést tartott, amelyen a különféle közigazgatási ágak terjesztették elő a múlt hónapról szóló jelentéseiket. Szomorú tények kerültek itt napvilágra. Megtudhatjuk ettől az üléstől, hogy az adóbefizetési viszonyok aránytalanul kedvezőbbek, mint a múlt hónapban, ellenben a közegészségi viszonyok aránytalanul, sőt megdöbbentően rosszabbak. A fertőző betegségek rohamosan terjednek és a főváros mindenből, még az iskolákban is keresi a ragály okait. De nem akarja észrevenni, hogy a piszkos, szennyes nyomor az, mely a ragályt terjeszti ebben az agyonsanyargott városban, terjeszti az a tény, hogy amit a küzdő emberek itt az egészségükért tehetnek, amit gyógyszerért és egybekért felhasználhatnak, azt az utolsó kis pénzmagot is az adókasza, ez a Budapesten rettenetes méretekre növekedett moloch omészti fel.

Az adófelügyelő jelentése szerint a múlt hónapban egyenes adó fejében befizettek közvetlenül az állampénztárnál 3,094.540 korona 60 fillérért, 435.463 korona 17 fillérrel többet, mint tavaly márciusban. A székesfővárosi adópenztárnál a múlt hónapban 1,341.594 korona 70 fillér folyt be, 650.101 korona 05 fillérrel több, mint a múlt év március havában. A múlt hónap összes befizetési eredménye eszerint 1,085.564 korona 22 fillérrel volt kedvezőbb, mint a múlt év március haváé. Az adófelügyelő jelentése kapcsán dr. Feleki Béla azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a háztulajdonosok részéről már most beadott adófelebbezést tekintsek rendes felebbezésnek és terjeszszék annak idején az illetékes fórum elé.

Dr. Magyarevits Mladen tisztifőorvos jelentése szerint a főváros közegészségügyi állapota a múlt hónapban kedvezőtlen volt. A hevenyfertőző kórok összes száma 1475 volt, tehát 629-czel több mint az előző hónapban. A hevenyfertőző kórok közül emelkedést mutat a hasi hagymáz (+1), a kanyaró (+230), a skarlát (+148), a szamárhurut (+8), a roncósóló torok- és gégeleob (+50), a bányárhimlő (+66), a járványos fültömöriglyob (+40) és a trachoma (+89). Megjegyezzük, hogy összesen 118 trachoma-est fordult elő, ezek közül azonban 115 vidékről jött és így csak 3 budapesti.

Dr. Feleki Béla szükségesnek jelölte, hogy a járványok terjedésének lehető meggátlása érdekében a főorvos hívja fel teljes szigorral a magánorvosokat a fertőző betegségeknek haladéktalanul való bejelentésére. Együttal kérte a főorvos, hogy most, a husvétii szünet idején, fordítson különös figyelmet a megbetegedési esetek számára és körülményeire, hogy ebből megállapítható legyen, vajjon az iskola csakugyan befolyással van-e a fertőző kórok terjedésére.

Dr. Magyarevits Mladen tisztifőorvos kijelentette, hogy a magánorvosokat a rögtönös bejelentések szigorú betartására már felhívta. Ami pedig a második kérelmet illeti, eber figyelemmel fogja kísérni a szünet előforduló megbetegedéseket. Ezt különben már több ízben megtette és arra a tapasztalatra jutott, hogy az iskola legkevésbé terjeszti a járványt. A járványok terjedésére elsősorban a közlekedési eszközök vannak kedvezőtlen befolyással. E tekintetben pedig legutóbb is szigorú büntető-szankciót tartalmazó hirdetményeket bocsátott ki a polgármester. A járványoknak a vidékről való behurcolása ellen is megtette a főváros a szükséges intézkedéseket.

A bizottság az összes jelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

(*) Közlekedésügy. A főváros közlekedésügyi bizottsága ma délután Rózsavölgyi Gyula alpolgármester elnöklésével ülést tartott. A tárgyszorozat tárgyalását napirend előtti vita előzte meg, amelyet dr. Pető Sándor indított meg azzal, hogy erőlyesen sürgette a közlekedés javítását és fejlesztését. Rényi Dcszó tanácsos hosszabb beszédben nyugtatta meg a bizottságot és rámutatott arra, hogy a közúti vaspálya társaság a forgalom javítása érdekében számos újítást léptet életbe. Ziperovszky Károly a közlekedés bajainak tárgyalására külön ülést összehívását kérte, mire az elnöklő alpolgármester kijelentette, hogy az ülés összehívásáról gondoskodni fog. Ezután a bizottság Valtynyi József mérnök előadásában tárgyalta a közúti vasutak nyári menetrendjeit. A villamos városi vasut menetrendjében a legfontosabb változás az, hogy a Podmaniczky-utcai torgalmat süríteni fogják. A közúti vaspályatársaság menetrendjében számos javítást tett a bizottság. A forgalom javítását fogja szolgálni a Ferencz József-hídi felsővezeték és a kőbányai áthidalás is, amelynek munkálatait a közeljövő-

ben megkezdik. A napirend további során a bizottság több vasuti vágány áthelyezésére vonatkozó javaslatot tett magáévá.

(Mozgalom egy adókievítő-bizottsági elnök ellen. Budapest főváros VII. kerületének adókievítő-bizottsága elnökévé a pénzügyminiszter dr. Jünker Pál budapesti ügyvédet nevezte ki. Ez a kinevezés a kerületi kereskedők és iparosok némely köreiben, de főképp a függetlenségi érzelmű polgárok között nagy visszatetszést szült és hogy kifejezést is adjanak elégedetlenségüknek, vasárnap délelőtt népgyűlést is tartottak. A népgyűlés előadója kifejtette az egybegyűlteknél, hogy dr. Jünker híján van azoknak a törvényes kötelességnek, amelyeket a törvény az adókievítő-bizottság tagjától megkíván. Végül határozati javaslatot fogadtak el, mely szerint felháborodásukat fejezik ki afölött, hogy az adókievítő-bizottság elnökévé az adózó polgárság kereseti viszonyait nem ismerő 28 éves fiatal embert neveztek ki és küldöttségileg fordulnak a pénzügyminiszterhez, hogy e sérelem orvoslását kérjék.

TANÜGY.

Vizsgálat egy román gimnáziumban. A brádi román algimnázium tanári karában egy idő óta nagy egyenetlenkedés és feszültség uralkodik. A tanári testület nagy vehemenciával dr. Oprisa Pál kartársuk ellen támad, aki az utóbbi időben a brádi magyarsággal karöltve, hasznos tevékenységet fejt ki a társadalmi életben. Emiatt tanártársai bojkottálják, hajszát indítottak ellene a nyilvánosság előtt s mindent elkövettek, hogy a nagyszabású konszisztórium előtt lehetlenné tegyék. Dr. Oprisa a hírlapi és tanártársai részéről ért támadások folytán fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen, de a konszisztórium fegyelmi vizsgálatra nem látott okot s ehelyett dr. Mihó János ügyvédet bízta meg, hogy a vizsgálódás okát a helyszínen vizsgálja meg. Dr. Mihó meg is jelent Brádon s két napig tartó vizsgálata folyamán alapos információt szerzett a gimnáziumban dúló háborúság okairól. A kiszivárgott hírek szerint Mihó a vizsgálat folyamán arról győződött meg, hogy az Oprisa ellen támasztott vádak tulajdonképp érdeműl tudhatók be s így az ügy előreláthatólag Oprisa teljes rehabilitálásával fog végződni.

A harmadik egyetem. Mint Szegedről jelentik, a kultuszminiszter a szegediek küldöttségét husvét utánra hívta meg az egyetem érdekében tartandó bizalmas ankétára. A szegedi küldöttség 16 tagból fog állani és vezetője dr. Lázár György polgármester lesz.

KÖZIGAZGATÁS.

Pest vármegyei közgyűlése. Ma délelőtt tartotta meg Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye törvényhatósági bizottsága második negyedéves rendes közgyűlést a megyeháza dísztermében. A közgyűlést, amelyen hatszázal több tárgyat intéztek el, gróf Ráday Gedeon főispán nyitotta meg. A gróf Ráday főispán beszédében megemlékezett az év első negyedéről. Beszámolt a jelentős és most lefolyt országgyűlési képviselőválasztásokról 1912-re való összeírásáról, valamint az 1910. év végén eszközölt népszámlálásról. A népszámlálás az 1900. évihez képest nagy emelkedést mutat a megyében. 1900-ban 825,779 lelket számláltak a megye, míg 1910-ben 1,028,373 lelket számláltak, tehát a szaporodás 202,778, vagyis 24,55 százalék. A szaporodásból a községekre 174,951, a városokra pedig 27,797 lélek esik. Az alispáni jelentés felelmei még, hogy a megye lakosságának szaporodását a törvényhatóság tisztviselőinek szaporítása kell, hogy kövesse. Az amúgy is kisszámú tisztviselői kar alig képes a felszaporodott munkát elvégezni, úgy, hogy az alispán a legközelebbi közgyűlés napirendjére bejelentette a közigazgatási tisztviselői kar szaporításának kérdését. Beszámolt a jelentés arról, hogy a Gazdasági Egyesület javaslatára a földmivélségi miniszter ezer tőhenet és ezer koczát bocsát a megye gazdaközönségének rendelkezésére, az állatanyag javítása céljából. Az alispán jelentését a közgyűlés tudomásul vette. A győmri bíróválasztás ellen benyújtott felelkezés tárgyalása során Czövek Mihály bizottsági tag kérte a választás megsemmisítését. A közgyűlés Fazekas Ágoston alispán, Meskó Rudolf tiszteletbeli főszolgabíró és Fürster Aurél bizottsági tag felszólalása után a választást jóváhagyta. F. Szabó Géza tb. főjegyző előadása alapján elhatározta a közgyűlés, hogy Komjáthy Jenő költő írói hagyatékának kiadását 100 koronával segélyezi, a mostari magyar kulturális egyesület kötelekibe 200 koronával alapító tagnak belép és a vármegyei tüzoltószövetséget évi 600

koronával segélyezi. Megalakította a közgyűlés a vármegye régészeti bizottságát, amelynek feladata lesz ingatlan műemlékeinek jól megalapozott tervszerűséggel való felkutatása és összegyűjtése, valamint Árpád sírhelyének felkutatása. A bizottság részére a legmesszebbmenő erkölcsi támogatást helyezte kilátásba és 500 korona évi segélyt szavazott meg a közgyűlés. Ezután a közgyűlés a nagyszámú tárgysorozat egyéb pontjait minden vita nélkül elfogadta.

Az elégedetlen susákiak. Fiuméből táviratozák: A susáki képviselőtestület és a polgárság közt nézeteltérést támadt a tersattói hegyi vasút és a tengermelléki autóbuss-járatok létesítésére kötött szerződés miatt, amely a magyar-horvát tengerpart fellendítését célozza. Az elégedetlenek a zágrábi kormánytól tiltakoztak a képviselőtestületi határozat ellen, amelyet a kormány nem hagyott jóvá. A képviselőtestület tagjai emiatt lemondottak. A szerződés ügyében Russich György elnökével vasárnap naggyűlés volt, amelyen mintegy 200 polgár jelent meg. A népgyűlésen beszámoltak a küldöttség zágrábi utjáról és kijelentették, hogy Tomasic bán és Chavrak osztályfőnök megnyugtató kijelentéseket tettek, a kormány pedig a jóváhagyást megtagadta. Udina előadó hangoztatta, hogy a mozgalom vezetőit nem személyeskedés, hanem közérdek vezette és tiltakozik az ellen, hogy Susák garanciát vállaljon a jövendőbiztonságért. Dedák tanító a mozgalom irányítóinak taktikáját kifogásolta. Ezután az elnök határozati javaslatot terjesztett elő, hogy a községi választások előkészítésére végrehajtó-bizottságot küldjenek ki és kéri a kormányt, hogy az új képviselőtestület megalakulásáig kormánybiztost küldjön ki. Polich dr. felolvasta a memorandumot, amelyet a kormányhoz és a kerületi hatóságokhoz intéznek a képviselőtestület feloszlása és az új választások megejtése iránt.

Sorvadó vármegye. Sopron vármegye közigazgatási bizottságának Baán Endre főispán elnökével tartott havi ülésén Hájas Antal alispán beszámolt a népszámlálás szomorú eredményéről, melynek adatai szerint a vármegye összes lakossága 249.080 lélek, távol van 26.601. A tíz évi szaporulat 2762 lélek, vagyis százalékokban 1.10. 111 községben a lakosság fogyott. A főorvos jelentése szerint a vármegye egészségügyi viszonyai nem kielégítőek.

EGYESÜLETEK.

(—) Mérnökök a műszaki tanács ellen. Az Országos Műszaki Egyesületben tömörült gyakorlati mérnökök ma tartották meg rendes évi közgyűlésüket. A közgyűlés ismételtelen a leghatározottabban állást foglalt azon törvénytervezet ellen, amelyet a Magyar Mérnök- és Építészegylet készített az Országos Műszaki Tanácsról és a mérnöki cím rendezéséről. A közgyűlésen igen éles szavak hangzottak el a Magyar Mérnök- és Építészegylet ellen, mint a gyakorlati mérnökök testületének nyílt ellenfele ellen. A közgyűlésen Neufeld Ármán hitesszabados ügyvivő elnökölt. A közgyűlés kimondotta, hogy mivel a gyakorlati mérnökök létalapja van megtagadva, a megindított akciózt a műszaki tanács ellen a legerélyesebben folytatja és ehhez a sajtó támogatását kéri. Végül a választásokat eljuttaték meg, amelyek eredménye a következő: Elnök újból Neufeld Ármán lett. Másodelnök Andreides János, alelnökök Nagy Oszkár és Zahara Lajos. Igazgató Róna József, Titkár Róth József. Megválasztották a választmány tagjait is és ezzel a közgyűlés véget ért.

(—) Az Iskolaegyesület közgyűlése. Az Országos Magyar Iskolaegyesület vasárnap tartotta huszonnyolcadik rendes évi közgyűlését Pestvármegye székházának nagytermében: a közgyűlésen Rákosi Jerő elnökölt, aki hosszabb beszéddel nyitotta meg a közgyűlést.

Azzal kezdte beszédét, hogy a vármegyei háza udvarán áthaladva, kellemesen lepte meg a kegyelet, amelyvel Pest vármegye, amely a mult iránt való tisztelet és a hagyomány szeretete dolgában előljárt Magyarországon, hajduinak öltözékében megtartotta a régi idő divatját. Erről jutott eszébe, hogy milyen óriási változások mennek ma végbe a világon. Ha körülnézve azt látjuk, hogy mindazt, amit századok izlése szentesített, sutba dobják és valami újat, szokatlant, szertelent keresnek, önkéntelenül vetődik föl az a kérdés, hogy nem fogja-e ez átalakulás azt a rendet, amelyet évszázadok munkája megteremtett, az intézményeket, amelyeket századok szelleme megalkotott, sarkaiból kivetni. Mégis nem szabad megjedni ezektől az átalakulásoktól, mert két dolog meg nem változtatható: Az emberi természet és a világegyetem fontartó törvénye. A zászló, mely alatt az egyesület küzd a magyar nyelv. Halljuk, hogy a nyelv is meg van támadva, romlik, idegen észjárás, gondol-

kodás elegyedik beléje. A magyar nyelv egyike a legősibb, legeredetibb és legegyszerűbb szerkezetű nyelveknek. És jóllehet a magyar nyelv, amíg nagy vándorlásaiban ideért, sok idegen anyagot vett föl magába, de a maga eredeti tiszta szellemében és szerkezetében, törvényeinek kristálytisztaságában fönn tudta magát tartani. Azt kell tehát mondanunk, hogy a magyar nyelv törvényei épp oly erősek, mint a természet törvényei. Ha semmi másunk nem volna, mint a magyar nyelvünk, amelyet ennyi ideig tisztán megőriztünk, ez olyan zászló, amely a nemzetet diadalra fogja juttatni.

A lelkes éljenzéssel fogadott megnyitó után Szundy Károly igazgató terjesztette elő az évi jelentést és a zárószámadatokat, amelyeket a közgyűlés tudomásul vett. Azután a megüritült két alelnöki állásra Arkay Kálmánt és Tóth Józsefet választotta meg újból a közgyűlés. A tárgysorozat utolsó pontjaként a jutalmakat osztotta ki az elnök. A Nemzeti Kaszinó alapítványának kamatain Szalay Erzsébet és Mihálikné egyesületi óvónők osztokodtak. Ezenkívül nyolcz népdalos-körvezető 100—100 koronát, hat 50—50 koronát, hét tanítónő és óvónő 100—100 koronát, hat 50—50 koronát, tíz pedig az egyesület díszoklevelét kapta.

(—) Tagavatás a Demokrata Körben. A Demokrata Kör legutóbbi tagavató estélyén Pusztay Károly főtitkár üdvözölte az újonnan belépett tagokat s felhívta őket, hogy működjenek a kör szellemében. Vázsonyi Vilmos beszédében a nemzeti és felekezeti iskolák államosításának szükségességéről beszélt, majd pedig így folytatta: Ebben a nemzetiségek és vallásfelekezetek által széttagolt országban a demokráciának eszméje az államnak, e földi istenségnek védelmét jelenti. Azért, aki ebben az országban szeretetet hirdet, az jó magyar és meg is felel a magyar hagyományoknak, mert a vendégszeretet alapján történt ezen ország lakosságának megnövekedése. Én csak egy hazaárulást ismerek, azt a hazaárulást, amely az osztályuralmat, a népbutító klerikálizmusnak érdekeit többre becüli a magyarság érdekeinél és amely a magvakmerőségében azt neveli hazaárulásnak, ami egyedüli út és ösvény a magyarság nagyságának és uralmának megalapozására. (Élénk tetszés.) A trikolor nem lehet a reakzionáriusok kezében maradó eszköz; nem a hazaszeretet fogalmát kell megtámadni, hanem a hazafiaskodóknak hazaárulását kell letörni. Erre nem kínálkozik jobb alkalom, mint hogy ha a közoktatásügynek kérdését rendezzük. (Zajos éljenzés.) Ezután még számos felkészöntő hangzott el.

(—) Az Ingyentelj Egyesület jubileuma. Az Ingyentelj Egyesület vasárnap délelőtt tartotta tízéves fennállásának évfordulója alkalmából rendkívüli közgyűlést, amelyen a fővárosi előkelő közönsége nagy számban jelent meg. A jubiláris közgyűlést dr. Bókay Árpád egyetemi tanár, az egyesület tiszelnöke nyitotta meg és megemlékezett az egyesület tízévi munkásságáról. Ezután az elnöklet gróf Csáky Albinné vette át és megköszönte az üdvözölő szavakat. Örül, hogy részese lehet annak a munkának, amely humánus és szociális irányban folyik. A belügyminisztérium nevében Kőszeghy Sándor miniszteri osztálytanácsos üdvözölte az egyesületet. Majd a Patronage Egyesületek Országos Szövetsége nevében Rickl Gyula igazságügyi miniszteri osztálytanácsos intézett buzdító szavakat az egyesület vezetőségéhez. Dr. Bárczy István polgármester szólalt fel. A fővárosi képviselőtestületben jelentem meg — ugymond — e közgyűlést és így képviselem azokat a beteg és éhes gyermekeket is, akiket az egyesület támogat. Ezek és a közönség

Gyomorfájdalmakat enyhít!

Rögtöni hatás mutatkozik gyomorgöres, gyomorhurut, kólika, eszmér, étvágytalanság, böfögés, felfúvódás, rosszullét, kimerültség, hányinger, kellemetlen szájíz, oldalszúrás, láz és migrén stb. hasonló bajnál, ha

„Novicum“
székelyhavas gyomorke-
serű honiszert használja.
Kapható a készítőnél!

KÁRPÁTI JÓZSEF
Arkos-Sepsiszentgyörgy 5. szám.

Egy nagy üveg ára 2 kor. Egy közép üveg 1 kor. 20 fill. és egy kis üveg 60 fill. Postán legkevesebbet küld 3 nagy, 5 közép vagy 10 kis üveget 6 kor. utánvét mellett a készítő vagy a Magyarországi főraktár: Balla Sándor „Hunnia“ gyógyszerészára Budapest, VII. /11, Erzsébet-körút 56. szám.

másik része nevében is hálás köszönetet mondok azoknak, akik az egyesületet megalapították és akik működésének gyümölcsét különösen a fővárosi közönség élvezte. Remélem, hogy a fővárosi közönség fokozottabb mértékben fogja támogatni ennek az egyesületnek a működését és mintát vesz annak kiváló elnöknőjéről, gróf Csáky Albinnéről. Összinté szívesen kívánom, hogy minél kevesebb tejjel legyen szükség és minél több tejet tudjunk adni. Az elhangzott beszédet a jelenlevők zajos éljenzéssel fogadták. Schöber Béla, az Agrárbank igazgatója, az egyesület alelnöke üdvözölte Haár Ignácot, akinek érdemeit a közgyűlés jegyzőkönyvileg örökítette meg. Ezt követte dr. Deutsch Ernő, az egyesület főorvosának orvosi beszámolója, amelyet a közgyűlés tudomásul vett. Rákosi Tibor főtitkár terjesztette elő ezután az alapszabálymódosítási tervezetet, majd pedig a propaganda bizottság tagjait választotta meg a közgyűlés. A propaganda-bizottság elnöke lett gróf Keglevich Béláné, társelnöke dr. Neumann Árminné és ügyvezető elnöke Jánossy-Engel Gyuláné.

Végül Ruffy Pál miniszteri tanácsos intézett buzdító szavakat a közgyűléshez, mire gróf Csáky Albinné a közgyűlést berekesztette.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Az Orsz. Birói és Ügyészi Egyesület ülése. Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület vasárnap délelőtt tartotta igazgatósági ülését Grecksák Károly kuriai bíró elnökléte alatt. Az ülés megnyitása után elnök jelentette, hogy az elsőfolyamodású bíróságoknál megvalósítandó automatikus előlépés tárgyában megindított mozgalomhoz az egyesület vidéki osztályai csatlakoztak és különösen kiemeli a budapesti, balassagyarmati, besztercei, brassói, debreczeni, eperjesi, gyulai, kalocsai, kaposvári, kármárcsai, komáromi, lugosi, máramarosi, nagybecskereki, nyitrai, pécsi, pozsonyi, rimaszombati, sátoraljujhelyi, soproni, szekszárdi, székelyudvarhelyi, szegedi, szombathelyi, tordai, trencséni, veszprémi, zalaegerszegi és zombori osztályok határozatait. A jelentés kapcsán elhatározta az igazgatóság, hogy birói külön státus megalkotását, valamint az automatikus előlépés megvalósítását az igazságügyminiszternél meg sürgeti. Határozatot hozott az igazgatóság abban a kérdésben is, hogy a jegyzők tartáztatlan helyzete megfelelően orvosoltassék, továbbá a budapesti és marosvásárhelyi ítélőtáblai bírák, valamint a Kuria bírái megfelelő hivatali szobával láttassanak el, vagy ennek meg nem valósíthatása esetén a kilátásba helyezett lakbérpótlékból részesüljenek. Kívánják, hogy a vidéki törvényszéki elnökök fele az ötödik fizetési osztályba soroztassék. Az egyesület azon tervvel szemben, hogy a birói szervezet reformja alkalmával a birói áthelyezhetetlenség felfüggesztessék, mint a birói függetlenség ellen irányuló intézkedés ellen a leghatározottabban foglal állást. Elnök bejelentette ezután, hogy a budapesti birói és ügyészi telep immár a megvalósulás stádiumába lépett és egyszersmind azt is jelezte, hogy az igazgatóság megfelelő előkészítés után a telepkeziót a vidékre is ki akarja terjeszteni. Majd a birói internatus kérdése került szóba, amelynek kapcsán az igazgatóság Grecksák Károlyt a megfelelő intézkedések megtételére feljogosította. A folyó ügyek elintézése után elhatározták, hogy az egyesület a legközelebbi évi rendes közgyűlését október elején Pozsonyban fogja megtartani. Ezzel az ülés véget ért.

§ Megsértett tisztikar. Maylaender Mihálynak Fiume városa volt országgyűlési képviselőjének temetéskor Kuscher Sándor ügyvéd, az autonóm párt egyik vezetőjére sőt szavakat használt a gyászmenetben résztvevő tisztikar ellen. A hadügyminisztérium felhívására az ügyészség hivatalból megindította a pert Kuscher Sándor ellen nyilvános becsületsértés miatt. A tárgyaláson a hadügyminisztériumot Drachsel Frigyes vezérőrnagy, dandárparancsnok képviselte. Dr. Kuscher Sándor tagadta bűnösségét, mert a használt kifejezésekkel a tisztikart sérteni nem volt szándékában. Becker Károly 79. gyalogezredbeli százados ezzel szemben kijelentette, hogy világosan emlékszik a sértés kifejezésekre. Dr. Fésüs György és Gellert Miklós közjegyző kijelentik, hogy szintén hüllották a vádolt inkrimínálé durva szavait. Dr. Melocco János ügyész beszédében kéri a vádolt súlyos megbüntetését. A törvényszék Kuscher Sándort 800 korona fő- és 200 korona mellékbüntetésre ítélte.

§ Szerelmi drámából — házasság. Vigjátéki befejezést nyert a kapitányság előtt egy dráma, mely a napokban játszódott le Nyitra. Zányi Gábor nyitrai pénzügyőre elhagyott kedvese, Bartal Ilona varróleány rálött, azonban a golyó nem talált. A leány ezután maga ellen fordította a fegyvert, azonban ez a lövés sem tett kárt. A kapitány előtt ma lefolyt tárgyalásra nagy hallgatóság verődött össze és Zányi Gábor a tárgya-

lás megkezdése előtt kijelentette, hogy hajlandó Bartal Ilonát nyomban eljegyezni és feleségül venni. A rendőrkapitány előtt azonnal meg is történt az eljegyzés, mire beszüntették az eljárást.

SPORT.

Alagi nagy akadályverseny.

— Hatodik nap. —

Lezajlott vasárnap a meeting leggazdagabban díjazott futama: az Alagi nagy akadályverseny is. Kissé kellemetlenül érintette a fogadókat Dsidás győzelme, habár minket cseppet sem lepett meg a Forgách-ló remek szereplése, hisz tudott dolog, hogy egyike a legjobb steeplereknek és hogy kitűnő formában van, azt bebizonyította a Rákosi díj-ban elfoglalt harmadik helyével. A publikum csak a hallott hírek után tájékozódhatott és ezért volt Ávar jó ideje a fogadási lista élén, hogy nem minden alap nélkül, azt láthatjuk az eredményből, mert a Mindig-mén csak a legizgalmasabb végtusa után volt kénytelen meghajolni Dsidás előtt. A startfavorit Dezentor harmadiknak volt helyezve, de ennek már nem a képesség hiánya az oka, hanem a lovasban kell keresnünk a hibát, mert oly gyámoltalan lovaglást, mint amilyent Szenté produkált, még egy istállófiútól sem vártunk, mert hiábavaló volt az Ard Patrick-mén szemmel látható fölénye az egész mezőny felett, valahányszor ugrásra került a sor, a tavaly oly kitűnő steepler még Majd ha fagy mellett is elvesztett és az egész uton hol tíz méterrel hátrább, hol két-három méterrel előbb haladt riválisainál ez a helytelen taktika minden erejét kivette a telivérnek. Ennek betetőzéséül még az utolsó gátnál még egy hatalmas rumpert is csinált a Szemere-ló s szinte csodálatosnak tartjuk, hogy ennyi huza-vona után még oly jó harmadik lett. A negyedik hely Jungfer-nek jutott, figyelemreméltó szerepe pedig Magon-nak és Majd ha fagy-nak volt, de a két utóbbi sántán lett visszavezetve boxjába.

A mindinkább népszerűvé váló Sorsolási versenyt heves küzdelem után Pityi Palkó nyerte meg s a megejtett sorshuzás után a 7142-es számú sorsjegy hirtokosaként Serfőző Ödön, a Kereskedelmi Bank hivatalnoká jelentkezett, de csak rövid ideig volt az Ezeremster-mén a tulajdonában, mert azt rögtön visszavásárolta Rohonczy Gedeon 2000 koronáért.

Részletes eredmény a következő:

I. Handicap. Díj 1500 korona Táv 1800 méter. 1. Lukács E. száz. 46 pk Minek 66 és fél kg (Folcs). 2. Gr. Orsich P. száz. 46 pk Szepegő 75 kg (Harrison). 3. Jankovich-B. Gy. 36 pm Daliás 63 és fél kg (Keresztes). Futottak még: Dash (Geneszy), Gaddy (Stiaszny), Vladimir (Zangen), Absurdum (Kiss), Bleriot (Nádaskay), Akombakom (Krause), Coquette (Szakonyi). Könnyen két hosszal nyerve, két hosszal harmadik. Tot.: 10:154, 20:76, 55, 73. — Könyvfogadások: 2 Akombakom, 2 és fél Vladimir, 1 Szepegő, 5 Minek, 6 Dash, 8 Daliás, Bleriot, 10 a többi.

II. Háromévesek eladóversenye. Díj 1800 korona. Táv 1200 méter. 1. Badescu Gy. pk Kőr 56 és fél kg (Sinka). 2. Br. Raich P. hdn. pk Fingerhut 56 és fél kg (Hollinger). 3. Milne F. pk True Blue 54 és fél kg (Richter). Futottak még: Potyka (Lipták), Future (Molnár), Sas (Kozueh). Biztosan másfél hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:31, 20:35, 43. — Könyvfogadások: 2 és fél Kőr, Sas, 3 Fingerhut, 5 Potyka, 6 Future, 7 True Blue.

III. Alagi nagy akadályverseny. Tiszteletdíj és 18.000 korona. Táv 4300 méter. 1. Gr. Forgách I. 56 sher Dsidás 74 és fél kg (Huxtable). 2. Egyedi A. 56 pm Avar 72 és fél (Sómn). 3. Szemere M. 46 pm Dezentor 69 kg (Szenté). Futottak még: Jamagata (Bartos), Majd ha fagy (Csompora), Magon (Neimans, Jungfer (Cornick), Palkó (Harrison), Eszemadta (Fries). Heves küzdelem után félhosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:55, 20:28, 28, 27. — Könyvfogadások: 2 Dezentor, 2 és fél Avar, 5 Dsidás, 6 Palkó, 8 Jungfer.

IV. Háromévesek handicapja. Díj 4000 korona. Táv 1600 méter. 1. Egyedi A. sm Volensy! 53 kg (Puszter). 2. Milne F. pm Stitich in time 47 és fél kg (Guttman). 3. Bamberger I. pk Javorinka 55 kg (Lukács). Futottak még: Illy (Schuster), Union Jack (Sneyda), Lola Beeth (Hollinger), Casserole (Smutny), Automobil (Fetting), Patikáros (Weckerman), Loredan II. (Kozueh), Pajtás II. (Peschka), Javaszony (Ulrichshofer), Papsajt (Sas). Biztosan félhosszal nyerve, félhosszal harmadik. Tot.: 10:102, 20:107, 38, 64. — Könyvfogadások: 4 Javorinka, Union Jack, 5 Stitich in time, Pajtás II., 6 Automobil, Loredan II., Javaszony, 7 Volensy!, 14 a többi.

V. Sorsolási handicap. Díj 1500 korona. Táv 1200 méter. 1. Rohonczy G. 56 stpm Pityi Palkó 64 kg (Baranyi). 2. Mr. Redgrey 36 stpk Scullerymaid 41 kg (Sas). 3. Bartos E. 46 pk Bor 59 és fél kg (Weckerman). Futottak még: Villafranca (Hollinger L.), Mindig gyöngy (Lukács), Kétes (Hönig), Gaspard (Schuster), Tocsanyi Móni (Hollinger Gy.), Gonosz (Puszter), Nancy (Mach), Marionette (Pavenka), Aurelian (Weckerman). Biztosan félhosszal nyerve, két hosszal harmadik. Tot.: 10:135, 20:95, 66, 136. — Könyvfogadások: 3 Gaspard, 4 Gonosz, 6 Sculery-

maid, Villafranca, 8 Kétes, 10 Mindig gyöngy, 12 Pityi Palkó, Tocsanyi Móni, 20 a többi.

VI. Nagymarosi díj. Díj 1500 korona. Táv 2400 méter. 1. Pókay D. hdn. 46 sm Búszke 77 kg (tul.). 2. Jankovich-B. Gy. 36 pm Muzsikus 69 (Keresztes), 3. Br. Raich P. hdn. 46 pk Vengeance 75 kg (tul.). Futottak még: Geri (Sibrik), Fuss (Harrison), Fantast (Zangen). Biztosan egy hosszal nyerve, három hosszal harmadik. Tot.: 10:257, 20:104, 40. — Könyvfogadások: 2 reá Muzsikus, 3 Fantast, 4 Fussa, 5 Vengeance, 6 Geri, 8 Búszke.

Budapesti ügetőversenyek.

— Első nap. —

Nem a legszerencsésebben kezdődött a fogadókra nézve az ügető-meeting, mért a startfavoritok három futam kivételével lemaradtak s hírmondója sem maradt annak a reális futamoknak, amelyek Bécsben napról-napra voltak. Ugyátszik, az már fátum, hogy ha az ügetőversenyek nálunk megkezdődnek, egyszerre fejtetőre álljon minden papírszámítás és még azok a lovak is, melyeknek oly kiemelkedő esélyük van, hogy szinte verhetetleneknek látszanak, még helyet sem kapnak. Igazán szeretnők tudni, hogy mi lehet ennek az oka.

Részletes eredmény a következő:

I. Megnyitó verseny. Díj 2100 K. 1. Wolai ménes 46 Grom (Ederer). 2. Lásuk (Armstrong). 3. Colonel of Marinot (Rauch). Futottak még: Gyzelda, Zween, Bleho, Bonnatella, Hilda, Garibaldi, Geeretta. Tot.: 10:19, 20:28, 47, 57.

II. Dunai-díj. Díj 4000 K. 1. Kohner W. és Pusztaberényi ménes 76 Sir Todd (Switzer). 2. Aufwieglerin (Miller). 3. Elyria (Tappan). Futottak még: Fonyód, Dylla R., Lengyeltóti, Dulce Jay. Tot.: 10:24, 20:23, 22, 25.

III. Pozsonyi díj. Díj 2400 K. 1. Kohlert W. és Wöss M. 76 Páva S. (Wöss). 2. Kirkwood III. (Switzer). 3. Gordon (Ederer). Futottak még: Georg, Lebemann, Geh schnell, Fatva, Youna, Quartermarch, Pogány, Tingl-Tangl. Tot.: 10:254, 20:56, 31, 54.

IV. Szent Gellért-díj. Díj 5000 K. 1. Hauser J. 36 Heimweh (Tappan). 2. Mina N. (Armstrong). 3. Tedd meg (Brown). Futottak még: Gladys, Herold. Tot.: 10:40, 20:41, 32.

V. Tavaszi díj. Díj 3000 K. 1. Wolai ménes 46 Gladiator (Ederer). 2. Mánás (Rauch). 3. Gondos (Neidl). Futottak még: Regent, Mailiffertl, Sara, Junta, Dongó B. Tot.: 10:43, 20:31, 61, 73.

VI. Bánalmi díj. Díj 2000 K. 1. Brunner J. és tsa 36 Max (Stockbauer). 1. Riedl O. 36 Vera Violetta (Wöss). 3. Hera (Ederer). Futottak még: Express, Néni, Hansi, Niese (disqu. I.). Tot.: 10:31, 13, 20:38, 35.

VII. Kettesfogatu nykocsis-verseny. Díj 4000 K. 1. Br. Sólomossy J. Maba C.—Charivari (Tul.) 2. Siess S.—F.—Carolus (Sennyey G.) 3. Vanda—Edina K. (Bernrieder). Futottak még: Fruska—Janosi, Schuwichs—Knappler, Mátka—Cervantes, Szarcsa—Buksi, Kedvesem—Spullerin. Tot.: 10:19, 20:23, 34, 29.

— Második nap. —

A második napra is hatalmas programot állított össze az ügetőverseny-egyesület s a hét futam közül messze kiemelkedik a Nador-díj, melyben starthoz áll alkalmasint Gaur is s így jóformán elintéztnek vehetjük a versenyt, már csak azért is, mert két komoly ellenfele közül Elyria közel sines mult évi formájához, míg Fantazya idén még nem startolt s így a látott formához kell ragaszkodnunk.

Jelöltjeink:

- I. Tappan-hajtás—Imitator—Mr. Fleury
- II. Fatinica—Gra—Brácsos S.
- III. Csenedő—Hector—Hydra.
- IV. Gaur—Elyria—Fantazya.
- V. Novák-ist.—Gyzelda—Gerda Walde.
- VI. Quick—Lizzie—Fatma.
- VII. Czimer P.—Szélnész—Fruska-Knappler.

() A magdeburgi expedíció sikere. Vasárnap a Grosses Magdeburger Handicap mérföldkőjén Napagedl oly lovak elől, mint Spion, Werra II., Hock ragadta el a győzelmet. A kiszűzött Nagy ur helyet sem kapott a versenyben. Sokkal nagyobb bizalom kísérette istállótársa győzelme után Minden-kém-et starthoz s a Mindig-mén meg is felelt a bizalomnak, könnyen nyerve meg az 1000 méteres Flieger Handicap-ot tizenegyes mezőnyben. Részletes eredmény:

Grosses Magdeburger Handicap. Díj 28.000 márika. Táv. 1600 méter. 1. Dávid E. 56 sher. Napagedl 56½ kg. (Pretzner). 2. Else. 3. Spion. Futottak még: Gernot, Nagyur, Oranier, Vera II., Hock, Jor, Reichswarth, Germania I., Amfortas, Ria. Erős küzdelem után félhosszal nyerve, másfélhosszal harmadik. Tot.: 10:176, helyre: 10:61, 74, 31.

évi 4-es számú szelvényeinek beváltására 29 korona 75 fillér összegnek kifizetését fogja a közgyűlésnek javasolni. Az 1910. évi osztalék tehát 2 koronával nagyobb, mint az 1909-iki, ami a társaság kiváló vezetésének jele s annak a nagy koncepciójú üzleti politikának eredménye, ami *Pollacsek Jenő* vezérigazgató működését jellemzi. A mérleg egyébként a következő:

Mérleg-számla. Vagyon: Hajók értéke 6 millió 199.752 korona 57 fillér, hajóépítési számla: (az épülő félben levő hajókra előre fizetett összegek) 1.255.550 korona 31 fillér, irodai berendezések 17.438 korona 82 fillér, folyó évi leírás 8938 korona 82 fillér, = 3500 korona, pénztár 5846 korona 23 fillér, készpénz 31.809 korona 70 fillér, óvadékok 5978 korona 10 fillér, váltók 45.349 korona 10 fillér, értékpapírok 5659 korona, részesedés affiliát vállalatoknál 357.500 korona, adóssok 1.326.197 korona 76 fillér, összesen 9.242.142 korona 77 fillér. **Teher:** Részvénytőke 6.000.000 korona, tartalék alap 35.011 korona 66 fillér, tartalék (a tőkefelemelési felpénzből) 350.000 korona, értékesítési tartalék 1.162.000 korona, biztosítási tartalék 30.000 korona, elfogadványok (még nem esedékes hajó vételár részletek) 793.920 korona, hitelezők 475.783 korona, egyenleg mint nyereség 395.428 korona 11 fillér, összesen 9.242.142 korona 77 fillér. **Nyereség- és veszteség-számla. Kiadás:** Hajóbiztosítási díjak 245.456 korona, értékesítési tartalék alap a hajók használása folytán keletkező értékesítési (1910. évi leírás) 320.956 korona 33 fillér, leírás az irodai berendezések értékéből 8938 korona 82 fillér, általános költségek 286.603 korona 62 fillér, kamatok és jutalékok a) kamatmegterítés a befizetett új részvénytőke után 59.548 korona 60 fillér, b) kamatok és jutalékok 60.475 korona 37 fillér = 120.023 kor. 97 fillér, egyenleg mint nyereség 395.428 korona 11 fillér, összesen 1.377.406 korona 85 fillér. **Bevétel:** nyereség átvonat 12.842 korona 10 fillér, nyersjóvedelem 1.364.564 korona 75 fillér, összesen 1.377.406 korona 85 fillér.

A Magyar Bank- és Kereskedelmi Részvénytársasággal kapcsolatosan vasárnapi számunkban azt írtuk, hogy a Budapesti Bank Részvénytársaság igazgatóságába belép Vajda Imre, a Magyar Bank- és Kereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgató-helyettese, miután az említett intézet a Budapesti Bank részvényei egy nagy tételének tulajdonosa. Azt is írtuk, hogy a Hungaria biztosító társaság, amely tudvalevőleg a Magyar Bank- és Kereskedelmi R-T. alapítása, a vezérigazgatói állásra báró Lévy Lajos orsz. képviselőt hívta meg, aki a meghívást elvben elfogadta. E hírekre illetékes helyen azt a felvilágosítást adják, hogy téves információknak, s mi ezt készséggel konstatáljuk.

A Duna-biztosító közgyűlése. A Duna Biztosító Társaság ezidei 44-ik rendes közgyűlést a hónap 7-én tartotta meg. Az 1910. évi üzleti jelentés szerint a díj- és illetékbevételek 1,584,054 koronával és a díjtartalékok 3,193,878 koronával emelkedtek. Az elmúlt üzletévben 8115 életbiztosítási ajánlat 39,465,554 korona tőkeösszegben került kezelés alá, melyeknek alapján 7043 kötvény állított ki 33,244,398 korona összegről. A biztosított tőkék állománya az életbiztosítási ágazatban 150,339,225 koronára emelkedett, ami a megelőző évvel szemben 15,421,472 korona szaporulatot jelent. Az össznyereség 1,025,952 koronát tesz ki. A nyereségben részesedő csoport életbiztosítottjai az elért évi nyereségből 152,949 koronát kapnak. A közgyűlés egy tizenháromszázalékos, azaz 52 koronás (az elmúlt évben 45 korona) osztalék kifizetését határozta el. A megmaradó nyereségösszege 350.000 korona a rendkívüli tartalék-alaphoz, 40.000 korona a jégbiztosítási külön tartalék-alaphoz és 40.000 korona az életbiztosítási nyereségrészesedők tartalék-alapjához, mint rendkívüli átutalás csatolattik, míg az ez után megmaradó 104.882 korona maradék új számlára lett átvéve. A társaság biztosítéki alapjai az újonnan kibocsátott 2500 darab részvény beszámításával 47,472,160 koronát tesznek ki, tehát 8,447,005 koronával többet, mint az előző évben.

Az értéktőzsdéről. Ma kissé szilárdabb volt a tőzsde, de egy érték körül sem fejlődött nagyobb üzlet. A tartózkodó magatartásra az szolgáltatott éke, hogy olyan hírek terjedtek el a tőzsdén, melyek néhány nagyobb érdekelttség visszavonulásáról beszéltek. Nagyobb üzlet csak a Magyar Bank, a Városi Villamos és Drasche részvényeiben volt. Utóbbi 6 koronával magasabb árfolyamon zárult.

A Generali forgalma. Az Assicurazioni Generali életbiztosítási osztályánál 1911. évi március havában 2333 ajánlat 18,267,586 kor. 90. fill. biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 2088 kötvény 15,899,457 kor. 40 fill. biztosítási összegre állított ki. J. évi január 1-je óta 6333 ajánlat 52,510,886 kor. 04 fill. biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 5616 kötvény 44,795,514 kor. 82 fill. biztosítási összegre állított ki. Az 1911. január elseje óta bejelentett károk összege 2,503,146 kor. 94 fill.-re rug. Az életbiztosítási osztály kimutatói állománya 1910. december hó 31-én 148,072 kötvény után 1,106,056,556 kor. 66 fill. tőkét és 1,970,859 kor. 51 fill. járadékot tett ki, amire készpénzben 327,285,232 kor. 15 fillér van tartalékba helyezve. Az 1910. évben az életbiztosítási osztály által teljesített kifizetések 23,644,774 kor. 09 fillért tették ki s az összes ágazatoknál a társaság alapítása óta (1831.) az évenkénti kimutatók szerint fizetett károk 1,018,074,811 kor. 43. fillért tesznek ki. A biztosítás minden pótdíj nélkül érvényben marad a teljes összeg erejéig, ha a biztosított népfelkelési kötelezettségét fogva hivatott be. A betöréses lopás elleni osztálynál ugyanezen hónapban 78 károset jelentetett be 45,609 kor. összeggel, f. évi január 1-e óta 21) károset 91,259 korona összeggel került bejelentésre.

A Duna-Tisza-csatorna iránya. Mi voltunk az első, akik megírtuk, hogy *Hieronymus* Károly kereskedelemügyi miniszter már elkészítette a Duna-Tisza-csatornáról szóló törvényjavaslatot s azt előzetes jóváhagyás végett a királyhoz terjesztette. Megírtuk a 7. szakaszról álló törvényjavaslat főbb irányelveit is. Most még a következő részletekről értesülünk:

A Hozzoptzky Alajos miniszteri tanácsos által kidolgozott terv szerint a csatorna a soroksári Duna-ágból indulna ki és Csongrádnál torkolna a Tiszába. A csatorna Peszér és Adacs községeken keresztül délkeletnek halad, Kecskeméttől délre a monostori pusztán fordulna kelet felé Csongrádnak. A csatorna magas vezetési rendszer alapján létesítették akként, hogy több tartányra oszolva, úgy a danai, mint a tiszai oldalon lépcsőzetesen nyerne kiképzést, amelynél az egyes tartányok közötti összeköttetést a kamara-zsilipek végzik. A csatornának vízzel való ellátása a Duna felől szivattyúzással történik, de a talajvíz is táplálni fogja a csatornát. Vízének fenékszélessége 18 méter, mélysége két és fél méter, a csatorna szélessége a rendes hajózási vízszinben 28 méter, a fél méter duzzasztható vízszinben pedig 30 méter. Ez a szabadvonalon találkozó 650 tonnás uszályoknak egymás mellett való kényelmes elhaladását biztosítja. A vontató utak a csatorna mindkét oldalán 3 és fél méter szélesek. A csatorna egész hossza 141.1 kilométer, amelyből átsott csatornára 126.5 kilométer esik. A budapest-csongrádi csatorna a mesterséges vízi uthoz fűződő követelmények tekintetében csak úgy emelkedik teljes jelentőségére, ha a Maros folyót Piskiig hajózhatóvá teszik, ennek a vízszabályozásnak költsége a földmívelési tárczát terbeli. A csatorna 46 és fél millió koronába kerülne. Ez összeget 6 évre elosztva folyósítják, amely idő alatt maga a csatorna is elkészülne. A miniszter a csatorna közgazdasági jelentőségét abban látja, hogy a vízen való szállításhoz a tonnakilométer 1 fillérbe kerül, míg a vasuti szállításhoz 4 fillérbe.

Mozgalmas napok a gabonátőzsdén. A gabonátőzsdének mostanában mozgalmas napjai vannak. A határidőpiac áprilisi érdekelttsége sokkal nagyobb, mint ahogy azt a terminus kezdetén hinni lehetett és minthogy a hospárt minden egyes cikknek átvételére jelentkeznek, a bianco-eladók

kénytelenek köteleiket nyakra-főre lefedezni. E fedezési műveletek persze csak emelkedő árak mellett lehetségesek. Rozsban és zabban a szállítási bejelentések elég tekintélyesek és e két cikkből az átvéők már eddig is többet kapnak, mint amennyire számítottak, ellenben búzából mai napig még egy szemet se mondtak fel, ami még bátrabbá teszi a különben is felfelé spekuláló tőzsdei elemeket vásárlásaik folytatásában. Már megírtuk, hogy luzában a *halvani Deutscher* cégnek van nagy hozzerdekeltsége és a piacon biztossra veszik, hogy esetleges búzafelmondások e helyről átvéőkre találjanak.

Ipartestületi közgyűlés. A budapesti szűcsök, sapkások, kalaposok, hangszerkészítők ipartestülete tegnap tartotta az Országos Iparegyesület disztermében huszonkettedik évi rendes közgyűlését. Az évi jelentés felolvasása, a zárszámadások előterjesztése s a felmentvények megadása után a választásokra került a sor, melynek folyamán *Dán Leó* kereskedelmi tanácsost a testület elnökövé választották.

A pénzüntézetek hivatalos órái. A holnapi nemzeti ünnepen a pénzüntézetek egységes megállapodás szerint nem tartanak hivatalos óráit. Ugyanezek megállapodtak a nagypénteki hivatalos órákra is. E megállapodás szerint pénteken csak délig lesznek hivatalos órái a pénzüntézeteknek.

Pénzüntézetek tanácskozása. A Magyar Pénzüntézetek Országos Szövetsége szegedi körzeta pénzüntézetek nagygyűlést tartott tegnap Szegeden a csongrád-, torontál-, bácsbokodrog- és esanádmegeyi pénzüntézetek nagyszámú részvételével. *Koós Elemer* a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár vezérigazgatójának üdvözlő beszédére *Mándy Lajos* a pénzüntézetek tömörülésének fontosságát fejtegette. Előadásokat tartottak *Hoványi Géza* orsz. képviselő a pénzüntézetek tisztviselői nyugdíjintézetéről, *Perjessy László* kamari titkár az ipari hitelről, *Leitner Zsigmond* a jelzálogüzletről. Az ülés után számos intézett lépett a szövetség tagjai sorába.

Új részvény a tőzsdén. Ma vezették be a Bárdi Automobil R-T. részvényeit a tőzsdére. Az új papirosban mindjárt történt kötés s a kereslet hatása alatt a részvények néhány koronával emelkedtek. A bevezető árfolyam 440 korona volt s záratkor 446 koronás árfolyamot mutattak a részvények.

Az osztályorszjáték mai huzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

- 400,000 koronát nyert: 33378.
- 10,000 koronát nyert: 63736.
- 5000 koronát nyertek: 248 41521 56863 94958 106203.
- 2000 koronát nyertek: 98 3818 5628 6444 6994 11260 14678 18163 24248 15695 36590 38131 39165 40092 42035 44662 70492 76280 96186 98105 104949.
- 1000 koronát nyertek: 2764 7532 8787 8884 11331 17364 20993 21100 23965 28513 29923 33889 34665 34801 34940 41235 41728 43478 44523 47560 50175 54112 55231 56538 58031 60388 65142 66568 68685 69450 71984 72435 73574 73772 76385 76978 78322 79419 79538 81568 82770 84301 87841 90485 96058 96777 97363 101038 10105 105684 106345 106614 107501 109960.
- 500 koronát nyertek: 19 430 2872 3110 3896 5065 8203 10551 11716 12478 13043 15272 18259

ÖN MAGÁNAK

ellensége, ha üzleti költségeit csökkenteni nem

igyekszik.

Kérjen mintákat sokszorosító viaszpapiros és festék dobozárunkból Roneo vagy bármely más rendszerű sokszorosító gép számára.

Árunk és minőségeink minden versenyen felül állnak.

ZILAHAI és SZABÓ

Budapest, VI. kerület, Mozsár-utca 9. szám.

Kéztisztító pasztánk felülmúlhatatlan! Sokszorosító- és írógépszalag-festékes kezeket pillanat alatt tisztít.

Telefon 139-90. Telefon 139-90.

19967 22453 25490 27153 27420 28100 30136 31148
33685 36026 37015 38629 41016 41300 46262 44815
44820 46430 46687 43962 47032 47813 48035 49622
50350 51436 57510 57660 61496 62138 63563 64067
66207 66486 70272 72138 79060 73346 74761 75992
76514 78351 89426 83218 84883 86680 89568 91094
91625 92394 96371 97351 98304 99712 100613
101823 101931 102533 104104 107158.

Óriási szerencse Gaedickénél. Kellemes husvéti ünnepjük van ama 8 szerencsés ügyfélnek, kik Gaedicke bankházában Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. szám alatt megvásárolták a 33378. számot. Ezen szám a mai húzás legnagyobb főnyereményét, 406.000 koronát nyerte.

Az osztálysorsjáték mai húzásán az 5000 koronás főnyereményt a 106208 számú sorsjeggyel a Hecht Bankház szerencsés vevői, Ferenczies-tere 6. nyerték.

Kereskedők gyűlése. A szarvasi kereskedők tegnap a kereskedőtársulat helyiségében igen látogatott gyűlést tartottak. Balkányi Kálmán, az OMKE. kiküldött titkára ismertette az OMKE. múlt évi működését és idei programját.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védelem a következő fizetéképtelenségeket közli: Klein Izsó kereskedő, Miskolczi: — Garbán István kereskedő Tarnócz.

A búkkfatermelők tanácskozása. A búkkfatermelők tegnap össziülést tartottak, amelynek tárgya a búkkfatermelői termelvények eladási árainak és feltételeinek egységes szabályozása czéljából létesítendő egyesülés megalakítása volt. Az előterjesztett határozatok, amelyeket beható tárgyalás után csekély módosítással elfogadtak, április 20-án lépnek érvénybe. Ezután a választásokra ettették meg.

Második vágány Szolnoktól—Piskiig. A második vasúti vágány hiánya nagyon érezhetővé vált a Budapest—Szolnok—Arad—Piski között haladó fővonalon. Erdély természeti kincsének fokozott mértékű kiaknázása, a hunyadmegyei szénbányák és az erdélyi erdőségek termékeinek elszállítása annyi újabb és újabb vonatnak beiktatását teteti szükségessé, hogy egy smpár ezt a tömegforgalmat le nem bonyolíthatja. A kereskedelemügyi miniszter épp ezért rendeletben utasította az aradi üzletvezetőséget, hogy Szajol—Püspökladány, Arad—Szajol és Arad—Piski között a második vágány előkészítő munkálatait fejezze be s terjeszsen föl három hét alatt kimerítő jelentést. A második vágány tehát rövid idő alatt elkészül.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, április 10.

A készáruipiaczon kifejezetten szilárd volt ma az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak ugyan, de azért mégis elég jó árakat ígértek. Élénkább forgalom nem fejlődött ki, elkelt mintegy 10,000 q buza a szombatiaknál 10 fillérrel drágább áron. A legdrágább eladási ár 12.37 és fél korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 10.85 korona 75 kilós bajai buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 10 fillérrel, a zab 15 fillérrel, a tengeri 5 fillérrel drágább. Forgalomba került: 600 q rozs 8.40—8.50 koronás áron, 2500 q zab 9.00—9.15 koronás áron és 100 q tengeri 5.87 és fél koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet lázas izgatottság mellett, rendkívül viharosan indult meg. A kulissz roppant türelmetlenül várta az üzlet kezdését jelző csengést és alig hogy ez elhangzott, oly nagyarányú forgalom fejlődött ki, aminőt csak nagyon rendkívüli események szoktak előidézni. A fedezési vásárlások majdnem folyvást tulsúlyban tartották magukat és így tehát az árfolyamok is egyre magasabb színvonalra emelkedtek. Ma már az eddig erősen elhanyagolt októberi buza iránt is igen élénk érdeklődés mutatkozott, minek folytán ez is erősen feljavította a jegyzését. Az áprilisi buza ma 12.02 koronán indult, előbb 12.06 és 11.99 között ingadozott, aztán 12.13-ig szűkült fel és zárlatkor 12.09 koronán maradt. Az októberi buza mindjárt a megnyitáskor 8 fillérrel a szombati zárlaton felül, 10.92 koronán indult, előbb 10.88-ig gyöngült, aztán rohamosan 11 koronáig emelkedett és zárlatkor 10.96 koronán maradt. A szombati zárlatához viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza tíz fillérrel, a májusi buza tizenkét fillérrel, az októberi rozs négy fillérrel, a májusi tengeri kilenc fillérrel emelkedett, az áprilisi rozs két fillérrel gyöngült, az áprilisi zab árfolyama pedig teljesen változatlan maradt. Az áprilisi ügyletekre ma 25.500 q rozst és 17.000 q zabot jelentettek be folyó hónap 15-iki szállításra, ami az áralakulást semmiképpen sem befolyásolta.

A gabonatőzsde holnap a nemzeti ünnep miatt zárva lesz.

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	24.50—24.70
"	76	23.85—24.10	80	24.60—24.80
"	77	24.00—24.30	81	—
"	78	24.30—24.55	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	24.35—24.60
"	76	23.70—23.90	80	24.4—24.60
"	77	23.85—24.10	81	—
"	78	24.15—24.35	82	—
Pestvidéki	75	—	79	24.40—24.60
"	76	23.80—23.95	80	24.45—24.70
"	77	23.85—24.20	81	—
"	78	24.20—24.50	82	—
Bánsági	75	—	79	24.35—24.65
"	76	23.70—23.90	80	—
"	77	24.80—24.5	81	—
"	78	24.20—24.40	82	—
Bácskai	75	—	79	—
"	76	23.80—24.05	80	—
"	77	23.95—24.20	81	—
"	78	24.30—24.50	82	—
Rozs I-rendű uj	—	—	—	17.20—17.30
középmínőségű uj	—	—	—	17.05—17.15
Árpa takarmány I-rendű	—	—	—	16.40—16.90
II-rendű	—	—	—	15.80—16.30
Zab I-rendű	—	—	—	18.20—18.60
II-rendű	—	—	—	17.50—18—
Tengeri belföldi ó	—	—	—	—
" uj	—	—	—	11.70—11.85

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 200 q 79 k 24.75 K, 100 q 79 k 24.70 K, 100 q 78 k 24.30 K, 150 q 77.8 k 24.20 K, 300 q 77 k 24.30 K, 500 q 76 k 24.25 K, 100 q 76 k 24.35 K.
Fejérmegyei: 150 q 78.5 k 24.30 K.
Pestvidéki: 100 q 79 k 24.60 K, 200 q 78.5 k 24.60 K, 100 q 78 k 24.50 K, 100 q 77.5 k 24.40 K, 300 q 77.5 k 23.90 K keverékes 300 q 76 k 24.20 K kecsira.

Felsőmagyarországi: 100 q 78 k 24.50 K, 100 q 76 k 23.75 K.

Marosmenti: 100 q 77 k 24.10 K.

Bajai: 1000 q 75.5 k 21.70 K.

Bácskai: 950 q 74.5 k 23.80 K, 580 q 75 K 23.90 K.

Rozs: 150 q 17.— K, 100 q 16.90 K, 100 q 16.80 K kpf. pp.

Zab: 100 q 18.30 K, 100 q 18.30 K, 100 q 18.20 K, 200 q 18.30 K, 200 q 18.— K kpf.

Tengeri: 100 q 11.75 K kpf.

Az árak 100 kilogrammonként, koronaértékben értendők.

A határidőpiacon kötöttség:

Dél előtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1911-re:

Buza áprilisra 12.02—06—11.99—12.13—

Buza májusra 11.80—79—92—88—

Buza októberre 10.92—88—87—82—86—84

Rozs áprilisra 8.52—72—76—71—72—

Tengeri májusra 5.72—74—72—82—80

Tengeri júliusra 5.91—96—93—97—

Zab áprilisra 9.12—19—09—11—09.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra 12.09—12.10

Buza májusra 11.88—11.89

Buza októberre 10.90—10.91

Rozs április 8.72—8.73

Tengeri májusra 1911-re 5.80—5.81

Zab áprilisra 9.09—9.10

Budapesti gabonaforgalom.

1911. április 7-től 1911. április 9-ig.

Érkezett Elszállított

méter mássa

Buza	20712	6000
Rozs	3060	1191
Arpa	684	—
Zab	5280	5372
Tengeri	17062	39107
Liszt	307	12976
Korpa	3600	2562

Ertéktőzsde.

A pénzügyi nehézségei a spekulánsok vállalkozó-kedvét lehangozta, minek következtében a mai előtőzsde megnyitáskor tapasztalt áremelkedés kevés kivétellel elveszett ismét. A nemzetközi értékek ára lemorzsolódott, a helyi piacon a magyar bankrészvény és a városi vasut kissé drágábban volt keresett ugyan, de a többinek az ára csökkent, kiváltképpen a rimamurányi részvénye, amely a bécsi vaspiacon gyöngülésének az árát fizette meg. A készáruipiaczon tartott áron folyt a vásár, egy-két építőipar-érték és világitási vállalat részvénye drágább áron cserélt gazdát. A zárlat kifejezetten gyöngye volt. Megemlítjük végül, hogy a hazai takarékrészvényért 1—2 koronával nagyobb árat fizettek, mint legutóbb. — A déli tőzsde iránya már azért sem javult, mert a berlini jelentés nem buzdított és holnap ünnep lévén, mindenki csak a legszükségesebb tranzakcióra szorítkozott. Egyébiránt a közönség révén is kevesebb megbízás volt elintézendő, aminek az az oka, hogy a husvét hetében rendszerint inkább lebonyolítanak. A nemzetközi piac értékeinek ára lemorzsolódott, mert a berlini jelentés nem elégtett ki. A helyi piacon is olcsóbban folyt a vásár. A készáruipiaczon az árnívó alig változott. A járadékpiac üzletlen volt. A valuta és ércváltó nem változott, A zárlat csöndes volt.

Az előtőzsdén kötöttség: Osztrák hitelrészvény 655.75—656.25, Magyar hitel 824.50—825.25, Jelzálogbank 480.25—480.50, Rimamurányi 680.25—682.25, Közúti vasut 754.75—755.50, Városi villamos 398.50—400.50, Magyar bank 718—722, Magy. agrárbank 513.50—514.50, Általános köszénbánya 704—708, Danubius hajógyár 494—495, Ganz-féle vasöntő 4555—4575, 1911. évi kibocsátású Ganz-féle 4155, Egyesült izzólámpa 363—366, Temesvári szeszgyár 415, Horvát-szlavon cukor 685, Hazai takaréksorsjegy 119—120.50.

A déli tőzsdén kötöttség: Osztrák hitelrészvény 654—655, Magyar hitel 823—824, Jelzálogbank 480—481, Leszámitolóbank 567—568, Rimamurányi 689—691, Közúti vasut 753—755, Városi villamos 400—402, Hazai bank 305, Magyar bank 720.50—719, Általános takarékpénztár 675, Drasche-féle 701—708, Általános köszénbánya 703—706, Ganz-féle 4575.

Az utőtőzsde iránya csekély forgalom mellett barátságos volt. A helyi értékek ára egy itteni bizományos vásárlása nyomán kissé javult. Kötöttség: Városi villamosvasut 401—, Közúti villamos 754—755.—, Magyar bank 719.

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, április 10. (Saját tudósítónktól.) Tekintettel a tulnyomó külföldi szilárd árjegyzésre az itteni piac irányzata gabonaneműekben jó

Budapesti Szanatóriumok és Gyógyító Intézetek Egyesülete.

A) Intézetek bejáró betegeknek.

Dr. Hónig Izsó A villamos minden neme. (Elektróvilágítás, Röntgen-fény, fűtők, stb.) Bevált gyógymódok bel-, ideg-, bőr- és anyagcserebetegségek ellen.

Inhalatorium a Dr. Jakab-féle Liget-Szanatórium-ban VI., Nagy János-u. 47. szám. Inhalációs kezelés. Pneumatikus kamra, surított és ritkított levegő, szőlő- és gyógyszerek belegezés.

Dr. Justus Bőrbajokat gyógyító és szépségápoló intézete Karoly-körút 14.

Engarás gyógyítás, Röntgen, forróleghőkezelés, fűtők, kozmetikai műtétek.

Dr. Pajor Inhalatorium Vas-utca 17.

Asthma-gyógyomód Pneumatikus kamra, szőlő- és gyógyszer-belegezés.

Dr. Glück-féle vizgyógyintézet és szanatórium, Városligeti fasor 11. szám.

Vizgyógykezelés, szénsavas fűtők, masszázs, elektrotherapia.

Dr. Kelech Miklós Budapesti mechanikai Zander-intézet. Múzeum-körút 2.

Mechanikai gymnasztika, testgyógyítás, masszázs. Szénsavas forróleghő- és villamos fűtők. Elektromágneses, villamos és vizgyógykezelések.

Dr. Róth orthopéd szanatóriuma és vizgyógyint. Stefánia-ut 55. sz. Hännlakóknak is.

Testgyógyítás automata készülékkel s corsetteivel. Svéd torna. Törött vagy izületi-gyulladásos láb fájó kezelése.

Dr. Schiff Kálmán IV. Karoly-körút 22.

Testgyógyítás, speciális gyermek ágytorna, masszázs, forróleghő- és villanfűtők orth. fűtők készítése.

b) Intézetek bennlakó betegeknek.

Dr. Jakab-féle Liget-Szanatórium VI., Nagy János-u. 47.

Diétás, diagnosztikus, fizioterapiás intézet belbeteg, idegbeteg, csukorbeteg, köszvényesek részére.

Dr. Mátrai Gábor v. egyetemi tanárség Stefánia-ut 55. szám

Csukorbeteg, vese, gyomor, belbeteg, köszvényesek diétás kezelése. Hízalokurák. Bejárók részére is.

DR. PAJOR szanatórium VII., Vas-utca 17.

Belbeteg, idegbeteg, őszi beteg osztályok.

Dr. Batizfalvy-féle szanatórium VII., Aréna-ut 82.

Vizgyógyomód, villamos kezelés, diétás kezelés, hőfürdők, napfürdők, Hízaló-soványító kúra. Bejáróknak is.

tartott, takarmányáraké szilárd volt, tengori 5, zab 5-10 fillérel drágult, de a forgalom egy ezikkben sem öltött nagyobb méreteket.

Jegyzetelt buza: Tiszavidéki 12.70-12.95. bánáti 13.35-12.65, székesfehérvári 12.25-2.60, mosoni és győri 11.90-12.15, felsőmagyarországi és csepeli 11.80-12.15, déliavasuti 11.80-12.10, alsóausztriai 11.50-11.95 K.

Rosa: felsőmagyarországi 8.90-9.20, csepeli 8.85-9.10, pestmegyei 9-9.20, déliavasuti 8.85-9.95, különféle magyarországi 8.85-9.05, ausztriai 8.95-9.20.

Arpa: morvaországi 10.15-10.60, marchfeldi 8.70 9.50, bősvidéki 8.80-9.60, felsőmagyarországi 9-10, mosoni és győri 8.80-9.50, déliavasuti 8.75-9.25, északmagyarországi 8.80-9.50, maláta 8.40-8.75, takarmány 7.55-7.90.

Magyar tengeri 6.25-6.45. Cinquantin 8-8.60. Magyar zab 9.40-9.95, válogatott 9.95-10.35, romániai 9.25-9.75.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, április 10. Szilárd alapirányzat mellett a piacz nyugodt. Az előtőzsdén az árfolyamok meglehetősen tartottak, csak alpesi gyöngült realizációk hatása alatt és Skodaártek árfolyama hullámzott. A délitőzsdén az árfolyamok alig változtak, a hangulat kedvetlen lett.

10 óra 45 perckor: Osztrák hitel 658, Magyar hitel 826, Laenderbank 527.75, Unionbank 621, Államvasut 755, Déliavasut 113, Alpesi 820, Rimamurányi 692, Skoda 682 (685 után), Fegyvergyár 755.50.

1 óra 30 perckor: Osztrák hitel 655.25, Magyar hitel 825, Anglobank 327.75, Unionbank 620.50, Laenderbank 525, Bankverein 547.50, Államvasut 754.50, Déliavasut 112.75, Prágai vasut 270.5, Alpesi 828.75, Maj. jár. 92.95, Magyar kor. jár. 91.50, Török sorsj. 233.50, Márka 117.32.

Bécs, apr. 10. (Magyar értékek zárata), 4 százalékos arany-járadék 111.45, Tiszal és szegedi kölcsön-sorsjegy 155.80, Magyar hitelbank részvény 823.-, Magyar lezámitoló és váltó részvény 566.-, Rimamurányi 687.30, Magyar cukoripar -.-, Adria hajózási részvénytársaság -.-, Magyar koronajáradék 91.55, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény -.-, Magy. nyerm.-kölcs. sorsjegy 223.50, Kassa-Oderbergi Vasutrézv. -.-, Magyar jelzálogbank 479.-, Magy. kereskedelmi bank -.-

Bécs, apr. 10. (Osztrák értékek zárata), 4.2 százalékos papír-járadék 92.95, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.60, 1860-as sorsjegy 161.25, Osztrák hitel sorsjegy -.-, Angol-osztrák bankrészvény 327.-.

Bécsi Bankverein 547.-, Osztrák-magyar bank 1928.-, Déli vasut 112.30, Dunagőzhajózási r.-t. 1127, Dohány részv. 337.-, Cs. k. arany (vert) 11.37, Német bankv. 117.30, Osztr. Lloyd 590.-, 4.2 száz. ezüst jár. 92.95 96.45, Osztr. koronajáradék 92.95, 1864-es sorsj. -.-, Osztrák hitelintézeti részvény 655.43, Union-Band 620.75 Osztrák Landerbank 528. 0, Osztrák magyar államvasut 7 3/4, Eltevélygi vasut -.-, Alpesi részvény 828.50 20 frankos 19.-, Londoni váltóár 239.87, Lipótkohó 629.- Török sorsjegy 232.00

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 10. (Értéktőzsde.) A mai tőzsdén a forgalom a közelgő ünnepek miatt túlnyomórészt tartott árfolyamok mellett általában szűk határok között mozgott. Csak egyes értékekben fejlődött ki mindjárt megnyitáskor élénkebb üzlet, így különösen villamossági értékekben, a pétervári nemzetközi kereskedelmi bank részvényei és egyes vasutértékekben. Az utóbbiak közül a varsó-bécsi, Kanada és Orient vasut részvényei kívül a magas vezetékű villamos vasut részvényei iránt is érdeklődés nyilvánult meg. Ezzel szemben bányáértékek gyöngülésre hajlottak. Jól tartottak voltak gőzhajózási részvények. A második üzletóra folyamán a hangulat a bányáértékek szilárdabb magatartásával összhangban barátságosabb volt, a forgalom azonban lényegesen nem élénkült. Ezzel szemben a pétervári nemzetközi kereskedelmi bank részvényeire realizációk, osztrák értékekre, különösen déli vasutra eladások káros hatással voltak. A készáruipiac ipari értékek egyenletlenek voltak. Napi pénz mintegy 3 százalékos, magánkamailáb 2 1/2 százalékos.

Berlin, apr. 10. Zárlat. (Saját tudósítónktól) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék 96.40 4 százalékos osztrák aranyjáradék -.- osztrák hitelrészvény 2 5/7 Déli vasut 19.20 orosz bankjegyek 216.30, 4 százalékos új orosz kölcsön 94.10, Discontó Commandit 19.-, Dinamitruszt 190.50, Harpeni 188.20 Unifkált török járadék 9.90, 4.2 százalékos ezüst jár 93.-, 4 százalékos magyar aranyjáradék 94.-, Magya koronajáradék 91.70, Osztrák-magyar államvasut -.- Bécsi váltóár 851.75, Olasz járadék -.- Ált. villamossági Edison 277.10, Gelsenk-rehoni 209.-, Laurakohó 175.10

Frankfurt, apr. 10. Zárlat. 4.2 száz.-os papírjáradék -.-, 4 száz.-os osztr. ar.-jár. 98.50 Magy. ar.-jár.

93.40 Osztr. hitelint. részv. 205.75 Osztrák-magyar államvasut 159.75, Északnyugati vasut -.-, Bussthe radi vasut -.-, Londoni váltóár 242.5, Bécsi Bank verein 139.75, Villamos részvény -.- 3 százalékos magyar aranykölcsön -.-, 4.2 százalékos osztrákjáradék 96.75, Osztrák koronajáradék 93.85, Magyar koronajáradék 91.50 Osztrák-magyar bank 138.15, Déli vasut részvény 19.50 Eltevélygi vasut -.-, Bécsi váltóár 851.50, Párisi váltóár 808.30, Union bankrészv. 155.50

Hamburg, apr. 10. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 96.10, 1860. sorsjegy 171.50, Déli vasut 19.10 4 százalékos aranyjáradék 98.-, Osztrák hitelrészvény 200.25, Osztrák-magyar államvasut -.-, Olasz járadék 103.-, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 91.10.

London, apr. 10. Angol consol 81.15 1/8.

Páris, apr. 10. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 96.17, Osztr. aranyjáradék 99.15, Magyar arany járadék 97.10, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 509.75 3/4 százalékos Olasz járadék 103.70, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 290.-, 5 százalékos marokkói járadék 525.- 4 százalékos 1890. román köles 97.50, 4 százalékos amori. románjár. 1907. 95.-, 5 százalékos orosz járadék 106.15 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 101.63 4 százalékos spanyol jár. 97.50 4 százalékos unifikált török jár. 92.75 Török sorsjegy 220.25 Török dohányrészvény 358.97, Osztrák földhitelintézet 1421, Osztrák Landerbank 564.- Magyar jelzálogbank 506.-, Banque de Paris 18,09 Banque Ottomane 713.-, Osztrák-magyar államvasut -.-, Déli vasut -.-, Meridionalvasut 686.-, Hartman gépgyár 837.-, Rio Tinto 16.9, Suererie d'Egypte 79.-, Tuila 109.-, Uríkányi közsén 183.-, Charterton 44.75, De Beers 473. 0 East Rand 1 4/50, Jagersfontein 209.50, Trans. Land Comp. 60.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 209.66, Váltó német piacokra (rövid) 123.62, Váltó Bécsre (rövid) 105. 7, Váltó Belgiumra (rövid) 3/16, Olasz arany-váltó rövid 7 1/8, Váltó Svájcra (rövid) -.-, Csekk Londonra 253.-, Magánkamailáb 2 1/4.

ÉKSZEREK, ARANY ÉS EZÜSTÓRÁK a legszolidabban vásárolhatók Löw Sándor óras és ékszerésznél 6 es. és kir. Fensége József főherceggel kamarailátója BUDAPEST, VIII, József-körút 81. Fioktétel ürdödény alatt: TRENCSEN-TEPLICEN. Telefon 62-68.

Budapesti értéktőzsde table with columns for various securities, bank shares, and exchange rates. Includes sub-sections like 'Államadósság', 'Bankok', 'Záloglevelek, elsőbbségek', 'Biztosító társaságok', 'Gőzmalmok', 'Iparvállalatok', 'Sorsjegyek', and 'Közlekedési vállalatok'.

TELKEK

120 parcella 300 □-öles a villamos közelében, □-ölenként 4 koronától 6 koronáig 5 évi részletfizetésre eladó. Ezen helyen már 3000 telek adatott el és az építkezés nagyban folyik. Bővebbet:

Várady, Alsó-erdősor 12. szám.
Telefon 105-33. Telefon 105-33.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Milyen időre?	Nyers	Finomított
Azonnali szállításra	53.—	58.—
Április—júniusra	53.25	58.25
Április—szeptemberre	53.50	58.50
Július—szeptemberre	54.—	59.—
Irányzat: Nyugodt, Bécsi nyersszeszjegyzés	48.50	49.—
Prágai "	48.—	48.50
Lembergi "	45.25	45.50
Trieszti exportszesz (finom)	22.—	23.50

Kőbányai sertéspiac.

Április 10. Elsőrendű, fiatal, nehéz (páronként 320 klg-on felül) 170—172 fillérig, fiatal, közép (páronként 251—320 kgr.) 174—176 fillérig Magyar szedett: Közép (páronként 240—280 klg.) 180—182 fillérig. Sertéslétszám: 1911. április 7. készlet 19797 darab, április 8—9. felhajtott 1138 drb, április 8—9. maradt készlet 214 drb, április 10. 2072 drb. A hizott sertésüzletirányzata: üzletellen.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbiztonsági igazgatóságától.) 1911. április 10-én. Előző napi eladatlant maradvány 902 drb sertés, 14 drb süldő. Mai felhajtás 1111 drb sertés, 100 drb süldő, összesen 2013 drb sertés, 114 drb süldő. Eladott 1192 drb sertés, 100 drb süldő. Mai maradvány 821 drb sertés, 14 drb süldő.

Árjegyzés. Zsírsertés. Öreg I. rendű 350 klg. felül ételsúlylevonással 163—166 fillér. Fiatal nehéz 300 klg. felül ételsúlylevonással 160—186 fillér. Fiatal közép 220—230 klg-ig ételsúlylevonással 160—186 fillér. Fiatal könnyű 120 klg-ig ételsúlylevonással 170—188 fillér.

lér. Hussertés könnyű 140—300 klg-ig ételsúlylevonással 162—186 fillér. Süldő belvárosi elősúlyban 110—122 fillér. A vásár irányzata közepes. — Az árak változatlanok.

Bécsi vágómarhavásár.

Április 10. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtott 750 darab magyar, 670 drb galicziai, 444 darab németországi.

Jegyek kilogrammonként elősúlyban Magyar hizó-ökör I-ső minőségű 90—96 fillér, II. minőségű 86—89 fillér, III. minőségű 72—84 fillér, galicziai hizóökör I. minőségű 104—108 fillér, II. minőségű 96—102 fillér, III. minőségű 90—94 fillér, német hizóökör I. minőségű 104—112 fillér, II. min. 96—102 fillér, III. minőségű 88—94 fillér, legelő ökör 80—90 fillér, bika 76—86 kor., tehén 74—94 korona, bivaly 56—70 korona, 100 kíogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

Felolós szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

ROTH LAJOS magyar gyermek-
kocsi és kosárfő-
gyári raktára
BUDAPEST, VI., Teréz körút 3.
Árjegyzék bérmentve.

TELEFON 76-28.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap az ország déli-délkeleti felén fordult elő jórészt 5 mm-t meghaladó csapadék (seő, havaseső és hó); a Duna-Tisza közének nagyobb felén s mellette a Tiszántúl, meg Erdély délnyugati felén 10 és 20 mm. között ingadozott a csapadék mennyisége. Délkelet felé ma reggel is általános a hávazás. A hőmérséklet többnyire lényegtelenül változott, országszerte átlag 7—8 fokkal alacsonyabb a normálisnál, gyenge éjjeli fagy csaknem mindenütt volt és a minimum —7 C. fok volt Tatrafüreden (Arvaváralján) és Selmeczbányán —4 C. fok), a maximum pedig 13 C. fok Fiumében. Számos helyen élénk szél is uralkodott.

Prognózis a következő 24 órára:

Némi hőemelkedés várható, helyenkint, főleg Keleten csapadékkal. (Sürgönyprognózis: Enyhébb, sok helyütt csapadék.)

Állomás	Levegő hőmérséklet mm. 700	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és ereje	Felhőzet		Csapadék mm.		Hőmérséklet	
				max.	min.	max.	min.	max.	min.
A. Szatmár	62.8	1.2	N2	4	3	4	0		
Ungvár	—0	0.0		—	—	—	—		
Késmárk	62.8	3.5	N2	4	1	0	4		
Losonc	—0	—		—	—	—	—		
Ogyalla	59.8	0.9		—	—	—	—		
Budapest	59.9	1.4	E1	4	—	—	—		
Hérsény	59.9	0.0	N2	4	—	—	—		
Keszthely	59.1	0.6	N2	3	—	—	—		
Pécs	57.8	1.1	EN2	—	—	—	—		
Zágráb	54.2	4.8	NE3	—	—	—	—		
Fiume	59.2	3.4	E	4	3	—	—		
Szeged	58.9	3.0	E	4	—	—	—		
Temesvár	58.4	2.4	E	4	—	—	—		
Nagyvárad	61.7	1.5		4	4	6	6		
Kolozsvár	60.6	2.2	NW3	4	1	6	6		
Nagyszombat	—	3.0	N	2	—	—	—		
Szatmár	—	1.0	N3	4	1	3	3		
Eger	—	3.4	N4	—	—	—	—		
Arvaváralja	—	2.4	NE2	—	—	—	—		
Selmeczbánya	—	0.8		4	—	—	—		
Komárom	—	1.2	NW	4	—	—	—		
Magyar-Ovár	—	2.6	W2	4	—	—	—		
Sopron	—	5.3	NE3	4	1	—	—		
Eszék	—	0.5	NE4	4	7	11	—		
Győr	—	2.4	E3	—	—	—	—		
Debrecen	—	2.9	N0	4	3	5	—		
Kecskemét	—	3.6	N2	3	—	—	—		
Orostóza	—	3.0	NE1	4	—	—	—		
Arad	—	3.4		4	—	—	—		
Zsombolya	—	4.2	N1	4	—	—	—		
Versecz	—	—		—	—	—	—		
Orsova	—	—		—	—	—	—		

FÉRJ és FELESÉG

REGÉNY.

Írta: **J. LIES.**

— Persze, de ez éppen elegendő volt. Már kinn a vasuti állomásnál találkoztam egy határrendőrségi emberrel. Egy kicsit gyanúsán nézett, de egyikük sem vett magának annyi bátorságot, hogy megszólítson. Benn a városban is így volt. No, annyit mondhatok, hogy ezek sohasem fogják kérekeríteni a bűnösöket. Három óra hosszat járkáltam össze-vissza: beszéltem emberekkel, kérdezősködtem rendőröktől, de megjelene sem egyikükben sem keltett gyanút. Vegül is beleuntam a mázskálkásba s ide jöttem hozzád, abban reménykedve, hogy te minden bizonynyal le fogsz tartóztatni.

— Hát, ha még két perczig nem fedezed fel kilődöt, isten ugyse, letartóztatlak volna.

— No, még szerencse, hogy észrevetted az álszakált.

Erre aztán mindketten hangos nevetésben törtek ki s a hadnagy átkísérte barátját lakására, hogy megmondhasson s átöltözködhessék. Jó hosszú ideig elbeszélgettek egyrészt saját dolgukról, másrészt a bűnügy fejleményeiről s miután Jörksen még aznap este tüzetesen informálta Hermannat az ügy minden fázisáról, abban állapodtak meg, hogy egyikük sem fog ma tovább dolgozni.

— Még csak arra figyelmeztetlek, hogy érkezésemet tartsd teljesen titokban. A többitől majd én magam fogok gondoskodni. Majd holnap nekilátunk a dolognak teljes erőkkel. — Most pedig menjünk át a lakásdra.

— Kérlek, amint parancsolod, — szolott Jörksen s átvezette barátját az épület tulsó szárnyára, hol kényelmes garzonlakása volt. Hermann itt levette ruháját, melyet

utiruhának nevezett s mivel feladott csomagja még nem érkezett meg, magára öltötte Jörksen egyik hálóköntösét. Egy félóra múlva már mindketten vacsoránál ültek s elbeszélgettek az utról. Hermann éppen egy érdekes kalandját mesélte.

— Képzeld csak, — mondotta, — kénytelen voltam ugyszólván egy egész napot a személyvonat legrozogább kocsijában eltölteni. Mondhatom, nem nagyon ízlett az ut. Hanem aztán, hogy itt is, ott is felszállottak parasztek, fülelni kezdtem ide is, oda is, mert tudod, sohasem tudhatja az ember, hogy hol mit talál. Persze, yelem senki szóba sem állott volna a világ minden kincseért sem. En voltam közöttük a megvetett pária, akitől még a legrozogosabbak is elhúzódtak. Persze ennek csak örültem, mert így nem foglalták le figyelmemet. Hozzám legközelebb egy öt férfiből álló csoport ült. Mind morózus, marczona kinézésű férfiak voltak, s ők sem elegyedtek szóba senkivel. bár észrevettem, hogy mindenikük bírja a nyelvet. Oroszul beszélgettek egymással s nekem talán fel sem tűntek volna, ha a határon szállanak fel. Így azonban közelebb húzódtam hozzájuk s rejtve bár, de nagyon élénken figyeltem beszélgetésüket. Nem sok ügyet vettemek reám. Egyikük rám szolt, de mikor tudtára adtam, hogy nem beszélem az orosz nyelvet többé nem törődött yelem. Tudod, rendszeren mindig eltitkolom, hogy idegen nyelvet tudok, pláne olyankor, ha munkában vagyok. Számításomban most sem esalódtam. Az oroszok beszédbe elegyedtek s beszélésükből ki tudtam annyit venni, hogy Amerikába igyekeznek és pedig úgy, hogy első állomásuk a kontinensen Amsterdam. Ez azonban mit sem érdekelt engemet, hisz tudod, hogy számtalanszor megtörténik, hogy orosz munkások Stockholmon keresztül igyekeznek a határt átlépni. Figyelmemet inkább az hívta fel, hogy egyikük, aki minden bizonynyal a csoport vezetője volt sokkal intelligensebb viselkedést árukt

el, semmint az parasztról, pláne orosz parasztról feltételezhető. Ez vitte közöttük a szót, s mikor délfelé melegben elszunyókáltak a kocsi utasai s én is alvást mimeltem, egyszerre csak elkezd beszélgetni suttozva, alig hallhatóan.

Egy padosor választott el tőlük, de ugyis meg kellett erőltetnem minden idegemet, hogy beszédét kihallgathassam.

— Valahol megint baj van, — mondotta — Ugy látszik, a mester megint elhibázta a dolgot.

Ez mindjárt szeget ütött a fejembe, s bár a továbbiakból csak annyit tudtam meg, hogy egy hétig Amsterdamban kell maradniok, rőtön tisztában voltam vele, hogy vagy egy titkos szövetség tagjaival állok szemben, vagy menekülő nihilistákról van szó. Ennyit tudnom épp elegendő volt. Légy darabig még figyelemmel kísérttem őket, s aztán a következő állomáson sürgönyt adtam fel Stockholmba, hogy kísérjék figyelemmel az érkezőket. Természetesen a választ ide kérttem a te nevedre.

— Nos, mit gondolsz, van ezeknek valami részük valami bűnügyben? — kérdezte Jörksen.

— Azt hiszem, igen, — felelte Hermann. — Emlékezel még minden bizonynyal, hogy ezelőtt három héttel nagy ékszerlopásokat jelentettek Pétervárról. Nekem rőtön ez jutott eszembe, mikor hallottam, hogy előbb Amsterdamba mennek, s csak egy heti ott-tartózkodás után folytatják utjukat.

— No igen, igen, de hol itt, az összefüggés.

— Azt még magam sem tudom. Lehetőséges az is, hogy tévedtem, de viszont lehetséges, hogy igen jó fogást csináltam. A fő az, hogy ezeket az embereket kísérjék figyelemmel.

— No, és mikorra várod azt a választ? — Holnap reggelre.

(Eolyt. kov.)

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter ifj. Pápolczy Gyula dr. szatmárnémeti járásbírói joggyakorlatot a szatmárnémeti járásbíróihoz jegyzővé; Hollósi József trencsényi járásbírói díjnyokot a szentgotthárdi járásbíróihoz irnokká; a pénzügyminiszter Kató Károly lottójövedéki segéd-tisztet lottójövedéki tiszté, Novák Ferenc díjnyokot lottójövedéki segéd-tiszté; továbbá a főadókataszter kiigazítási munkálatokhoz dr. Kula László napidíjas, kassai lakost ideiglenes minőségű kataszteri irodatiszté a Debreczenben állomásozó V. sz. kataszteri helyszínelési felügyelőséghez; ezenkívül Krausz Ármán díjtalan pénzügyi számgyakornokot a székesfehérvári pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségél, jelen állománshelyén való meghagyása mellett, ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká, Dosits György székesfehérvári lakost pedig ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká a székesfehérvári pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségéhez; Hofer Béla pécsi lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká a pécsi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségéhez; Pap Géza nagybányai lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká a nagybányai bányagazgatóság mellé rendelt számvevőségéhez, végül Szitts Elemér székesfehérvári lakost ideiglenes minőségű díjtalan miniszteri számgyakornokká a pénzügyminiszteri számvevőségéhez;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter Szedlmayer Ferenc letényei róm. kath. felekezeti elemi iskolai tanítót a nagykanizsai, Molnár Anna okleveles tanítónőt a mezőszemlői, Wimmert Jolán okleveles tanítónőt a klacsói, Dézsi Jenő okleveles tanítót a magyarberkeszi, Jakab Eleonóra okleveles tanítónőt a dévai és Leőb Lujza okleveles tanítónőt a záhonyi állami elemi iskolákhoz rendes tanítókká, illetőleg tanítónőkké nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Kellner József dr. szatmárnémeti járásbírói jegyzőt a szatmárnémeti törvényszékhez; a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Bernács Margit mezőszemlői állami elemi iskolai tanítónőt a magyarszentmihályi, Kolombán Eszter záhonyi áll. elemi iskolai tanítónőt pedig a dévai állami elemi iskolához eddigi minőségükben áthelyezte.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Taub Károly budapesti lakos saját, valamint kiskoru Rózsa, Béla, Lili és Margit nevű gyermekei Tolnaira, Deutsch Géza temesvári lakos Décsire, Schwarz Arthum budapesti lakos Szegőre, kiskoru Párizser Arnold, Anna, Ferenc és György budapesti lakosok Párisra, Gansel Rozália budapesti lakos Gálra, kiskoru Enge, Imre budapesti lakos Halászra, kiskoru Weisz József budapesti lakos Bánra, kiskoru Weisz Ernő és Géza Vándorra, kiskoru Rosenberg Antal és Pál budapesti lakosok Rutkaira, kiskoru Fried József budapesti lakos család névének Fenyőre kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A budapesti itélőtábla elnökéhez itélőtáblai állásra 2 hét alatt; a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék elnökéhez irnoki állásra május hó 10-ig; a kolozsvári posta- és távirdaigazgatósághoz a Tatrangon (Brassóm.) betöltendő postamesteri és a Zágrán (Beszterce-Naszódm.) betöltendő postai ügynői állásra április hó 28-ig; a soproni posta- és távirdaigazgatósághoz a Vértesbogláron (Fejérm.) betöltendő postamesteri állásra április hó 28-ig; a temesvári posta- és távirdaigazgatósághoz a Temesvokovár községben betöltendő postai ügynői állásra április hó 28-ig; Temesvár város polgármesteréhez a főkapitányi hivatalnál és a jözevárosi telekbírósnál betöltendő egy-egy irodaszolgái állásra május hó 20-ig; Hunyadmegye alispánjához utbiztosi állásra május hó 15-ig; a pancsovai törvényszék elnökéhez az antalfalvi járásbírósnál betöltendő másoló díjnoki állásra április hó 24. nyújthatók be a szabályszerűen felszerelt kérvények.

VIZÁLLÁS.		április 10. április 8.		április 10. április 8.	
méter		méter		méter	
ten	Schárding 1.28 1.15	risza	M.-Sziget 0.70 0.60		
Duna	Passau 2.54 2.40		Tekeháza 1.06 0.85		
	Bécs 0.10 0.21		V.-Nemény 3.53 3.15		
	Bécs 0.87 0.14		Tokaj 5.26 5.20		
	Pozsony 2.46 2.29		Tiszafüred 5.18 5.23		
	Komárom 3.99 3.88		Szolnok 5.12 5.18		
	Budapest 3.75 3.72		Csongrád 4.74 4.87		
	Páls 3.50 3.43		Szeged 4.94 5.00		
	Mohács 4.52 4.52		T.-Bécs 3.88 3.96		
	Gombos 4.50 4.63		Titel 4.22 4.32		
	Ujvács 3.73 3.83	Ondova	Hoor 0.21 0.71		
	Pancsova 3.61 3.68	Tapoly	Bárta 0.60 0.40		
	Orsova 3.76 3.80	Bodrog	Ladócza 5.76 5.79		
Morva	Morvafalu 3.33 3.31	Sajó	Zsolca 1.91 1.88		
Vág	Zsolna 1.85 1.18	Hernád	H.-Németi 0.98 0.82		
	Trencsén 1.11 0.94	Berettyó	Margitta 0.94 0.67		
	Szered 1.86 1.59		B.-Ujfalu 0.85 0.88		
Rába	Szt.-Gothárd 0.02 0.11	Kőrös	Csucs 0.70 0.63		
	Sárvár 0.44 0.38		N.-Várud 0.49 0.41		
	Győr 3.15 3.12		Belényes 0.00 0.68		
Órda	Varasd 1.56 1.50		Tenkő 0.58 0.60		
	Zákány 0.07 0.19		Guraboncz 0.73 0.98		
	Barcs 0.07 0.46		Borosjenő 0.60 0.76		
	Eszék 1.99 2.14		Békés 2.74 3.10		
Mura	M.-Szerdah. 1.08 0.98		Gyoma 3.36 3.74		
Száva	Zágráb 3.62 0.00	Maros	Gy.-Fehérvár 1.22 1.50		
	Sziszek 2.71 3.00		Branyicska 0.00 1.75		
	Mitrovicza 4.02 4.14		Arad 0.54 0.54		
	Décs 0.65 0.74		Makó 1.95 1.94		
Szamos	Szatmár 1.70 1.82	Temes	Lugos 1.20 1.15		
	Kraszna N.-Majtény 1.88 0.00		K.-Kostoly 1.42 1.38		
	Latorca-Munkács 0.60 0.68	Bóga	Kiszeto 1.02 1.04		
	Laborcz-Homonna 0.74 0.80		Temesvár 0.13 0.05		
Ung	Perecseny 0.00 0.00		Bocsokota 1.08 1.06		

„EGYETERTÉS”
politikai napilap.
Kiadóhivatali igazgató: **PAJOS MATYÁS,**

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1911. április 11-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Falu.
Három egy felvonásos. Irta; Mórlic Zsigmond.

Magyarosan.

Személyek:
Tanító Hajnai
A Kovács Pethes
Leánya Paulay E.
A kurátor Gyenes
Papp Vak Áron Kovács
Ujsáky Barlos
Sipos Szurá
Gardasszony Izsóné

Mint a mezőnek virágai.

Személyek:
A dobányos Rózsahegy
Dobányosné D. Liseti J.
Jeczy Horváth
Biro Gabányi
Szerdi György Nádai
Kisbiro Sugár

Kend a pap?

Személyek:
A tiszteltes Gál
Tiszteltes asszony Gállag T.
Kisa szony Váradi A.
A hazaszló Váradi A.
Tanító Haidu
Tanítóné K. Demján M.
Juhász Fako
Juhászné Rákosi Sz.

Kezdeté 1/8 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Anatol.

Öt egyfelvonásos. Irta; Schnitzler
Artur. Fordította: Biro Lajos.

Személyek:

Anatol Guth
Ilona Góthné
Max Z. Molnár
Cora Tóth I.
Gabriella Báthori G.
Bianca Nagy T.
Annie T. Forrai R.

Kezdeté 1/8 óraker.

M. KIR. OPERAHÁZ.

A bolond.

Népies daljáték 3 felvonásban.
Szövegét írta: Rákosi Jenő. Zenejét szerzte: Szabados Béla.

Személyek:

Dejj nrü Környey
Bimbó Takats
Bimbilla Sandor E.
Pimpó korcsmáros Payer M.
Piroka Payer M.
Kékike Ambrus E.
Fehérke Vardi M.
Ellák Kertész
Böngér Mihályi
Csudamér Venczel
Diringó, sokrestyés Hegedüs

Kezdeté 7 óraker.

Fővárosi Városi Igazgató Színház

Sziklai Kornél és Gyöngyi Jolán vendégfellépével

A cornevillei harangok.

Nagy operette 3 felvonásban Irta: Clairville és Gabet. Fordította: Rákosi Jenő. Zenejét szerzte: Pianquette Robert.

Személyek:

Germaine Gyöngyi J.
Serpolette Hadacsak N.
Henry de Corneville Szarvasi
Jean Grenicheux Földes
Gáspár apó Sziklai
Bailly, biro Kabók

Kezdeté 1/8 óraker.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Az Ur Jezus

Irta és felolvassa: Hock János.

Kezdeté 1/8 óraker.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté fél 9 óraker.
Ujdonság! 11 óraker! Ujdonság!

Lux a rendőr kutya.

Böhozat irtak: Glinger és Taussig, ford. és átdolg. Steinhardt.
9 óraker!

Móritz bácsi szerelmes

Böhozat irtak: Glinger és Taussig, ford. és átdolg. Steinhardt.
Vasárnap, fél helyárral délutáni előadás. Kezdeté fél 4 óraker. — 12 óra után a téli kertben cabarett és cigányzene.
Jegyek: d. e. 10-1-ig d. n. 3-6-ig a mulatóban és egész nap a Hirsch Jakab-féle nagytársaságban Andrássy-ut 19. és a Hungária tórdőben.

WERTHEIMER-ORFEUM

VII., Szerecsen-utca 35. szám.
Igazgató: Wertheimer Lajos. Telefonszám: 4-49.

Kezdeté este 8 óraker.
Szenczációs vendégszereplések!

Meltzer Adolf a világhírű lengyel tenorista.

Meltzer Anna primadonna.
Két nagy-szerű darab! **SULAMITH** 14 operette. Text und Musik von Goldfaden.

A feleségem zászlóánya.

Littmann Papi, Rollers Dancing Girls, Wallord s még sok új attrakció.
Az emeleti téli kertben 40 szép nő fellépte. Csupa új szám. Mesés attrakciók. — Kezdeté éjféltkor.
Vasár- és ünneppnapokon délutáni előadás, mérsékelt helyárral. Kezdeté délután 2/4 óraker. — Jegyek kaphatók az orfeum pénztáránál és a Hun-aria tórdőben.

CSODASZÉP

czipő különlegességek láthatók
MARSCHALL
női divat-czipésznél
Budapest, IV., Bécsi-utca 2. szám.
Fővárosi színházak szállítója. :: Árjegyzék ingyen.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma és minden este:
a remek áprilisi műsor

Josef Josephi

mint vendég.
Roland. — Wynne Brothers. — Corwey.
Howyns. — Dannhofers. stb. stb.

Kezdeté 8 óraker.

Jegyelővétel 10-1 és 3-6 óráig a nappali pénztárnál.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége: Révay-utca 18. szám.

Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rait Sándor.
Telefon: 14-22. Előadás kezdeté 8 óraker.

Április 10-én.
Nagy jótékony célú előadás
a VI. kerületi népkonyha javára.

Szoknyanadrág a szerkesztőségben.

Böhozat, Irta: Satyr.
Végre 11 óraker!

„Im Massenquartier“.

Böhozat 1 felvonásban. Irta: Hirschfeld Lajos.
Jegyek elővételben a nappali pénztárnál d. e. 9-1-ig és d. n. 3-6-ig. — Konti különlegességi tőzsde, Andrássy-ut 29. és Sopronyi nagytársaság, Rákóczi-ut 1. szám. 12 óra után az I. és II. emeleti Casino de Parisban a világ legelső ének- és táncszámaok fellépte.

GIMBALTOT

10 koronás részletfizetésre
10 évi jótállás mellett
az általánosan elismert leghatékonyabb
kiszolgálásáról híros

Reményi Mihály

czég
a magyar kir. zene-akadémia
házi hangszerkészítője szállit.
Budapest, Király-utca 58. sz.
Árjegyzék és prospectus díjtalan.

Kiváltunk

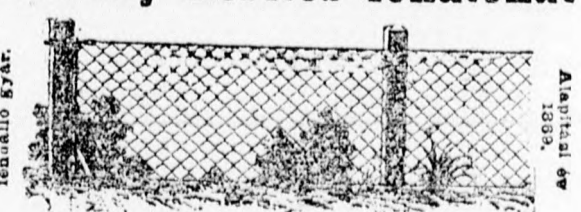
ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüsttárgyakat, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Parisi-u. 5.
(Főpostával szemben.)

Sodrony-kerítés fonatokat

42 év óta
lévőállító 87-ár.

bármily bekerítést célokra, kerítők, rácsokat, fűlakás huzatt, rostélyokat, bármely fémlel készült sodronyszövetet, fakere il szitát szállit

ZIMMERMANN GYULA és FIA

Sodronyfonat-kerítés- és szitaárnyára
Budapest, VIII., kerület, Rákóczi-tér 3. sz.
Telefon 120-25.
Árjegyzék ingyen.

GUMMI-HALHÓLYAG OVSZER Valódi angol és francia különlegességek. tucatonként 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 K. 3 tucatonál 20% engedmény.

NAKIRA törv. védett, valódi indiai paragummi férfikülönlegeség tucatzárja 12.- korona. 3 tucatzár 20% engedmény.

UTERUS-SPRAI feltétlen megbízható női fesszékendő különlegesség 14 kor.

PESSAR-OCL. orvosiag rendelve 3, 5, 6, 8, 11 kor. darabja. — 3 darabnál 20% engedmény.

IRRIGATOR 3 K és feljebb. Képes árjegyzéket rendkívül érdekes tartalommal kbl. 1000 ábrával ingyen bérmentve és diszkrétan küldünk.

BIDET 10, 16, 20, 24 Kor.

VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben. MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben.

Pontos címre és a vörös keresztre ügyeljünk.

35406—I. B. 3 szám.

Fenyő és bükk haszon- és tűzifa értékesítése tövön.

A szusáki kir. erdőhivatal kerületéhez tartozó Ijeskováci, skarei, brlogi, krasznói, kosinji, karlobagói, gospici és udbinai kir. erdőgazdálkodások éves vágásaiban kijelölt jegenye-, luc- és erdei fenyő valamint bükk törzseknek mintegy 38814 m³ fenyő- és 19828 m³ bükk- épület- és műfára, továbbá 44300 m³ bükk tűzifára becsült és összesen 259371 K kikiáltási árral megállapított faanyagnak 20 részletben tövön való eladása céljából a szusáki kir. erdőhivatalnál

folyó évi április hó 29-én délelőtt 11 órakor

kizárólag zárt írásbeli ajánlatok útján történő versenytárgyalás fog tartatni.

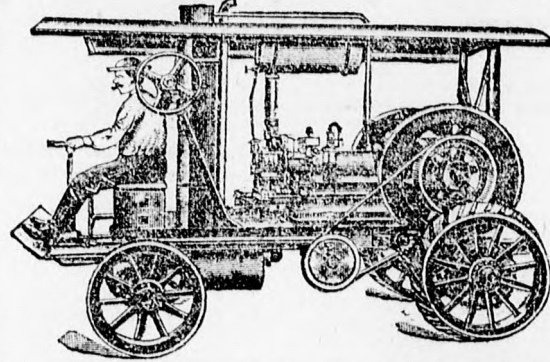
Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

Ajánlatok csakis tételenként tehetőek.

Az árverési és a részletes szerződési feltételek az alolított kir. erdőhivatalnál és az érdekelt kir. erdőgazdálkodásoknál betekinthetők s kívánatra a kir. erdőhivatal által meg is küldetnek. Budapest, 1911. évi április hó 7-én.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

A legjobb benzinmotoros magánjáratokat

a világhírű angol „Campbell” motorgyár egyedüli vezető képviselője

Korányi Viktor

szállítja. A legtartósabb, a legjobb szerkezetű, a legbiztosabb üzemű.

Olasó árak! Olasó üzem! Kedvező fizetési feltételek! Több évi jótállás! Vevőket a motorkezelésben díjmentesen oktattunk ki! Kívánatra díjmentes költségvetéssel és felvilágosításokkal szolgál!

KORÁNYI VIKTOR
Bpest, Liszt Ferenc-tér 9.

Dr. Kapitány Kálmán utikönyvei:

As osztrák császárság.

11 térképpel és 6 városi tervrajzzal. Köve 6 K

Bécs.

Bécs város tervrajzával 80 f

Karlsbad.

Három térképpel 80 f

Merán és Arco.

Két térképpel 80 f

Kaphatók:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fia) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

NEM BÉRLI

a részletfizetés lépő alatt, hanem azonnal Öné a

zongora

de csak ha 10 forintos havi részletfizetésre!

Reményi Mihály

a magy. kir. Zeneakadémia szállítójánál veszi azt meg Budapest, VI., Király-utca 58. sz. Telefon 87-84. Árjegyzék és prospektus díjtalan.

Finom uri fehéreműek legmodernebb kivitelben

SÓS BERNÁT

uridivat czégnél

VI., Budapest, Andrássy-ut 50. sz.

10%-kal olcsóbb, mint bárhol, legolcsóbb, legjobb és legnagyobb bútorárúháza, 320 szobabútor a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig választékra készen áll jótállás mellett. Varga Mihály os Társa, Kristóf-tér 8., I. em.

Titkos betegségek,

hugycsőfolyás, hugycsőszűkületek, altesti sebek, bujakór (syphilis), ideg- és bőrbetegségek, elgyengült férfierő (impotenzia) bármily női nemibajok, fehérfolyás stb. alapos, gyors és gyökeres gyógyítására ajánljuk bevált gyógymódjánál fogva

Dr. GARAI

hírneves szakorvosi rendelő-intézetet Budapest, Andrássy-ut 24.

Rendelés hétköznap: 10-4 óráig és este 7-8-ig. Feltűnés nélkül eredményes gyógyítás levélleg is. Kívánatra gyógyszeréről gondoskodva lesz. — Levelekre azonnal válaszol.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYÜRÜK HÁZAJÁNDÉK- TÁRGYAK

A
LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN

ÉKSZERESZ-és MŰB. IS-
üzletében szerezhetik meg.
BUDAPEST, Erzsébet körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDITOM.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Házlerombolás miatt

PERZSASZŐNYEG RAKTÁRUNKAT

Igen olcsó szabott árak!

1911. augusztus hó 1-től állandó nagyszabású üzletünk az új Harisbázárban nyílik meg!

május hó 1-én IV. ker. Váci-utca 9. szám alá a Művész Otthonba helyezük át!

AGOBIAN és ADORJÁN

IV., KORONAHERCZEG-UTCZA 18. sz.

AMERICAN SHOE COMPANY LTD.

Amerikai cipő részvénytársaság
Budapest, V., Dorottya-utca 6. Wurm-udvar és VII., Erzsébet-körút 42.

Kizárólagos elárúsítása a következő elsőrangú amerikai gyártmányoknak:

Urak részére:	Syeremeknek:	Hölgyek részére:
Edwin Clapp & Son	Piehler	Sorosis
Barry		Cousins
Walk-Over		Patrician
Commonwealth		

Kérje képes árjegyzékünket.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerlelt gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház higyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

DR. FABINYI

specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos
gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendes foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

nemi betegséget

(hugycsőfolyást, sebeket, syphilit és önfertőzésből támadt idegbajokat.)

Meglepő az eredmény férfiu! gyengeségnél (impotentia) még öregebb egyéneknek is.

Biztos siker folytan a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszeres kezelés délelőtt 9-3 ig, és este 5-7-ig.

Budapest, Rákóczi-ut 8/A. szám.

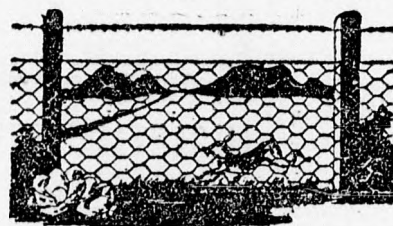
(Ájráruház a Pannónia szállóval szemben.)
Leposoházi bejárat. Külön városzobák.

Hutter és Schrantz

Részvénytársaság.

Az osztrák magyar monarchia legrégibb szakmabeli cége. — Alapított 1824-ben. — Ajánlja első minőségű

többszörösen csavart, kész állapotban tűzben horganyozott gépsodronyfonatait.

A kitűnő horganyozás következtében tartósság tekintetében pártán gyártmány! Nem tévesztendő össze a négy-szegletes () lyukú, végig sodrott svérgig hullámzott szálakból álló fonatokkal!

Meglepően olcsó árak! 26 fillértől feljebb!

és nagyobb vételnél még magas engedmény! — Kapható minden jobb vaskereskedésben! Sűrű (6 cm. túske távolság) horganyozott tuskésdrót méterje 5 fill. Korlátozott kivételűen vasból, kapuk, ajtók sodronyfonatos betétekkel igen csinos kivitelben és minden e szakmához tartozó cikkek kitűnő minőségben legolcsóbb árak mellett. Legmagasabb kitüntetések. Ezekre menő elismerőlevelek. Árjegyzékek és minták bérmentve és díjtalanul.

Magyarországi telep:
Budapest, Váci-körút 61/28. sz.

Magyar Lányok

Képes hetilap fiatal lányok számára.
Szerkesztő: TUTSEK ANNA.

Minden száma kedves és kellemes, szórakoztató olvasmány. Közleményeinek nagy része a háztartás, a kézimunka, a női foglalatosságok körébe vág, választékos szépirodalmi részét pedig jeles írők írják. Igazán fiatal lányok képes lapja, melynek minden sora nekik íródik.

Előfizetési ára negyedévre 3 korona.
Az új évfolyam április 1-én kezdődik.
Kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-ut 10.
Mutatványszám kérésre ingyen.

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier

kerékpárokat dupla harang-csapágygyal és szabadonfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári árakon havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, lánczokat, konuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében melyen leszállított nagybani eredeti gyári árukat szállítunk vidékre is barbová

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár- és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körút 6. Díszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérmentve.

Szabadalom-értékesítés.

Maschinenfabrik und Mühlenbauanstalt G. Luther A.-G.
cég Braunschweigban

a 42349. számú és

„Forgótolattyú gabonavezető csövek számára“

ezt a magyar szabadalmának gyakorlatbavétele czéljából gyárosokkal, iparosokkal összekötést keres. A cég hajlandó a szabadalmat eladni, vagy arra gyártási engedélyt adni, esetleg más megfelelő ajánlatot elfogadni. Szabadalmakat értékesítő Vállalat Pásztor, Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 17. szám.

Szőlőoltványok

szőlővesszők és finom érmelléki borok beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

SZÜCS SÁNDOR FIA

szőlőtelepét Bihardlószezen.
Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal ingyen és bérmentve küld a cég. Ezen árjegyzéknek egyetlen házból sem szabadna hiányozni, mert sok mindenképp érdeklődést tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelezéspon kéri. Készlet: 3 millió.
Olcsó és pontos kiszolgálás. Több ezer elismerő levél.

MAGYAR-HORVAT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T., FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.
A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzhajók közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóindulásig és onnan közlekednek ugyanszintén Venzianában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé, stb. stb.
A gőzhajók modern kényelemmel, hálfülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi Menetjegytroda. Budapest (V. Vindó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókrodái.

BUTOR készpénzért és részletre.
Nem kell banknál törleszteni és semmitfőle kamat nem számoltatik. Hála, elődó, úri- és szalonberendezések, óriási választék, egyszerű és modern kivitelben.

FUCHS BÓDOG butornagykereskedő
Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. Árjegyzék ingyen.

FŐNÖKÖK
ezzel eddig hiába vártak arra, hogy könnyű szerrel jussanak irógéphez.

HA FIZETNEK
havonta 20-30 koronát, kapnak egy elsőrendű, látható írásu, visszaváltós, tabulátoros, összeadóbillentyűs, automatikus sorváltós, csupa acélnél és vasból gyártott, rendkívül tartós, univerzál-klavíratúrás

Ujlaki-irógépet.
Nem írnak alá váltót és folytonosan halmozódó irócai munkálataikban könnyen

BOLDOGULNAK.
Bármely rendszerű használt irógépet legmodernebb Ujlaki irógépükre

BECSERÉLÜNK.
Díjmentes bemutatás országsszerte.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

UJLAKI BÉLA Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 28. sz.
Telefon 122-60.

Vidéki hivatalnokok, kik könnyű mellék-keresetre relléktálnak, közölik az címüket.
Vidéki képviselők keresteknek.

Renault Oppel Büssing

HELIO GARAGE
TELEFON 91-57 BUDAPEST V., TELEFON 73-65 BALVÁNY U.-12

Olcsó, elegáns : autotaxák

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt petit betűkből 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények,
ekmánszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6—C.

Házasságokat
diszkrétén közvetít Faragó Jenő, Rákóczi-ut 80. (Vagyonszerzésre, férjhezmenendők állandóan előjegyezve.)

31 éves
kisasszony, jelentéktelen testi hibával, 19 éves árva (kissé erősen fejlett) 400,000 kor. vagyonnal és még sok más vagyonos hölgy óhajt **házasra** lépni. Csakis komoly szándéku urak, ha vagyontalanok is, írjanak e címre: Schlesinger L. — Berlin 18.

Jó cselédeket,
ngymint szakácsnőket, szobalányokat, urasági inast stb. stb. közvetít egy helybeli, mint vidéki urasági házakba Váradi Márton „Szabó-féle elhelyezőintézet”, Budapest, Belváros, Múzeum-körút 35. szám, az udvarban. 10326

2000 korona
tisztelődíjat, adok annak, ki nekem egy községi vagy körjegyzői állás elnyerését elősegíti. Levelek „Jegyző 1872” jellege alatt a kiadóhivatalba keretnek.

?! Akar
ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társai legyenek tartásai? Olvassa el a „Társasági Kézikönyvet”. Ellenálthatatlanság titka. „Szellemes szövegek” rendkívül érdekes könyvet. Megtudja ebből, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alattvalót, felebbvalót egyaránt meghódítson. Korrekt utmutatója lesz az élet minden helyzetében! — Tartalomjegyzékét ingyen küld Deak Budapest, Rákóczi-ut 80.

Pénzszekrényeket
rész- és betörésmenteseket ajánl olcsó áron Budapesti pénzszekrényraktár, Rákosi u. 4/h.

Juniperus
(memes borovicska) 4 literes posta-tartály bértelme K 10.50 Barla József konzervgyára Felka (Szepesmegye). 29315

30 koronáért
készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szöveteiből László Sándor férfiszabómester, Budapest Erzsébet körút 1. sz. I. em. Vidékre postát minták bérmentve, helyben szabászatot kívánatra házhoz küldöm. 08592

10000 magastörzsű rózsa, 2 éves erős koronával, régi és legújabb fajokból fehértől a legsötétebb bíborpirosig április 1-től június végéig kapható a következő árakban: 4 drb 6 kor., 6 drb 7.50 kor., 12 drb 14 kor., 25 drb 27 kor., 50 drb 52 kor., 100 drb 100 korona. — Kapható az Ujhelyi rózsatelepen Szikelyhidon.

Vigyázzon
ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért.

Csaba gyöngye
legkorábbi, rendkívül finom muskátizú esemegyszőlő már július közepén mindenütt beérik, 10 gyökerez szőlőjtvány 10 kor. 100 darab 50 kor. 10 sima vessző 4 kor. **Lugasnak,** falmellé futónak kiválóan alkalmas bőtermő szőlőjtványok Ezeréves, Kossuth Lajos, Napoleon, Calabriai, Csabagyöngye 10 darab 8 kor. 100 darab 40 kor. I gyökerez Ripária Portalis 32 K, II 20 K, 2 éves 50 K, sima I 14 K. Gyökerez Monticola 40 K. **Willinger Mártonnál Zomba.** 10699

Német nevelő
kerestetik uri háza őt és fél éves kis lányka mellé. Jó bánásmód, megfelelő fizetés biztosított. Csakis olyanok ajánlata vétetik figyelembe, akik legjobb bizonyítvánnyal rendelkeznek. Ajánlatok „Német nevelő” jellege alatt Tenczer Gyula hirdetési irodába, IV., Szerviz-tér 8., keretnek.

Régi
elsőranzu fővárosi keresztény üzlethez társ kerestetik 40—50,000 korona készpénzzel. Ajánlatokat „Ritka” alatt, a lap kiadóhivatalba. 6063

Tisztviselői kölcsönt
köztestviselőknél és katonatiszteknek előjegyzéssel és előjegyzés nélkül. Jelzálogkölcsönt 60 évre. Váltókölcsönt kereskedők, iparosok és magántisztviselőknél gyorsan és előnyösen folyósított. **Rigócs és Hartmann bankroda,** Bóza-utca 29. sz. Telefon 94—66. 29100

A gyakorló
gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépírási magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írású írógépekre beiratkozhatni naponként. Beiratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjaztatul állásba segítjük. Telefon 18—09. **GLOGOWSKY és TÁRSA,** Andrassy-ut 12. és Bány-utca 6. szám.

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar német gyorsíró iskola. Gépírási és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíróegyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama. Alapította **Markovics Iván 1863-ban.** Biztos állás közvetítés. Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a **Gabelsberger szakiskola.** (Csak Liszt Ferenc-tér 10., május 1-től Hegedűs Sándor-u. 7.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépektől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64—68.

Gyümölcsfa
diszta és rózsaszínűgyökerek ingyen szolgálat Weber faiskolája Békásmegyeren (Budapest mellett.) 10501

INGYEN TANULHAT
november 1-től két hónapig 20 kereskedelmi szaktantárgyat, gépírást, gyorsírást, helyesírást, szepírást, német nyelvet, Magyar Tanügyi Intézet, Rottenbiller-utca 5/a. sz. Tanítás napi három órán át. Nappali és esti tanfolyamok.

SINGER varrógépek
kerékpárok, gramofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók

Haban József
Budapest, Almásy-tér 14. javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld

Pályázatok.
Több száz pályázatot mindenféle szakmából közöl az Országos Pályázati Közlöny mai száma. — Ingyen mutatványszám József-körút 38.

Rózsa, szegfű,
magastörzsű rózsa, csak újdonások, 2 éves korával, 10 drb 20 K. Magastörzsű rózsa, 2 éves korával, csak régiek legjobb fajták 10 drb 16 K. Bokorrózsa, 2 évesek, csak újdonások, 10 drb 10 K. Bokorrózsa, 2 évesek, csak régiek legjobb fajták 10 drb 8 K. Császárszegfű, folyton virítók 10 drb 5—10 K. Szétküldés mindenhol, csomagolás beleértve bérmentve utánvétel. Kezességmentesen biztos fogamzásért, érték vagy pótlásért, valamint gazdag virágzásért. Képes árjegyzék díjtalanul. **Krausz T.** kivitteli kertészete, Fekete-halom, Brassó mellett. 10536

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platinát és ékszereket 100,000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értékűkifizetem. Ugyanitt aranyláncok olcsón kaphatók. **SCHILLER ISIDOR** ékszerkereskedő Budapest, Sip utca 8. Telefon 54—74.

20,000 rózsa két évesek.
10 db félmagas . . . K 8
10 „ magas . . . K 10
10 „ extra . . . K 15
10 „ solitár . . . K 20
10 „ alacsony tea K 5
10 „ alacs.remont. K 4
Klattai kerti szegfű
10 darab kor. 2.50,
100 darab kor. 20.—
Ajánl készpénz ellen vagy utánvétellel
Fr. SPORA
rózsakivitele
Klattau, (Csehország.)

Tülevelűek

szétküldése megkezdődött!

Lucefenő	cm. m. db fill.	
30-150	1 30-100	
Töményfenő	20-200	1 50-250
Fekete és erdei tenyő	20-150	1 70-150
Vörösfenyő	30-300	1 70-300
Nem-sfenyő	20-40	1 70
Banksfenyő	20-50	1 70
Kékfenyő	40-60	1 80
Ezüstfenyő	20-50	1 100

Exotikus (külföldi) tülevelűek
70 legzebb fajtában. Ára dróbként 1—6 K. 100 drból álló bel- és külföldi tülevelűfa gyűjtemény 50-300 cm. magasságban K 100.—, 80 drb. K 55.—, 25 db K 30.— 20 millió **erdei esemete** lucz, erdei, feketefenyő, kocsányostölgy 1—4 éves magoncok 1000 darabonként 2-20 korona. Magastörzsű és bokorrózsa darabonként 80 fillérről feljebb. **Fajbaromfiak** és ezek tojásai, fészkek stb. Képes árjegyzéket kívánatra ingyen küld. **Gr. Batthyány Zsigmond uradalmi intézete** Csaplak, p. Ferenclak, Vasmegeye.

MAGANTA NULOKAT
polgári iskolai, gimnáziumi, kereskedelmi-iskolai, gazdasági vizsgákra, érettségire felkészítéssel előkészít

Magyar Tanügyi Intézet
Rottenbiller-utca 5/a. sz.

Riadó

lemezeink az egész országban a legkedveltebbek. Akinek még nincsen gramofonja, vegyen 10 darab kétoldalu Riadó lemezt darabonként rendes gyári áron 4.— koronára és mi ingyen küldünk azonnal egy pompás

drága

gramofont. Ezt a rendszert sokan utánózzák már. Másból is kapni ingyen gépet, ha 10 különféle lemezt vesz. **Dacapo,** Első Magyar Diadal stb., melynek bárhol és így nálunk is 2 korona 40 fillár darabja. Tehát 10 lemez 24 koronára kerül és külön 16 koronára egy ócska kis gép. Nálunk azonban nem 2.40 koronás lemezeket.

de a legjobb

tíz darab 4.— koronás lemezt adjuk 40 koronáért az ingyen géppel együtt. Tegyen egy próbarendelést. Mi kötelezőleg kijelentjük, hogy a pénzt azonnal visszaküldjük, ha nincs megelégedve a géppel vagy a lemezekkel. Kérje azonnal

lemez

árjegyzékünket, ingyen rendszerű prospektussal együtt. **Szent László Intézet,** Budapest, IV., Veres Pálné-u. 16.

+Soványág+

Az egyedüli eredménytől kísért háziszert a dr. **William Hartley** amerikai erotáp-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jót állást. Verszégénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknek nekülözhetetlen tápszert. Kitüntette: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. **Köszönő levelek minden országból.** Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár **Balázs Mór E.** Budapest, VII., István-ut 11. II/I. Telefon 156—80.

TÁRS,
(csakis komoly, aktív) néhány ezer forinttal szabadalmazott fömögözkékek amelyek kitűnő rekordot lettek minisztériumoknál és a közigazgatásnál bevezetve, 100,000 korona évi jövedelem elérhető. Csak komoly urak embegeknek ajánlata vétetik figyelembe. Felvilágosítást nyújt a **Modern Kereskedelmi Szemle** szerkesztőségében Budapest, VII., Rottenbiller-utca 10., hova a levelek intézendők.

Mérlegképes könyvelő,
jelenleg állás nélkül, bármilyen irodai alkalmazást elfogad. Szíves megkeresések a kiadóhivatalba „Mérlegképes 25” keretnek.

Ki akar egyéves
önkéntes lenni érettségi nélkül? Kérjen prospektust **Jarossy Lajostól,** Debreczen. Legközelebbi tanfolyam május hó 22-én nyílik. Állami felügyelet! Átlag 80% sikerrel vizsgázik. **Vizsga már szeptemberben!**

Ferfiak, akik erejüknek néset vesznek észre, kérjék azonnal ingyen tudományos véleményeket a mi módszerünkrol a legjobb férfiorvossal **Dr. Aders & Co.** Berlin Sch. 186. Hauptstr. 8

„OLLA”
a bebizonyított legjobb higiénikus **GUMMI** különlegessége! 2 évi jótállás. Kapható minden gyógyszerárban és drogáriában.

Követelje azonban, hogy a szállítója önnel csakis **OLLA-t** adjon. Az elárusító helyek kimutatásait, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az **OLLA** gummitgyár **Wien 11/817 Praterstrasse Nr. 57.**

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100,000 koronáig költségmentesen kiváltok és teljes értékűkifizetem. **Singer Jakob** ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Isabella-utca sarkán. 27563

BUTOR

30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenclak-tör 3 télelelet. Vétel és eladás **használt és új** polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, uri szobák, angol börgarnitruk és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. — Telefon 82—13. 28589

A t. cz. gazdaközönség
az iparvillala'ok figyelmebe ajánlom 1884. óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodámat. **Gazdatisztek, gépészek, kovácsok, molnarak, szesz-főzők, kertészek, kezesek és felelősséggel, főnököknek** díjmentesen elhelyeztetni k. — **Krakauer Armin,** VI., U utca 39. sz. Telefon: 94—76. 106.4

Ajtók, Ablakok,
veszedőnyök, használtak és újak, bármilyen méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon: 62—80. Alapították 1886-ban

Pénzt
akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokra és minden-nemű kereskedelmi áruk-ra, akkor forduljon bizalommal csak a régi **Tauber** céghez, Baross-tér 15. sz. Fiókület: **Klauzál-tér 2.** Telefon 149—00. 29387

Asztalok
aj jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kezvelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca 46.

BUTOR
készpénzért vagy részletre minden kamat nélkül legolcsóbban. Oriási választék politurus butorokban **Nagy Imréné!**
Bpest, VI., Váci-körút 9. Feljárt Szerecsen-utca 1. szám. Kis képes modern teljesen új album ingyen. Nagy album 60 fillér.

Fürdőkádak

magy. kir. szab. fűtésű jégszekrények, foteuil és gyermekkádk kaphatók **Wiesel Adolf** Váci-körút 47. Podmaniczky-utca sark. Telefon 91—20. 28793

Soha nem létezett

rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butorok részletfizetésre. **Modern lakberendezési vállalat** Budapest, Szerencsen-utca 10. sz. **Dizses butor-album 1 kor.**